

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΑΤΡΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Η ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΟΙ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΤΟΥ Ο.Α.Ε.Δ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΑΝΕΡΓΟΥΣ

www.shutterstock.com - 70935181

ΒΑΡΕΛΑ ΓΕΩΡΓΙΑ
ΓΚΛΙΑΤΗ ΦΩΤΕΙΝΗ

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ : ΚΑΜΠΟΥΡΗ ΜΑΡΙΑ

ΠΑΤΡΑ 2012

Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

www.shutterstock.com · 70935181

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ

1.1. Η έννοια της ανεργίας	6
1.2. Υπολογισμός της ανεργίας	7
1.3 Τα είδη της ανεργίας και η σχέση τους με τον πληθωρισμό	7
1.3.1 Εποχιακή ανεργία	7
1.3.2 Ανεργία τριβής	8
1.3.3 Κευνσιανη - κυκλική ανεργία	9
1.3.4 Τεχνολογική ανεργία	10
1.3.5 Διαρθρωτική ανεργία	14
1.4 Η εξέλιξη της απασχόλησης	17
1.5 Διάφορα ανεργίας και απασχόλησης	20
1.6 Συνέπειες ανεργίας	21

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Η ΠΟΡΕΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.

2.1. Ιστορική ανάδρομη	23
------------------------	----

**Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που
αφορούν άνεργους**

2.2 Τα αίτια της ανεργίας	25
---------------------------	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΕΡΓΙΑΣ

3.1 Στατιστικά στοιχεία Ο.Α.Ε.Δ. Σεπτέμβριος 2011	35
3.2. Σύγκριση ανεργίας μεταξύ Ελλάδος και ευρωπ. χωρών.	41
3.3. Ποσοστό ανεργίας, κατά περιφέρεια: Μάρτιος 2006 – 2011	44
3.4. Κατάσταση απασχόλησης κατά φύλο, και ποσοστό ανεργίας. Μηνιαία αποτελέσματα Έρευνας Εργατικού Δυναμικού (Ιανουάριος 2005 - Ιούνιος 2011)	52

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΕΡΕΥΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ Ο.Α.Ε.Δ

4.1. Αποτελέσματα έρευνας	62
4.2. Γενικά συμπεράσματα από την έρευνα	80
4.3. Μαύρη τρύπα» τα προγράμματα του ΟΑΕΔ	83

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

88

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

89

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

91

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Για την καλύτερη ανάλυση της αγοράς εργασίας και ακολούθως της ανεργίας, πολλές φορές είναι απαραίτητος ο διαχωρισμός του εργατικού δυναμικού σε ομάδες σύμφωνα με κάποια κοινά χαρακτηριστικά τους. Τα χαρακτηριστικά αυτά μπορεί να είναι το φύλο, η ηλικία, το εκπαιδευτικό επίπεδο, η επαγγελματική κατάρτιση κ.τ.λ. Οι παραπάνω ομάδες δεν πλήττονται το ίδιο από την ανεργία. Άλλες πλήττονται περισσότερο και άλλες λιγότερο.

Μέσα από την πτυχιακή αυτή θα προσπαθήσουμε να αναδείξουμε τελικά ποσό σημαντικό πρόβλημα αποτελεί και πως το αντιλαμβάνεται η κοινωνία μας. Επίσης να αναδείξουμε τον ρόλο που παίζει ο Ο.Α.Ε.Δ. στην καταπολέμηση της ανεργίας και κυρίως το ποιο σημαντικό πως αντιλαμβάνεται την αποτελεσματικότητά του.

Για να μπορέσουμε να έχουμε μια ποιο σωστή εικόνα η οποία θα βασίζεται σε πραγματικές απόψεις της κοινωνίας κάναμε μια έρευνα με την χρήση ερωτηματολογίου σε 60 άτομα διαφορετικής ηλικίας και μόρφωσης.

Στο πρώτο και δεύτερο κεφάλαιο γίνεται μια γενική αναφορά στην έννοια της ανεργίας της συνέπειες της καθώς και στα αιτία που την δημιουργούν.

Στο τρίτο κεφάλαιο παρουσιάζουμε στατιστικά στοιχεία για την πορεία της οικονομίας τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα αλλά και σε σχέση με χώρες της Ευρωπαϊκής ένωσης.

**Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που
αφορούν άνεργους**

Στο τέταρτο και τελευταίο κεφάλαιο παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της ερευνάς μας καθώς και τα γενικά συμπεράσματα που προκύπτουν μέσα από αυτή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΕΡΓΙΑ

1.1. Η έννοια της ανεργίας

Σύμφωνα με τον Αγαπητό Γ.¹, «**ανεργία** υπάρχει στην οικονομία, όταν ο παραγωγικός συντελεστής εργασίας δεν απασχολείται πλήρως. Η ανεργία μετριέται με το ποσοστό του εργατικού δυναμικού που αδυνατεί να βρει κατάλληλη απασχόληση. Ειδικότερα, άνεργοι είναι τα άτομα εκείνα που είναι διατεθειμένα να εργαστούν με την αμοιβή και γενικότερα με τις συνθήκες που ισχύουν στην αγορά για το είδος της εργασίας που προσφέρουν και δε μπορούν να βρουν απασχόληση. Άνεργος δηλαδή θεωρείται όποιος έχει τις ικανότητες, θέλει να βρει εργασία και παρά τις προσπάθειες του, δεν κατορθώνει να εργαστεί (αθέλητη ανεργία). Αντίθετα, δε θεωρείται άνεργος όποιος έχει τις ικανότητες και την ευκαιρία αλλά δε θέλει να εργαστεί (ηθελημένη ανεργία). Απλώς δεν προσφέρει την εργασία του στην τρέχουσα τιμή του είδους αυτού εργασίας ή δε δέχεται τους όρους απασχόλησης που επικρατούν στην αγορά». Συνεπώς, ανεργία καλείται το οικονομικοκοινωνικό φαινόμενο κατά το οποίο υπάρχει υπερβάλλουσα προσφορά εργασίας, δηλαδή η προσφορά εργασίας είναι μεγαλύτερη από τη ζήτησή της. Υπάρχει με άλλα λόγια, διαθέσιμο και πρόθυμο εργατικό δυναμικό στην αγορά εργασίας αλλά δεν υπάρχουν οι αντίστοιχες θέσεις για να τις πληρώσει. Σε κάθε εποχή και σε κάθε κοινωνία εμφανίζεται το φαινόμενο της ανεργίας, άλλοτε σε μεγαλύτερο και άλλοτε σε μικρότερο βαθμό, κυρίως όμως πλήττει τις ευπαθείς και αδύναμες κοινωνικές ομάδες.

¹ Αγαπητός Γ., *Οικονομικό Λεξικό*, Έκδοση 1^η, Αθήνα 2002.

1.2. Υπολογισμός της ανεργίας

Σύμφωνα με τον Πουρναράκη Ε.², «το ποσοστό ανεργίας μιας οικονομίας προκύπτει από τη διαίρεση της ανεργίας προς το εργατικό δυναμικό, δηλαδή από το ποσοστό του εργατικού δυναμικού που είναι αναπασχόλητο. Ως εργατικό δυναμικό μιας χώρας ορίζεται το σύνολο των ατόμων που ήδη απασχολούνται και των ατόμων που ζητούν ενεργά να απασχοληθούν».

$$\text{Ποσοστό ανεργίας} = \text{αριθμός ανέργων} / \text{εργατικό δυναμικό}$$

Ο Αγαπητός Γ.³, σημειώνει ότι ο ακριβής προσδιορισμός του ποσοστού ανεργίας είναι δύσκολος και το ύψος του συνήθως υποτιμάται. Αυτό συμβαίνει επειδή υπάρχει κρυμμένη ανεργία (αγρότες, αυτοαπασχολούμενοι, οικογενειακές επιχειρήσεις) και επικρατεί η υπόθεση του αποθαρρυσμένου εργάτη (πολλοί έχουν απογοητευτεί και δε δηλώνουν ότι ψάχνουν για δουλειά). Έτσι, μπορεί να σημειωθεί αύξηση της απασχόλησης χωρίς αντίστοιχη μείωση της ανεργίας. Ποσοστό ανεργίας άνω του 3% είναι ανησυχητικό σημάδι, με ποικίλες κοινωνικές και οικονομικές αρνητικές επιπτώσεις, γιατί παράγεται λιγότερο από το μέγιστο δυνατό και υπάρχει απώλεια προϊόντος-εισοδήματος με αποτέλεσμα την υποκατανάλωση – υποεπένδυση. Το κοινωνικό αυτό κόστος συνεπάγεται υποβάθμιση του βιοτικού επιπέδου και της παραγωγικής ικανότητας ολόκληρης της χώρας.

1.3 Τα ειδή της ανεργίας και η σχέση τους με τον πληθωρισμό

1.3.1 Εποχιακή ανεργία

² Πουρναράκης Ε., *Μακροοικονομία*, Τόμος 1^{ος}, Εκδόσεις Σμπίλιας, Αθήνα 1995.

³ Αγαπητός Γ., *Οικονομικό Λεξικό*, Έκδοση 1^η, Αθήνα 2002.

Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

Πολλές επιχειρήσεις, όπως οι αγροτικές και οι τουριστικές, παρουσιάζουν συστηματικές μεταβολές στην παραγωγική τους δραστηριότητα κατά τη διάρκεια του έτους. Οι μεταβολές της παραγωγής συνοδεύονται από αντίστοιχες μεταβολές της απασχόλησης εργατικού δυναμικού και συνεπώς από μεταβολές της ανεργίας. Αυτή η ανεργία ονομάζεται εποχιακή. Χαρακτηριστικό της εποχιακής ανεργίας είναι ότι επαναλαμβάνεται κάθε χρόνο και είναι προσωρινή και μικρής σχετικά διάρκειας. Σε χρονιές που το εποχιακό εργατικό δυναμικό δεν επαρκεί για την εκτέλεση αυτών των εργασιών τότε παρατηρείται αύξηση των ημερομισθίων και επιβάρυνση του κόστους εργασίας με αποτέλεσμα να αυξάνεται κυρίως ο μη δομικός πληθωρισμός (λόγω των αγροτικών προϊόντων).

1.3.2 Ανεργία τριβής

Ανεργία τριβής είναι εκείνη η οποία οφείλεται στην αδυναμία της αγοράς εργασίας να απορροφήσει άμεσα άνεργους, παρότι υπάρχουν κενές θέσεις εργασίας, για τις οποίες οι άνεργοι έχουν τα απαραίτητα προσόντα και επαγγελματική εξειδίκευση. Η ανεργία τριβής οφείλεται στην αδυναμία των εργατών να εντοπίζουν αμέσως τις επιχειρήσεις με τις κενές θέσεις και στην αδυναμία των επιχειρήσεων να εντοπίζουν τους άνεργους εργάτες.

Επίσης μπορεί να οφείλεται στη γεωγραφική απόσταση μεταξύ της περιοχής όπου υπάρχει ανεργία και αυτής όπου υπάρχουν κενές θέσεις εργασίας. Γενικότερα οφείλεται στην έλλειψη ενός αποτελεσματικού συστήματος πληροφοριών για ύπαρξη ανέργων και επιχειρήσεων με κενές θέσεις εργασίας⁴.

⁴ Σκουτέλης Γιώργος, Η Ανεργία: Αίτια και Λύσεις, Εκδόσεις International Forum, Αθήνα 1996, σελ.44.

Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

Στην κινητικότητα μεταξύ διαφόρων θέσεων εργασίας προστίθεται και η κινητικότητα μεταξύ ανενεργού και ενεργού πληθυσμού. Όσο μεγαλύτερη είναι η κινητικότητα των εργαζομένων τόσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμός τους, που διέρχεται από την αγορά εργασίας προς αναζήτηση νέας και τόσο μεγαλύτερος είναι και ο αριθμός εισόδου στην ανεργία.

Η ανεργία τριβής είναι συμβατή με την πλήρη απασχόληση και με συνθήκες πληθωρισμού σε μια οικονομία λόγω της αυξημένης ζήτησης. Καλύτερευοντας όμως τη θέση του ατόμου, επειδή κατευθύνει τους εργαζόμενους προς τις εργασίες για τις οποίες έχουν τα περισσότερα προσόντα, συμβάλλει στην άριστη χρησιμοποίηση του συντελεστή εργασίας βοηθώντας έτσι την εθνική οικονομία μέσω της αύξησης της παραγωγικότητας, που με τη σειρά της αυξάνει την προσφορά προϊόντων και υπηρεσιών μειώνοντας έτσι τις πληθωριστικές πιέσεις.

1.3.3 Κευνσιανη - κυκλική ανεργία

Η κευνσιανή ανεργία ακολουθεί τις μεταπτώσεις της οικονομικής δραστηριότητας. Προέρχεται από την πτώση της οικονομικής δραστηριότητας στις φάσεις της ύφεσης του οικονομικού κύκλου. Είναι μικρή σε περιόδους αυξημένης δραστηριότητας, ενώ αυξάνει όσο η οικονομική δραστηριότητα επιβραδύνεται. Το επίπεδο του εσωτερικού προϊόντος καθορίζει πρακτικά τις ανάγκες σε εργατικά χέρια σε μια δεδομένη στιγμή. Κάθε επιβράδυνση της παραγωγής ελαττώνει τις ανάγκες της οικονομίας για εργασία για το δεδομένο ύψος μισθών οι επιχειρήσεις ζητούν λιγότερη εργασία. Η ελάττωση της ζήτησης εργασίας ακολουθείται από ελάττωση της διάρκειας εργασίας, από απολύσεις, από μη ανανέωση συμβολαίων εργασίας και συνεπώς από αύξηση της ανεργίας.

Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

Η κεϋνσιανή προσέγγιση πιστεύει ότι η λύση του προβλήματος βρίσκεται στο επίπεδο της συνολικής ζήτησης και αμφισβητεί τη θεώρηση ότι η υπεύθυνη για την ανεργία είναι η ανελαστικότητα των μισθών και ότι η πτώση τους αρκεί για την απορρόφηση της ανεργίας.

Πάντως σύμφωνα με την εμπειρία 1% αύξηση του ΑΕΠ είναι πιθανό να οδηγήσει σε μικρότερη μείωση της ανεργίας επειδή μέρος αυτής της αύξησης πραγματοποιείται μέσω υπερωριών των υφιστάμενων εργαζομένων και επιπλέον καθώς η ανεργία μειώνεται άτομα μη εγγεγραμμένα ως άνεργοι αρχίζουν να ψάχνουν για απασχόληση αυξάνοντας έτσι το ποσοστό ανεργίας.⁵ Επειδή αυτό το είδος της ανεργίας ακολουθεί τους οικονομικούς κύκλους έχει αντίστροφη σχέση με τον πληθωρισμό δηλαδή όταν είναι αυξημένη ο πληθωρισμός είναι χαμηλός και αντιθέτως. Η σχέση αυτή εξηγείται πιο αναλυτικά μέσω της καμπύλης PHILLIPS όπως θα εξετάσουμε αναλυτικά παρακάτω.

1.3.4 Τεχνολογική ανεργία

Από την εποχή της βιομηχανικής επανάστασης, οι συνέπειες της τεχνολογικής εξέλιξης και προόδου στην απασχόληση και την ανεργία αποτελούν σημείο διαμάχης. Οι τεχνολογικές αλλαγές θα προκαλέσουν μαζική ανεργία και μεγάλη πτώση των πραγματικών μισθών ή δημιουργούν νέες θέσεις εργασίας μεγαλύτερης αξίας;

Η μια πλευρά ισχυρίζεται ότι κάθε εισαγωγή νέας τεχνολογίας οδηγεί σε απώλειες θέσεων εργασίας και σε επίπεδο επιχείρησης και σε επίπεδο οικονομίας. Αυτό συμβαίνει γιατί η τεχνολογία της πληροφορικής έχει οδηγήσει σε εκτοπισμό όχι μόνο εργασίες απλές και επαναληπτικές αλλά

⁵ Begg – Fischer-Dornbusch, Economics, Mc GRAW- HILL, Μ.Βρετανία 1997, σελ. 454.

Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

μειώνουν και τις θέσεις εκείνες που απαιτούν σύνθετα επίπεδα γνώσης. Το πρώτο τεχνολογικό κύμα (1970-1985) με την πληροφορική, την ρομποτική, τις τηλεπικοινωνίες, τη βιοτεχνολογία είχε οδηγήσει σε αύξηση της παραγωγής χωρίς να δημιουργεί νέες θέσεις εργασίας.

Το δεύτερο κύμα είναι πολύ πιο δραστικό. Μια σειρά ανθρώπινες δραστηριότητες ακόμα και εκείνες που απαιτούν εξειδίκευση και εμπειρία αυτοματοποιούνται και εκτελούνται από μηχανές. Αυτό βέβαια σημαίνει ότι όσο θα αυξάνονται οι επενδύσεις τόσο θα μειώνονται οι θέσεις εργασίας αφού πλέον έχουμε υψηλό βαθμό υποκατάστασης. Αυτή η υποκατάσταση αφορά μια σειρά εργασιών όπως στην βιομηχανία μετάλλου, στα πλαστικά, στην υαλουργία, στα χημικά, αλλά και σε τομείς όπως η διακίνηση πρώτων υλών και η αποθήκευση. Ακόμα και οι παραδοσιακές εργασίες γραφείου υποκαταστάθηκαν από την χρήση μηχανών και προγραμμάτων.

Επιπλέον ο εξορθολογισμός των διαδικασιών παραγωγής έχει αποδειχτεί ότι περιορίζει όλο και πιο πολύ την ανθρώπινη εργασία. Το επιστημονικό μάνατζμεντ μιλάει πλέον για επανασχεδιασμό που στόχο έχει τον εντοπισμό των δραστηριοτήτων εκείνων της επιχείρησης που αποτελούν τον πυρήνα της εργασίας. Η τάση αυτή πρωτοεμφανίστηκε στις ΗΠΑ όπου έχει αποδειχτεί ότι θα μπορούσε να απελευθερώσει τα 25 από τα 90 εκατομμύρια θέσεων εργασίας που υπάρχουν στον ιδιωτικό τομέα της αμερικάνικης οικονομίας.

Η άλλη πλευρά υποστηρίζει ότι παρόλο που η τεχνολογική εξέλιξη μπορεί να προκαλέσει μεταβολές και να έχει ως συνέπεια την παρακμή κάποιων τομέων προς όφελος νέων αναπτυσσόμενων τομέων, μακροπρόθεσμα αυξάνει την παραγωγικότητα που ακολουθείται από

Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

αύξηση της ζήτησης των θέσεων εργασίας και αύξηση των πραγματικών μισθών.

Η τεχνολογική πρόοδος συμβάδισε με την επιτάχυνση της μεγέθυνσης της οικονομίας, την καλύτερευση του επιπέδου ζωής και την αύξηση της απασχόλησης. Η τεχνολογική πρόοδος μπορεί να προκαλέσει μαζική ανεργία, αλλά μόνο όταν όλες οι επιθυμίες των ατόμων θα είχαν ικανοποιηθεί ή όπου η ζήτηση θα βρισκόταν σε καθεστώς συνεχούς περιορισμού, το οποίο δεν έχει συμβεί ποτέ μέχρι τώρα. Ιστορικά, βέβαια, στις βιομηχανικές χώρες η αύξηση της παραγωγής συμβάδισε με την επέκταση της απασχόλησης και την αύξηση της παραγωγικότητας που ουσιαστικά συνδέθηκαν με την τεχνολογική πρόοδο.

Όταν η αύξηση της ανεργίας σε περιόδους της οικονομικής δραστηριότητας συμπίπτει με την εμφάνιση και εφαρμογή νέων τεχνολογιών στην οικονομία γίνεται προσπάθεια να θεωρηθεί η τεχνολογική πρόοδος ως πηγή ανεργίας. Η τάση αυτή είναι μεγαλύτερη όσο ο ρυθμός της τεχνολογικής προόδου επιταχύνει τις διαρθρωτικές μεταβολές και η μαζική διάχυσή της στις διάφορες χώρες εντείνει τον διεθνή ανταγωνισμό.

Παρατηρείται ότι η τεχνολογία ταυτόχρονα καταργεί θέσεις εργασίας και δημιουργεί άλλες. Γενικά καταστρέφει θέσεις εργασίας χαμηλού κόστους και χαμηλής παραγωγικότητας και δημιουργεί άλλες περισσότερο παραγωγικές, εξειδικευμένες και υψηλότερου μισθού. Στο παρελθόν η είσοδος των νέων τεχνολογιών αποδείχθηκε περισσότερο δημιουργική για θέσεις εργασίας παρά καταστροφική καθώς ακολουθήθηκε όχι μόνο από αυξημένη παραγωγή και παραγωγικότητα, αλλά και από συνολική αύξηση της απασχόλησης.

Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

Διακρίνονται δύο καταστάσεις: οι προσωρινές επιδράσεις της εισαγωγής των νέων τεχνολογιών και οι διαρκείς επιδράσεις.

Στην πρώτη κατάσταση, η τεχνολογική πρόοδος αποτελεί παράγοντα επιτάχυνσης των μεταβολών που αφορούν τόσο στην ποιοτική σύνθεση της εργασίας (μετασχηματισμό της τεχνικής διάκρισης της εργασίας, της οργάνωσης της εργασίας και των χαρακτηριστικών), όσο και στην διανομή της απασχόλησης κατά κλάδους (εμφάνιση, ανάπτυξη και κατάργηση θέσεων ανάλογα με τους ρυθμούς των νεωτερισμών). Επειδή η προσαρμογή των εργαζομένων σε αυτές τις εξελίξεις δεν είναι άμεση, το αποτέλεσμα είναι προσωρινή ανεργία μη προσαρμογής είτε γιατί τα επαγγελματικά χαρακτηριστικά που υπάρχουν δεν ανταποκρίνονται στις νέες θέσεις εργασίας, είτε επειδή απαιτείται ένας ορισμένος χρόνος για την κινητικότητα των εργαζομένων.

Στη δεύτερη κατάσταση της διαρκούς επίδρασης, οι νέες τεχνικές έχουν άμεση αρνητική επίδραση στην απασχόληση εκεί όπου εφαρμόζονται, αλλά αυτή η αρνητική επίδραση αντισταθμίζεται από έμμεση αύξηση των θέσεων εργασίας ως αποτέλεσμα της εισαγωγής των νέων τεχνολογιών, ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων, αύξηση των κλάδων που προμηθεύουν τους νέους εξοπλισμούς, νέες δραστηριότητες που απορρέουν από τη χρήση των νέων προϊόντων .

Πάντως παρά τη διχογνωμία όσον αφορά την επίδραση της τεχνολογίας στην απασχόληση φαίνεται ιστορικά ότι επηρεάζει θετικά τη μεγέθυνση της οικονομίας. Η εντυπωσιακή τεχνολογική πρόοδος των τελευταίων ετών (πληροφορική, τηλεπικοινωνίες, internet) που μπορεί να εφαρμοστεί σε όλους τους τομείς της οικονομίας επηρεάζοντας τις δομές της παραγωγής και την οργάνωση των επιχειρήσεων, δίνει την εντύπωση ότι έχουμε εισέλθει σε μια φάση όπου η ανοδική φάση του οικονομικού

Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

κύκλου επεκτείνεται απεριόριστα. Αυτό επιτυγχάνεται με σχετικά υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης στις αναπτυγμένες χώρες και ιδιαίτερα στις ΗΠΑ με σχετικά χαμηλούς ρυθμούς πληθωρισμού, στο οποίο βοηθάει βέβαια και η ευέλικτη νομισματική πολιτική των Κεντρικών Τραπεζών σε ΗΠΑ και Ευρώπη.⁶

1.3.5 Διαρθρωτική ανεργία

Μέχρι τη δεκαετία του 1970 πληθωρισμός και ανεργία είχαν αντίστροφη σχέση δηλαδή σε περιόδους ύφεσης με υψηλή ανεργία ο πληθωρισμός ήταν χαμηλός και σε περιόδους ανάπτυξης με χαμηλή ανεργία ο πληθωρισμός ήταν αυξημένος. Τη δεκαετία όμως του 1970 που παρατηρήθηκε ταυτόχρονη άνοδος του πληθωρισμού και της ανεργίας εμφανίστηκε η νεοκλασική θεωρία όπου κυρίαρχο ζήτημα αποτέλεσε η αδυναμία αντιμετώπισης της κρίσης με τις εφαρμοζόμενες ως τότε κεϋνσιανές μεθόδους τόνωσης της ζήτησης και η μετατροπή της ανεργίας από κυκλική σε διαρθρωτική άρα μόνιμου προβλήματος.

Η νεοκλασική θεωρία πιστεύει ότι το πρόβλημα της ανεργίας θα επιλυθεί μόνον εφόσον υπάρξει τέλειος ανταγωνισμός στην αγορά εργασίας. Αν δεν υπάρχει θα πρέπει να επιτευχθεί μεγαλύτερος ρυθμός ευελιξίας που θα επιτρέψει στην αγορά να λειτουργήσει και να απορροφήσει το πλεονάζον εργατικό δυναμικό.

Οι νεοκλασικοί αναλύουν την αγορά εργασίας σε μικροοικονομικό επίπεδο χρησιμοποιώντας τα ανάλογα εργαλεία. Θεωρώντας ότι και η αγορά εργασίας όπως και η αγορά αγαθών διέπεται από το νόμο της προσφοράς και της ζήτησης, συνεπάγεται ότι η προσφορά εργασίας από

⁶ Οικονομικό Δελτίο, ALPHA BANK, Τεύχος 87, σελ. 4.

Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

τα άτομα, βρίσκεται σε συσχέτιση με τον πραγματικό μισθό, ενώ η ζήτηση εργασίας από τις επιχειρήσεις, αντίθετα, βρίσκεται σε αρνητική συσχέτιση με τον πραγματικό μισθό. Θεωρεί δηλαδή ότι το άτομο δεν δέχεται να εργαστεί στο μισθό ισορροπίας είτε γιατί οι μισθοί είναι υψηλότεροι λόγω συλλογικών συμβάσεων είτε γιατί θεωρεί ότι η εργασία που του προσφέρεται είναι κατώτερη των προσδοκιών του. Κατά συνέπεια η έλλειψη ευελιξίας των μισθών προς τα κάτω και η έλλειψη πληροφόρησης, οδηγούν την αγορά εργασίας σε ασταθή ισορροπία.

Εάν η αγορά εργασίας είναι τελείως ανταγωνιστική και ελεύθερη από κάθε ρυθμιστικό εμπόδιο, η ελεύθερη διαπραγμάτευση των μισθών έχει ως συνέπεια την προσαρμογή τους, εφόσον δεν έχει επιτευχθεί η ισορροπία προσφοράς και ζήτησης. Σε αυτές τις συνθήκες η οικονομία που αντιμετωπίζει πτώση του επιπέδου της δραστηριότητάς της δεν θα πρέπει να γνωρίζει ανεργία διαρκείας.

Η ανεργία διαρκείας εξηγείται κατά τους νεοφιλελεύθερους γιατί εξακολουθούν να υπάρχουν κανονισμοί και ρυθμίσεις που εμποδίζουν την ελεύθερη διαπραγμάτευση των μισθών. Η δύναμη των συνδικάτων, η καθιέρωση ενός ελάχιστου μισθού, οι συλλογικές συμβάσεις και το δίκαιο εργασίας, περιορίζουν τις δυνατότητες στιγμιαίας προσαρμογής των μισθών. Η ανελαστικότητα των μισθών είναι η πρωταρχική αιτία της ανεργίας. Μη μπορώντας να διαπραγματευτούν ελεύθερα τους μισθούς, οι επιχειρήσεις επιλέγουν την προσαρμογή των θέσεων εργασίας για να ανταπεξέλθουν της ύφεσης. Οι νέοι άνεργοι, χωρίς ιδιαίτερα προσόντα, δεν μπορούν να βρουν εργασία, εφόσον οι επιχειρήσεις υποχρεούνται να καταβάλλουν τον ελάχιστο μισθό, ο οποίος είναι μεγαλύτερος από την παραγωγικότητά τους.

Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

Επίσης, διαρθρωτική ανεργία υπάρχει όταν σε μια οικονομία υπάρχουν άνεργοι και κενές θέσεις εργασίας αλλά οι άνεργοι δεν μπορούν να απασχοληθούν στις υπάρχουσες κενές θέσεις, επειδή δεν υπάρχει αντιστοιχία ανάμεσα στα προσόντα και την ειδίκευση των ανέργων και σε αυτά που απαιτούνται για την κάλυψη των κενών θέσεων η ανεργία αυτή ονομάζεται διαρθρωτική. Για παράδειγμα είναι δυνατόν σε μια οικονομία να υπάρχει ανεργία μηχανικών και έλλειψη λογιστών, ή να υπάρχει ανεργία για τους βιομηχανικούς εργάτες και έλλειψη ξενοδοχειακών υπαλλήλων. Η διαρθρωτική ανεργία οφείλεται σε τεχνολογικές μεταβολές μέσω των οποίων δημιουργούνται νέα επαγγέλματα και άλλα φθίνουν, αλλά και σε αλλαγές στη διάρθρωση της ζήτησης οι οποίες αυξάνουν τη ζήτηση ορισμένων προϊόντων και ταυτόχρονα να μειώνουν τη ζήτηση άλλων. Οι διαρθρωτικές μεταβολές της παραγωγής προκαλούν αύξηση της ανεργίας επειδή στους τομείς που βρίσκονται σε παρακμή οι επιχειρήσεις σταματούν τις δραστηριότητες ή μειώνουν τον όγκο παραγωγής και κατά συνέπεια τις θέσεις εργασίας. Παράλληλα οι άνεργοι προερχόμενοι από αυτούς τους τομείς διαθέτουν ανεπαρκή προσόντα, ακατάλληλα για τις νέες δραστηριότητες σε ανάπτυξη και κινδυνεύουν να παραμείνουν στην ανεργία, εφόσον ζητούν μισθούς αντίστοιχους των προηγούμενων τους.

Συμπερασματικά μπορούμε να πούμε ότι η νεοκλασική θεωρία προσπαθεί να ερμηνεύσει την ανεργία σαν ένα φαινόμενο το οποίο δεν σχετίζεται με την ίδια την ανάπτυξη αλλά με εξωγενείς παράγοντες, όπως η αδυναμία μείωσης των μισθών. Θεωρεί δηλαδή ότι η αδυναμία της αγοράς εργασίας να λειτουργήσει σε συνθήκες τέλει ανταγωνισμού έχει σαν συνέπεια την ανεργία. Η λύση θα δοθεί αν καταργηθεί κάθε περιορισμός στην αγορά εργασίας.

Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

Η διαρθρωτική ανεργία προκαλεί πληθωρισμό κόστους λόγω της αύξησης των μισθών πάνω από τα επίπεδα της παραγωγικότητας εξαιτίας της δύναμης των εργατικών συνδικάτων. Για αυτό το λόγο μπορεί να οριστεί ως η συνιστώσα της ανεργίας που δεν μειώνεται με την οικονομική ανάκαμψη και κατά συνέπεια δεν μπορεί να επηρεαστεί από μακροοικονομικές πολιτικές τόνωσης της ζήτησης.

1.4 Η εξέλιξη της απασχόλησης

Με την έναρξη της βιομηχανικής επανάστασης οι ανάγκες της παραγωγής οδήγησαν σε μια νέα αντίληψη για την διαχείριση του χρόνου. Ο χρόνος αποκτάει αξία στο βαθμό που παράγει εμπορεύματα. Μέχρι την περίοδο αυτή το χαρακτηριστικό ήταν ότι ο χρόνος εργασίας καθοριζόταν από εξωγενείς παράγοντες, (κλιματολογικές συνθήκες, οικογενειακές υποχρεώσεις, οι ανάγκες της πρωτογενούς παραγωγής, η ανατολή και η δύση του ηλίου).

Η τεχνολογία που οδήγησε στην οργάνωση των πρώτων βιομηχανικών μονάδων, απαιτούσε ένταση εργασίας χωρίς απώλειες χρόνου. Έτσι άρχισε να επιβάλλεται το χρονόμετρο, ο επιστάτης και η πειθαρχία στην παραγωγική διαδικασία και στο εργοστάσιο.

Στις αρχές του 20ου αιώνα οι Ταίηλορ και Φορντ έθεσαν τα θεμέλια της σύγχρονης βιομηχανικής κοινωνίας. Η τεχνική γνώση του εργάτη - τεχνίτη κατακερματίζεται σε απλές και στοιχειώδεις κινήσεις έτσι ώστε η συλλογική εργασία να εκλαμβάνεται σαν σύνολο ειδικών χρονομετρημένων καθηκόντων (οριζόντιος καταμερισμός) και στον πλήρη διαχωρισμό των εργασιών σύλληψης και εκτέλεσης (κάθετος καταμερισμός). Στόχος του Τεϋλορικού μοντέλου ήταν η πλήρης ορθολογικοποίηση της ανθρώπινης εργασίας, έτσι ώστε όλη η διαδικασία

Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

της παραγωγής να περάσει κάτω από τον εργοδοτικό έλεγχο και να μεγεθυνθεί η παραγωγικότητα.

Στη συνέχεια ο Φορντ επέκτεινε και τελειοποίησε την οργάνωση της εργασίας στη βάση της οικονομίας του χρόνου με την εισαγωγή της αλυσίδας συναρμολόγησης, δημιουργώντας ένα τεχνολογικό μοντέλο με στόχο την μαζική παραγωγή τυποποιημένων προϊόντων. Πρόκειται για ένα μοντέλο που στηρίζεται στις οικονομίες κλίμακας ως μέσο μείωσης του κόστους παραγωγής.

Η ανάπτυξη του Τεϋλορισμού τη δεκαετία του 1920 προκάλεσε πράγματι εντυπωσιακή αύξηση της παραγωγικότητας η οποία αυξήθηκε με τριπλάσιους ρυθμούς απ' ότι τον 19ο αιώνα με ρυθμό 6% ετησίως δημιουργώντας όμως υπερπαραγωγή προϊόντων. Η μαζική παραγωγή όμως προϋποθέτει και την μαζική κατανάλωση. Έτσι ο ίδιος ο Φορντ προχώρησε σε διπλασιασμό των μισθών ενισχύοντας έτσι την ζήτηση, μέσω της αύξησης της αγοραστικής δύναμης.

Επίσης, εκτοπίστηκε από την παραγωγή ο εργάτης τεχνίτης των μικρών βιοτεχνικών μονάδων του 19ου αιώνα και ταυτόχρονα υπήρξε μαζική εισροή ανειδίκευτων εργατών που προέρχονταν από τον αγροτικό τομέα και τους μετανάστες και άνοιξε ο δρόμος στην μαζική παραγωγή στην μαζική κατανάλωση και κυρίως στην αύξηση της απασχόλησης. Το όλο εγχείρημα θα ολοκληρωθεί αργότερα με τις θεσμικές ρυθμίσεις του κεϋνσιανού μοντέλου και την ανάπτυξη του κράτους πρόνοιας.

Ο Κέϋνς αναγνωρίζοντας στην ζήτηση έναν ενεργό ρόλο στην ουσία διαπιστώνει ότι δεν αρκεί να λειτουργούν οι μηχανισμοί της αγοράς αλλά προϋποθέτει την αναγνώριση από την μεριά του κράτους της ανταγωνιστικής σχέσης ανάμεσα στο κεφάλαιο και την εργασία και την

Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

υιοθέτηση σειράς μέτρων που θα λύνουν αυτή την αντίθεση ευνοϊκά για το κεφάλαιο. Αναγνωρίζεται δηλαδή η ανταγωνιστική σχέση κεφαλαίου - εργασίας και νομιμοποιείται μέσα από ένα σύνολο θεσμικών παρεμβάσεων του κράτους. Έτσι θεσπίστηκε η συλλογική διαπραγμάτευση, η διαπραγμάτευση όχι σε ατομικό επίπεδο αλλά μεταξύ εργοδότη και συνδικάτου και καθιερώθηκε ο κατώτερος μισθός.

Ταυτόχρονα αναπτύσσεται το κράτος πρόνοιας με την θεσμοθέτηση της κοινωνικής ασφάλισης αλλά και συστημάτων προστασίας των ανέργων. Οι ρυθμίσεις αυτές θα ολοκληρωθούν μέσω της ενεργητικής συμμετοχής του κράτους στην διαχείριση του χρήματος και την διατήρηση του επιπέδου απασχόλησης και κατανάλωσης χρησιμοποιώντας την αύξηση των κρατικών δαπανών.

Όμως από τις αρχές της δεκαετίας του 1970 το υφιστάμενο μοντέλο ανάπτυξης και η κεϋνσιανή ρύθμιση μπήκαν σε βαθιά κρίση αφού διένυσαν έναν πλήρη κύκλο σχεδόν επί 30 χρόνια σε μεγαλύτερο μέρος των χωρών μελών του ΟΟΣΑ. Η κατάρρευση των ισορροπιών του συστήματος ήταν αποτέλεσμα ενός συνδυασμού που περιείχε:

- α) Την αύξηση της δύναμης των συνδικάτων με αποτέλεσμα την επιβάρυνση του κόστους παραγωγής.
- β) Την αδυναμία να καλύψει διαφοροποιήσεις στην ζήτηση λόγω υψηλού κόστους που συνεπάγονταν αλλαγές στην γραμμή παραγωγής.
- γ) Την αποδιάρθρωση της εθνικής οικονομικής ανάπτυξης λόγω της διεθνοποίησης της παραγωγής.

1.5 Διάφορα ανεργίας και απασχόλησης

Η δυσκολία μέτρησης της ανεργίας οφείλεται στο ότι μεγάλα τμήματα του πληθυσμού βρίσκονται σε ενδιάμεσες καταστάσεις, μεταξύ εργασίας, ανενεργού πληθυσμού (αδράνειας) και ανεργίας. Η ταυτοποίηση αυτών των κατηγοριών και η κατανόηση των λειτουργιών τους εντός της αγοράς είναι πιο χρήσιμη από το να αγνοηθεί η ύπαρξή τους, θέτοντας αυθαίρετα όρια.

Η έννοια της εργασίας είναι πρακτικά συνδεδεμένη με την κάλυψη συγκεκριμένης θέσεως εργασίας, κάλυψη συνεχή, με πλήρες ωράριο σύμφωνα με τους κανονισμούς της συγκεκριμένης χώρας. Η παραπάνω θεώρηση μπορεί να διαφοροποιηθεί κατά δύο τρόπους: η εργασία εκτελείται σε πλήρες ωράριο, αλλά όχι συνεχώς (εποχιακή εργασία, προσωρινή εργασία) ή η εργασία εκτελείται με μειωμένο ωράριο, συγκριτικά με το θεωρούμενο κανονικό ωράριο για τη χώρα. Είναι σημαντικό να καθοριστεί κατά πόσο από πλευράς εργαζόμενου η κατάσταση που βρίσκεται είναι ηθελημένη ή όχι. Στην πρώτη περίπτωση, το άτομο βρίσκεται μεταξύ εργασίας και ανενεργούς καταστάσεως, ενώ στη δεύτερη, μεταξύ εργασίας και ανεργίας³.

Η άλλη μορφή, εμφανώς μη ηθελημένη εργασία με μειωμένο ωράριο, είναι η μερική ανεργία, δηλαδή, η ελάττωση της κανονικής διάρκειας εργασίας για κάποια θέση πλήρους ωραρίου. Ο παραπάνω μηχανισμός υιοθετείται συχνά για να αντιμετωπιστούν οι διακυμάνσεις του επιπέδου απασχόλησης. Πρόκειται για προσπάθεια αποφυγής ή επιβράδυνσης συλλογικών απολύσεων εξαιτίας διαρκούς οικονομικής υφέσεως.

Ο ορισμός της ανεργίας που χρησιμοποιείται στις στατιστικές απαιτεί όχι μόνο ο ενδιαφερόμενος να αναζητεί εργασία, αλλά να είναι και

Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

διαθέσιμος για εργασία. Αυτός ο περιοριστικός ορισμός έχει ως αποτέλεσμα την ελάφρυνση των στατιστικών ανεργίας και τη μεταφορά των ατόμων στον ανενεργό πληθυσμό με διάφορους πλασματικούς τρόπους. Η ύπαρξη δραστηριοτήτων, που διαφεύγουν των επίσημων κανονισμών και εγγραφών, αποτελεί κοινό χαρακτηριστικό όλων των κοινωνικών συστημάτων. Στην περίπτωση των βιομηχανικών κοινωνιών, η κρίση ευνόησε την ανάπτυξη της παραοικονομίας (ή παράλληλης ή παράνομης ή υπόγειας οικονομίας) και της παράνομης εργασίας. Η παράνομη εργασία εντάσσεται στον ενεργό πληθυσμό και τοποθετείται στους άνεργους ή το μη ενεργό πληθυσμό ανάλογα με τους κανονισμούς της χώρας.

Οι αντιθέσεις και οι αβεβαιότητες στη μέτρηση της ανεργίας δεν αντανakλούν τις μεθοδολογικές ατέλειες. Η κύρια δυσκολία έγκειται στο εύρος των κατηγοριών που ξεφεύγουν από την οριοθέτηση του πληθυσμού μεταξύ ανεργίας, ενεργού και μη ενεργού πληθυσμού.

1.6 Συνέπειες ανεργίας

Η ανεργία έχει τρεις βασικές συνέπειες:

- α)** Προκαλεί απώλεια παραγωγικών δυνάμεων, δηλαδή της εργασίας των ανέργων, η οποία θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί στην παραγωγική διαδικασία
- β)** Σημαίνει απώλεια εισοδήματος για τον άνεργο και την οικογένειά του.
- γ)** Επιβαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό, λόγω της παροχής των επιδομάτων ανεργίας προς τους άνεργους.

Φυσικά οι συνέπειες της ανεργίας είναι ευρύτερες, γιατί η κατάσταση της ανεργίας μπορεί να είναι εξαιρετικά επώδυνη για τον άνεργο και την

Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

οικογένειά του αφού, εκτός από την έλλειψη εισοδήματος, μειώνει την κοινωνική θέση, δημιουργεί προβλήματα αυτοσεβασμού, οικογενειακών τριβών κ.α. Επίσης η ανεργία ωθεί πολλά άτομα, οικογένειες ολόκληρες, στην εξαθλίωση και στο κοινωνικό περιθώριο γιατί χάνουν τη δυνατότητα να αποκτούν νέες δεξιότητες, να μπορούν να ενταχθούν ξανά στην παραγωγή όταν αυξηθεί και πάλι η ζήτηση εργασίας.

Το βασικότερο ίσως, χάνουν τη δυνατότητα να λειτουργούν κοινωνικά. Έτσι λοιπόν καταστρέφεται η παραγωγική δύναμη μελλοντικών γενεών εργατών οι οποίοι απομακρύνονται από την αγορά εργασίας και την παραγωγή σε τέτοιο βαθμό που, στην επόμενη περίοδο ανάπτυξης, η οικονομία καταλήγει να πάσχει από έλλειψη εργατικών χεριών την ίδια στιγμή που πολλά άτομα είναι άνεργα.

Σε περιόδους παρατεταμένης ύφεσης το κοινωνικό κόστος της ανεργίας μεγεθύνεται ακόμη περισσότερο με την αύξηση της εγκληματικότητας την κρίση των θεσμών αρωγής και με την γενική υποχώρηση της κοινωνικής συνοχής. Η μακροχρόνια ανεργία θεωρείται ευρέως ως η βασική αιτία της φτώχειας, πριν από τον αλκοολισμό, τη διάλυση της οικογένειας και την τοξικομανία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Η ΠΟΡΕΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.

2.1. Ιστορική ανάδρομη

Σύμφωνα με το Ματακιά Α.⁷ η ανεργία ως οικονομικό-κοινωνικό φαινόμενο δεν αποτελεί χαρακτηριστικό γνώρισμα της σημερινής εποχής αλλά αντιθέτως έχει τις ρίζες του στον αρχαίο ελληνικό κόσμο.

Είναι γνωστό ότι οι αποικίες στα παράλια της Ιωνίας ή της Κάτω Ιταλίας αποτέλεσαν πρόσφορο μέσο αποκέντρωσης ενός πλεονάζοντος κοινωνικού δυναμικού. Ακόμη, στη Ρώμη είναι χαρακτηριστικό ότι η ανεργία έπαιξε σημαντικό ρόλο στην παρακμή ή έστω στην αποδυνάμωση του κρατικού συστήματος.

Δυστυχώς το φαινόμενο της ανεργίας έγινε πιο έντονο στη βιομηχανική εποχή και το καπιταλιστικό σύστημα με τις αντιφάσεις που το συνοδεύουν. Κατά την περίοδο μεταξύ Β' Παγκοσμίου Πολέμου και αρχών δεκαετίας του 1970 ανεργία και πληθωρισμός έκαναν κοινή την εμφάνισή τους γεγονός που προκάλεσε πολλές δυσκολίες στον τρόπο αντιμετώπισης της πρώτης. Η πρόταση του Keynes για κατάλληλο κρατικό παρεμβατισμό (στο βιβλίο του «Θεωρία της απασχόλησης του τόκου και του χρήματος» αναφέρει χαρακτηριστικά ότι: *«Η απασχόληση εξαρτάται από τη δαπάνη για την επένδυση-κατανάλωση που συνιστούν τη συνολική ζήτηση. Το κράτος δεν πρέπει να μείνει αμέτοχο στις καταστρεπτικές συνέπειες μιας ανεργίας. Πρέπει να αναλάβει μια διαρκώς μεγαλύτερη ευθύνη στη διενέργεια επενδύσεων»*) καθίσταται αδύνατη, αφού, αν το κράτος αυξήσει τις δαπάνες του προκειμένου να περιορίσει την ανεργία, αυξάνεται ο πληθωρισμός και αντίστροφα, αν το κράτος

⁷ Ματακιάς Α., *Λεξικό εννοιών*, Εκδόσεις Πελεκάνος, Αθήνα 1996.

Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

θελήσει να μειώσει τον πληθωρισμό περικόπτοντας τις δημόσιες δαπάνες, αυξάνεται η ανεργία.

Στη συνέχεια, η ανεργία αυξήθηκε σε τρεις φάσεις: μετά την πρώτη πετρελαϊκή κρίση του 1972-73, μετά τη δεύτερη πετρελαϊκή κρίση του 1979-80 και μετά την απότομη κάμψη της ζήτησης του 1990-92. Σε αρκετές χώρες της Ευρώπης παρουσιάστηκε το φαινόμενο να αυξάνεται απότομα η ανεργία μετά από τις προαναφερθείσες διαταράξεις της οικονομίας αλλά τα ποσοστά της ανεργίας να μην επανέρχονται στα προηγούμενα επίπεδα μετά την πάροδο της κρίσης. Στις χώρες-μέλη του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) ο αριθμός των ανέργων αυξήθηκε από 10 εκατομμύρια το 1973 σε περισσότερο από εκατομμύρια προς τα τέλη της δεκαετίας του 1990²³. Το 1995 τα ποσοστά της ανεργίας παρέμειναν σταθεροποιημένα σε υψηλά επίπεδα χωρίς εμφανείς τάσεις μείωσης. Το ποσοστό ανεργίας για τις χώρες της Ευρωπαϊκής ζώνης διαμορφώθηκε στο 10% και αποτέλεσε τη βασικότερη κοινωνική πληγή και τροχοπέδη στην πορεία προς την πρόοδο και την ευημερία. Στην Ελλάδα ο αριθμός των ανέργων οριζόταν το 1996 στο 10,3%. Επίσης η ανεργία αυξήθηκε δραματικά και στις χώρες της Ανατολικής και Κεντρικής Ευρώπης.

Τέλος, αναφορικά με τη δεκαετία που διανύουμε, το φαινόμενο της ανεργίας έχει παρουσιάσει μια ανεπαίσθητη βελτίωση παραμένοντας ωστόσο τα ποσοστά ανεργίας σε πολύ υψηλά επίπεδα.

2.2 Τα αίτια της ανεργίας

Η αναζήτηση των αιτιών ανόδου της ανεργίας έχει αποτελέσει αντικείμενο μελέτης πολλών ερευνητών, αλλά παρόλα αυτά κάποια, κοινά αποδεκτή παραδοχή δεν υπάρχει. Πολλοί υποστηρίζουν πως η άνοδος της οφείλεται στην ανοδική τάση του φυσικού ποσοστού της ανεργίας. Δηλαδή, του ποσοστού εκείνου πέρα από το οποίο κάθε προσπάθεια για μείωση της ανεργίας δύναται να οδηγήσει σε αύξηση του πληθωρισμού. Ο Paul Krugman (1994) υποστηρίζει πως σημαντικό ρόλο παίζει η τεχνολογία η οποία έχει αναβαθμίσει τη ζήτηση για εργαζομένους με υψηλές δεξιότητες (skill based technological change), ενώ ταυτόχρονα έχει μειώσει τη ζήτηση για άτομα με χαμηλό επίπεδο δεξιοτήτων. Ο αντίκτυπος όμως του φαινομένου αυτού είναι διαφορετικός σε ΗΠΑ και Ευρώπη. Στης ΗΠΑ όπου η αγορά κινείται ελεύθερα χωρίς περιορισμούς το φαινόμενο αυτό έχει οδηγήσει σε αυξημένη ανισότητα αφού οι εργαζόμενοι των οποίων οι δεξιότητες έχουν απαξιωθεί αναγκάζονται να δεχθούν εργασίες με χαμηλούς μισθούς. Από την άλλη, στην Ευρώπη όπου τα συστήματα κοινωνικής πρόνοιας είναι περισσότερο γενναιόδωρα, τα ίδια άτομα δεν δέχονται να υποστούν μείωση του μισθού τους και λόγω των προνομίων (welfare benefits) βλέπουν την ανεργία ελκυστική.

Μελετώντας την ελληνική αγορά εργασίας, τα υψηλά ποσοστά ανεργίας μπορούν να εντοπισθούν στα εξής:

1. Η αδυναμία της ζήτησης για άτομα με υψηλές δεξιότητες να συμπορευτεί με την προσφορά. Το φαινόμενο αυτό μπορεί να γίνει ιδιαίτερα αντιληπτό από το γεγονός ότι η ανεργία ατόμων με διδακτορικό η μεταπτυχιακό είναι μεγαλύτερη από αυτή των ατόμων με τη βασική μόνο εκπαίδευση. Αυτό το υψηλό ποσοστό ανεργίας μεταξύ των

Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

«λευκών κολάρων» έχει χαρακτηριστεί ως ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα της ελληνικής αγοράς εργασίας από πολλά ερευνητικά κέντρα και οργανισμούς όπως το Παρατηρητήριο Απασχόλησης της Ελλάδος , την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδος (ΕΣΥ) , την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Cedefop. Ωστόσο, το φαινόμενο αυτό όχι μόνο υφίσταται αλλά φαίνεται να έχει και ανοδική τάση. Συγκεκριμένα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην μελέτη «European education production functions» τονίζει ότι η Ελλάδα είναι η μόνη χώρα (μεταξύ των 18 αναπτυγμένων χωρών που εξέτασε η μελέτη) στην οποία η ανεργία των πτυχιούχων αυξάνεται σε ετήσια βάση (σε ποσοστό 2%). Σε παρόμοια μελέτη, το CEDEFOP υποστηρίζει ότι μέχρι το 2010 η ζήτηση για πτυχιούχους δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα αναμένεται να αυξηθεί περισσότερο από ότι για απόφοιτους πανεπιστημίων⁸. Στο ίδιο συμπέρασμα καταλήγει και σχετική έρευνα της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος (2003). Ειδικότερα, τονίζει το γεγονός ότι οι πτυχιούχοι πανεπιστημίων αντιμετωπίζουν μεγαλύτερο κίνδυνο ανεργίας από ότι απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ενώ ταυτόχρονα αναμένεται να μείνουν για μεγαλύτερο διάστημα άνεργοι προτού βρουν εργασία. Αναφέρει, επίσης, ότι ο μέσος χρόνος εύρεσης εργασίας αναμένεται να είναι τρεισήμισι χρόνια.

Το φαινόμενο αυτό οφείλεται κυρίως σε δύο λόγους. Ο πρώτος είναι η αδυναμία του εκπαιδευτικού συστήματος να προσαρμοστεί στις ανάγκες της αγοράς εργασίας (Κατσανέβας 2002). Με άλλα λόγια, η προσφορά πτυχιούχων δεν ανταποκρίνεται στη ζήτηση της αγοράς και ως αποτέλεσμα η ανεργία διαρθρωτικού τύπου αυξάνεται. Συγκεκριμένα, όπως αξιολογεί το ΚΕΠΕ, την ευθύνη για την αυξημένη ανεργία των νέων έχει ο προσανατολισμός του εκπαιδευτικού συστήματος προς το

⁸ Καθημερινή 12/01/2003

Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

δημόσιο τομέα (2003). Με άλλα λόγια, η βασική λειτουργία του εκπαιδευτικού συστήματος είναι να προετοιμάζει υπαλλήλους για τον δημόσιο τομέα όπως δασκάλους, υπάλληλους τραπεζών, δημόσιας διοίκησης κτλ. ενώ την ίδια στιγμή ο δημόσιος τομέας συρρικνώνεται (Καραντινός 2000). Πιο συγκεκριμένα, όπως σημειώνει το ΚΕΠΕ (2003), ο δημόσιος τομέας προσπαθώντας να μειώσει τους υπαλλήλους του και ειδικότερα αυτούς της δημόσιας διοίκησης, προσλαμβάνει λιγότερους από αυτούς που συνταξιοδοτούνται. Επομένως, ο δημόσιος τομέας έχει σταματήσει να αποτελεί δίκτυο ασφαλείας κατά της ανεργίας των πτυχιούχων και όπως ισχυρίζεται και το Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας «ο δημόσιος τομέας έχει εγκαταλείψει τον ρόλο του μεγάλου εργοδότη πτυχιούχων ΑΕΙ» (2002:173). Η μεγάλη αυτή διαφορά προσφοράς και ζήτησης εργαζομένων για το δημόσιο τομέα μπορεί να εξηγηθεί από το γεγονός ότι τα άτομα προτιμούν το δημόσιο για ποικίλους λόγους (Παπαπέτρου 2003). Συγκεκριμένα, όπως οι Demekas και Kontolemis (1996) έχουν δείξει, η διόγκωση του δημόσιου τομέα κατά τη δεκαετία του '80 αύξησε τις προσδοκίες των ατόμων όσον αφορά τους μισθούς (αφού οι μισθοί ήταν υψηλότεροι στο δημόσιο τομέα από ότι στον ιδιωτικό) το οποίο οδήγησε στην αύξηση της ανεργίας. Το αποτέλεσμα των προαναφερθέντων είναι ότι κάθε έτος οι αιτήσεις για τον δημόσιο τομέα υπερτερούν αριθμητικώς τις διαθέσιμες θέσεις. Η ακαμψία του εκπαιδευτικού συστήματος στις ανάγκες της αγοράς εργασίας αποτελεί ένα από τα βασικότερα σημεία που τονίζει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχεδόν κάθε φορά που εξετάζει την Ελληνική αγορά εργασίας. Για παράδειγμα, σε μια από τις τελευταίες αναφορές που έγιναν για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή από τον πρώην πρωθυπουργό της Ολλανδίας, Wim Kok, και τους συναδέλφους του, αναφέρεται ότι το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα επιμένει συστηματικά στο να μην λαμβάνει υπόψιν της τις ανάγκες της αγοράς εργασίας και συνεχίζει να παράγει

Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

άνεργους πτυχιούχους και όχι ανθρώπους με πτυχία σχετικά με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2003, βλ. επίσης Ευρωπαϊκή Επιτροπή 1996, ΟΟΣΑ 1997).

Ο δεύτερος λόγος είναι η επίμονη τάση των Ελλήνων για την απόκτηση ανώτατης εκπαίδευσης. Ο Γιώργος Ψαχαρόπουλος (2003), στο βιβλίο του «Ελληνική παιδεία: Μια σύγχρονη τραγωδία» σημειώνει ότι η Ελλάδα έχει ίσως το υψηλότερο ποσοστό ανά πληθυσμό στο κόσμο μαθητών που σπουδάζουν στο εξωτερικό (επίσης Ψαχαρόπουλος 1990). Το φαινόμενο αυτό έχει επισημανθεί από πολλούς ερευνητές διαφόρων επιστημών (Νασιάκου 1981, Τσουκαλάς 1981, Ψαχαρόπουλος και Σουμελής 1979, Ψαχαρόπουλος 1991) ενώ υποστηρίζεται πως προέρχεται από μια μη ρεαλιστική προσδοκία για πολύ υψηλές αποδόσεις της εκπαίδευσης (returns to education) (Λαμπρόπουλος 1992) οι οποίες λόγω της αυξανόμενης προσφοράς των πτυχιούχων τις τελευταίες δύο δεκαετίες έχουν μειωθεί (Μαγουλά και Ψαχαρόπουλος 1999, Κανελλόπουλος 1997, Γλυτσός 1990). Ο Ψαχαρόπουλος σε ένα άρθρο του στον Οικονομικό Ταχυδρόμο (23/11/2003), υποστηρίζει ότι το πρόβλημα δεν είναι μόνο η δομή του εκπαιδευτικού συστήματος αλλά το γεγονός ότι η εκπαίδευση είναι δωρεάν και επομένως οι νέοι άνθρωποι έχοντας ως δεδομένο το χαμηλό κόστος, επιλέγουν τις σπουδές τους σύμφωνα με την κοινωνική θέση που θα αποκτήσουν μετέπειτα και όχι σύμφωνα με τις προοπτικές απασχόλησης. Έτσι, τα άτομα θα αποφασίσουν να σπουδάζουν νομική ή ιατρική καθώς τέτοιου είδους σπουδές εκτός του ότι είναι δωρεάν θεωρούνται ότι έχουν κύρος. Στο φαινόμενο αυτό συνεισφέρει και το γεγονός ότι οι προσδοκίες για το μελλοντικό εισόδημα είναι υψηλές. Όπως συνεχίζει, αυτό θα συμβεί ακόμα και αν αντιμετωπίζουν υψηλό κίνδυνο να μείνουν άνεργοι μετά

Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

την αποφοίτησή τους ή αν πρέπει να πάνε στο εξωτερικό προκειμένου να σπουδάσουν ακόμα και αν το κόστος σπουδών θα είναι μεγάλο. Η κατάσταση που περιγράφηκε αποτελεί επίσης χαρακτηριστικό της επίμονης τάσης των φοιτητών και των οικογενειών τους για περαιτέρω εκπαίδευση (Ψαχαρόπουλος και Λαμπρόπουλος 1997, Κανελλόπουλος και Ψαχαρόπουλος 1997).

2. Η ανεπάρκεια των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης. Ο ρόλος των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης στη διατήρηση των υψηλών ποσοστών ανεργίας είναι κρίσιμος καθώς δεν φαίνεται να παρέχει ούτε επαρκή ταίριασμα (matching process) μεταξύ των διαθέσιμων ελεύθερων θέσεων και αυτών που αναζητούν εργασία, αλλά ούτε και καλοσχεδιασμένα προγράμματα εκπαίδευσης για τους άνεργους. Επιπρόσθετα, οι δαπάνες της κυβέρνησης για τις συγκεκριμένες πολιτικές είναι σχετικά χαμηλές σε σύγκριση με άλλες χώρες. Ο οργανισμός που ευθύνεται για το συνταίριασμα των ελεύθερων θέσεων και αυτών που αναζητούν εργασία είναι ο Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ). Παρόλα αυτά, η αποδοτικότητα του είναι σχετικά περιορισμένη και συνεπώς ένα επαρκές συνταίριασμα δεν μπορεί να γίνει ενώ αύξηση σημειώνεται στην «ανεργία τριβής». Μια παλαιότερη μελέτη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (1996) υποστηρίζει ότι ο ρόλος των δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης στην Ελλάδα είναι πολύ περιορισμένος και στην πραγματικότητα έχει μειωθεί σημαντικά σχετικά με την δεκαετία του 1980. Μια πιο πρόσφατη μελέτη που διεξήχθη κατά την περίοδο 1999-2001 από το ΙΝΕ-ΓΣΕΕ για το Ευρωπαϊκό διεθνές πρόγραμμα ΤΣΕΡ αποκαλύπτει ότι μόνο ένα 6% από τους νέους άνεργους και ένα 14.4% από το συνολικό αριθμό ανέργων βρίσκει

Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

εργασία χρησιμοποιώντας τις υπηρεσίες του ΟΑΕΔ⁹. Ο λόγος για αυτό είναι διττός: από τη μια πλευρά τα άτομα σπανίως αναζητούν εργασία μέσω των υπηρεσιών του ΟΑΕΔ (Σαμπεθαϊ, 2000) καθώς στηρίζονται κυρίως σε ανεπίσημα κανάλια πληροφόρησης ενώ ψάχνουν για εργασία, μέσω προσωπικών γνωριμιών (στην ίδια μελέτη 49,3% βρήκε εργασία μέσω από προσωπικές γνωριμίες όπως οικογένεια και φίλοι ενώ το 73% των νέων ανέργων αναφέρουν ότι απευθύνονται στις γνωριμίες τους ως τρόπο αναζήτησης εργασίας) ενώ από την άλλη πλευρά οι υπηρεσίες του ΟΑΕΔ φαίνονται να μην είναι αξιόπιστες. Όσον αφορά στο τελευταίο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2003) υποστηρίζει ότι αυτό οφείλεται στην έλλειψη επαρκούς προσωπικού προκειμένου να παρέχονται ποιοτικές υπηρεσίες σε αυτούς που αναζητούν εργασία. Παρόλα αυτά, το γεγονός ότι οι υπηρεσίες απασχόλησης δεν είναι πλέον μονοπώλιο για το δημόσιο τομέα μπορεί να έχει έναν θετικό αντίκτυπο στην ποιότητα των υπηρεσιών που προσφέρουν, κάτι που σύμφωνα με μια μελέτη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής έχει συμβεί σε άλλες Ευρωπαϊκές χώρες. Πέρα από αυτά, οι δαπάνες της Ελλάδας σε ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης είναι αρκετά χαμηλότερες συγκριτικά με άλλες χώρες. Ειδικότερα, ο ΟΟΣΑ στο τελευταίο Employment Outlook 2003 κατατάσσει την Ελλάδα στην τελευταία θέση όσον αφορά στις δαπάνες με το ποσοστό δαπάνης των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης. Παρόλα αυτά, τα εκπαιδευτικά προγράμματα για τους άνεργους δεν καλύπτουν τις πραγματικές ανάγκες της αγοράς εργασίας. Επίσης, η αποτελεσματικότητά τους δεν καταγράφεται ενώ ο σχεδιασμός τους ακολουθεί προσεγγίσεις από την πλευρά της προσφοράς (supply side) και όχι στην ζήτηση (demand side) (INE ΓΣΕΕ 2001). Είναι αξιοσημείωτο το γεγονός ότι η προαναφερθείσα έρευνα του ΙΝΕ ΓΣΕΕ, μόνο το 9,2% των

⁹ Καθημερινή 29/11/02

Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

ανέργων που απευθύνονται σε κάποιο εκπαιδευτικό πρόγραμμα του ΟΑΕΔ βρήκαν εργασία.

3. Η υψηλή προστασία και το αφανές κόστος των εργαζομένων. Το φαινόμενο αυτό δυσκολεύει κυρίως τους νέους να βρουν εργασία (Layard, Nickell and Jackman 1991). Με άλλα λόγια, οι εργαζόμενοι έχουν υψηλότερη νομική προστασία και έτσι οι νεοεισερχόμενοι αναγκάζονται να μείνουν περισσότερο χρόνο άνεργοι προτού βρουν εργασία (ibid). Αυτό φαίνεται να συμβαίνει έντονα στην Ελλάδα καθώς η νομική προστασία των εργαζομένων είναι ιδιαίτερα υψηλή. Συγκεκριμένα, η απόλυση προσωπικού είναι ιδιαίτερα πολύπλοκη ενώ οι νέες προσλήψεις έχουν σχετικά μεγάλο κόστος (ΚΕΠΕ 2003). Πράγματι, ο Van de Velden and Wolbers (2001), συγκρίνοντας τον βαθμό προστασίας των εργαζομένων μεταξύ των Ευρωπαϊκών χωρών κατατάσσουν την Ελλάδα στην δεύτερη θέση μετά την Πορτογαλία. Επίσης, οι προοπτικές απασχόλησης των νέων, επηρεάζονται από το συνδυασμό του υψηλού μη μισθολογικού κόστους και το χαμηλό επίπεδο του κατώτατου μισθού στην Ελλάδα με αποτέλεσμα να παρατηρείται ιδιαίτερα υψηλό ποσοστό ανεργίας στις νεαρές ηλικίες (Σαμπεθαΐ, 2000). Παρόλα αυτά, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (EU ad hoc Labor Market Survey 2000) υποστηρίζει πως το επίπεδο του υψηλού μισθολογικού και μη μισθολογικού κόστους δεν φαίνεται να έχει ένα αρνητικό αντίκτυπο στην απασχόληση.

4. Η ανελαστικότητα της αγοράς εργασίας. Η Ελληνική αγορά εργασίας μπορεί να χαρακτηριστεί ως ιδιαίτερα ανελαστική, αν και κατά

Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

τη διάρκεια των τελευταίων ετών υπάρχουν ισχυρές πιέσεις για πιο ελαστικές πρακτικές. Παρόλα' αυτά, η αυστηρή ρύθμιση των πλαισίων της αγοράς εργασίας έχει εμποδίσει την γρήγορη αύξηση της απασχόλησης σε σύγκριση με λιγότερο ρυθμισμένες χώρες. (Crouch et al. 1999). Το Παρατηρητήριο Απασχόλησης (2003), κατόπιν ανάλυσης των δεδομένων που δόθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον ΟΟΣΑ, τονίζει ότι η Ελλάδα έχει το χαμηλότερο ποσοστό μερικής απασχόλησης (4% το 2001) στην Ευρώπη. Αυτό οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι οι εργαζόμενοι σε οργανισμούς θεωρούν την μερική απασχόληση ως κατώτερη μορφή απασχόλησης και πιστεύουν ότι η διάδοση της στην Ελλάδα είναι αβέβαιη εξαιτίας του χαμηλού εισοδήματος που αποφέρει. Πέρα από αυτά, η ίδια μελέτη υποστηρίζει ότι το ποσοστό των Ελλήνων υπαλλήλων που παραμένει στην ίδια επιχείρηση για μεγάλο χρονικό διάστημα είναι μεταξύ των υψηλότερων στην Ευρώπη (ibid). Ωστόσο, στοιχεία δείχνουν ότι υπάρχει μια στροφή των επιχειρήσεων προς πιο ελαστικές εργασιακές μεθόδους (Koufidou and Michal, 1999). Μια έρευνα που διεξήχθη από το ΙΝΕ-ΓΣΕΕ υποστηρίζει ότι κατά την διάρκεια του 2003, το 55% όλων εκείνων των προσλήψεων που έγιναν από επιχειρήσεις αφορούσαν ελαστικές μορφές απασχόλησης. Η ίδια έρευνα συμπεραίνει τα παρακάτω: 86% του συνόλου των υπαλλήλων έχουν μόνιμη απασχόληση ενώ το 15,5 % δουλεύουν σε προσωρινή εργασία, το ποσοστό μερικής απασχόλησης είναι 4,7%, το οποίο αποτελεί το 2,9% σε μόνιμη και 1,8% σε προσωρινή απασχόληση ενώ μέθοδοι όπως η τηλεργασία ή ο δανεισμός εργαζομένων δεν είναι ακόμα δημοφιλή (1,1% and 0,3% αντίστοιχα). Όσον αφορά στον δημόσιο τομέα, είναι αξιοσημείωτο το γεγονός ότι η πρώτη πρόσληψη υπαλλήλων μερικής απασχόλησης έγινε στις αρχές του 2004¹⁰. Παρόμοια αποτελέσματα για τα προαναφερθέντα έχουν επίσης

¹⁰ Τα Νέα 07/10/2003

Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

επιβεβαιωθεί από έρευνα που έκανε η ΕΣΥΕ (2003), η ΑΣΟΟΕ (Παπαλεξανδρή 2000) και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2000). Το αποτέλεσμα που μπορεί να εξαχθεί από τα παραπάνω είναι ότι παρατηρείται μια σαφής τάση για πιο ελαστικές πρακτικές ενώ ο βαθμός της ανελαστικότητας της ελληνικής αγοράς εργασίας όπως υποστηρίζει ο Σαμπεθάι συνήθως υπερεκτιμείται (2000).

5. Ο ρόλος των μεταναστών. Αν και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή βλέπει την συμμετοχή των μεταναστών στο εργατικό δυναμικό και ειδικά στον πρωτογενή τομέα ως ένα πρόβλημα που αντιμετωπίζει η Ελληνική αγορά εργασίας¹¹, εμπειρικά στοιχεία υποστηρίζουν ότι ο αντίκτυπός τους στην αγορά εργασία είναι μάλλον θετικός. Ο Κασσίμης και οι συνεργάτες του (2002) υποστηρίζουν ότι στις αγροτικές περιοχές, οι μετανάστες όχι μόνο δεν προκαλούν προβλήματα αλλά αντιθέτως παρέχουν σημαντικές λύσεις στις τοπικές οικονομίες. Ειδικότερα, οι μετανάστες προσέφεραν μια ανέλπιστη λύση στη χρόνια έλλειψη εργατικού δυναμικού που αποτελούσε μια πιεστική, διαρθρωτική κυρίως ανάγκη πρωτίστως στις περιοχές με αναπτυγμένη τη γεωργία. Η άφθονη προσφορά εργασίας κάλυψε ένα μεγάλο κενό σε εργατικό δυναμικό αφού οι ντόπιοι δεν επιθυμούν να εργάζονται στα χωράφια. Επομένως, οι Έλληνες ασχολούνται λιγότερο με χειρωνακτικές εργασίες και εξασφαλίζουν περισσότερο χρόνο για την επίβλεψη και την εμπορία των προϊόντων τους. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα πολλοί αγρότες και ζωοτρόφοι να υποστηρίζουν ότι αν δεν ήταν οι μετανάστες δεν θα μπορούσαν να διατηρήσουν τις επιχειρήσεις τους, κάτι το οποίο τονίζει τη θετική συνεισφορά του ξένου εργατικού δυναμικού στην τοπική οικονομία συνολικά. Παρομοίως, το Ινστιτούτο Εργασίας στην τελευταία έκθεση

¹¹ Τα Νέα 24/02/2003

Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

για την ελληνική οικονομία και απασχόληση (2003) τονίζει το γεγονός ότι η μετανάστευση καλύπτει τις ανάγκες της αγοράς εργασίας για φτηνά εργατικά χέρια ενώ η ζήτηση της θεωρείται συνεχής. Επίσης μελέτες (Lianos et al. 1996) έχουν δείξει πως οι μετανάστες λαμβάνουν κατά κανόνα χαμηλότερους μισθούς από τους Έλληνες εργαζομένους και επομένως το κατά πόσο οι μετανάστες έχουν πάρει τις θέσεις των Ελλήνων εργαζομένων είναι αμφισβητήσιμο.

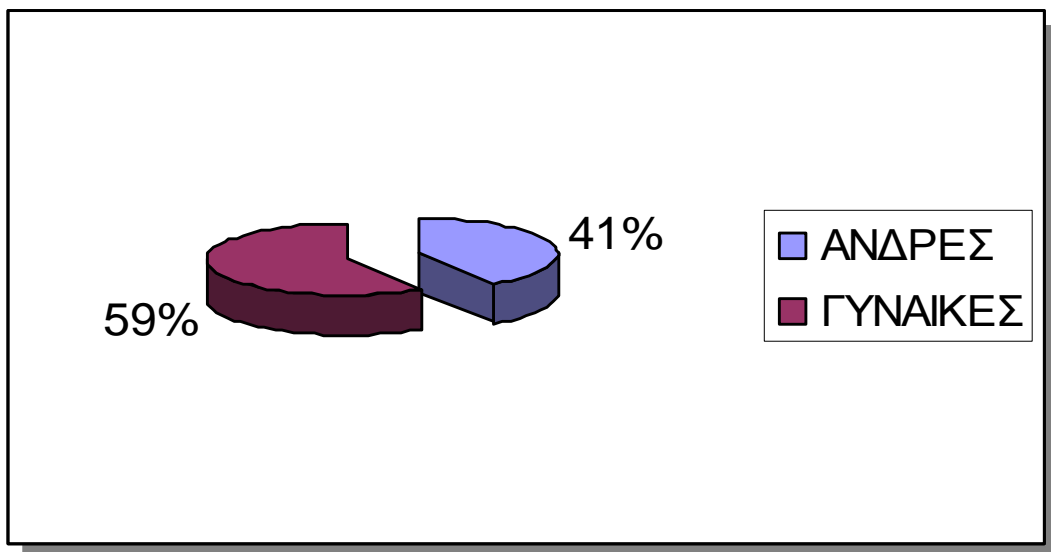
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΕΡΓΙΑΣ

3.1 Στατιστικά στοιχεία Ο.Α.Ε.Δ. Σεπτέμβριος 2011

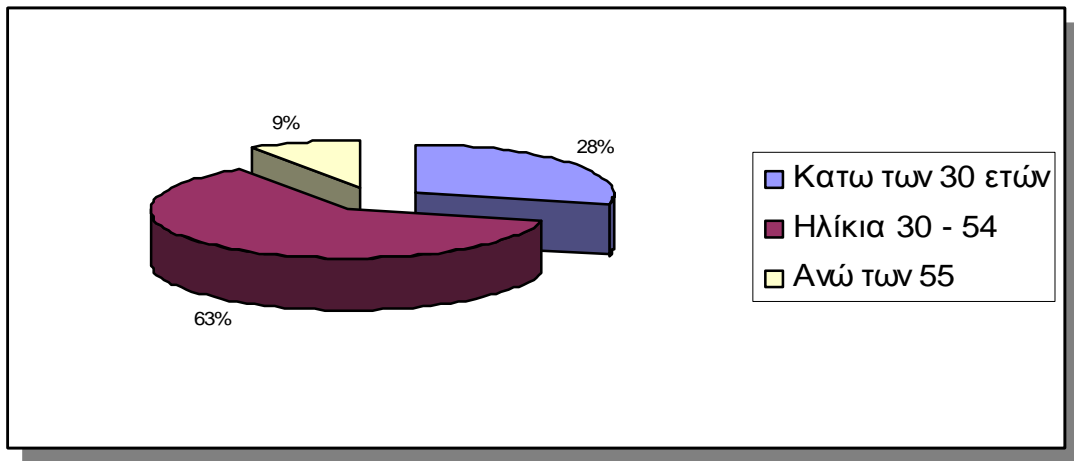
Η σταθεροποίηση του αριθμού των εγγεγραμμένων και των επιδοτούμενων ανέργων σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα και η βελτίωση των καθαρών ροών στην ιδιωτική αγορά εργασίας σε σχέση με τον Σεπτέμβριο του 2010 είναι τα βασικά χαρακτηριστικά που προκύπτουν κατά το μήνα Σεπτέμβριο.

Στα 695.259 άτομα ανέρχονται οι εγγεγραμμένοι άνεργοι στα μητρώα του ΟΑΕΔ κατά το μήνα Σεπτέμβριο. Από αυτά 285.486 είναι άνδρες (ποσοστό 41,06%) και 409.773 είναι γυναίκες (ποσοστό 58,94%). Ο αριθμός αυτός παρουσιάζει αύξηση κατά 0,28% σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα.

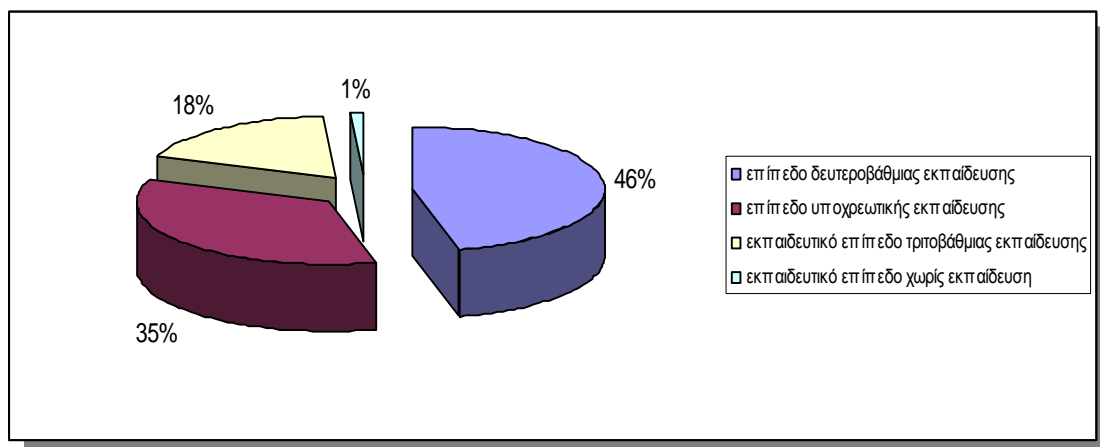

Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

Στην ηλικιακή ομάδα από 30-54 ετών αναλογεί το 62,47% των εγγεγραμμένων ανέργων, στην ηλικιακή ομάδα κάτω των 30 αναλογεί το 28,30% και στην ηλικιακή ομάδα άνω των 55 ετών αναλογεί το 9,23%.

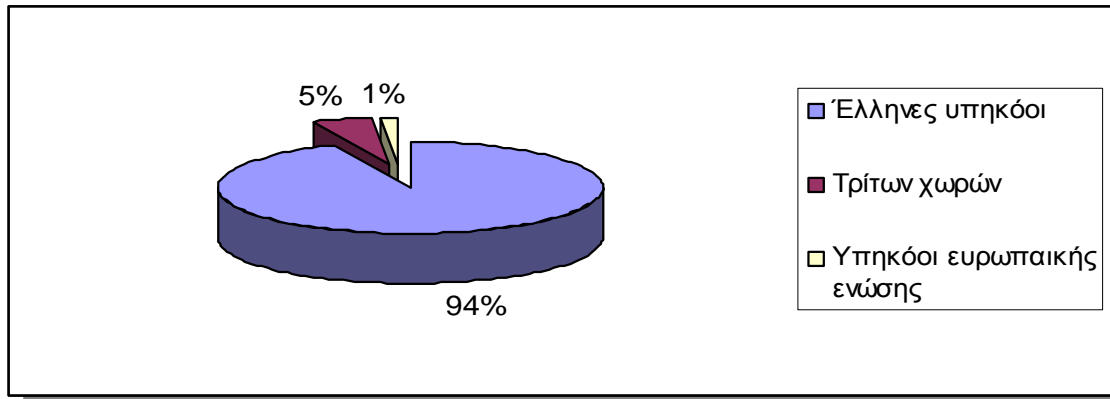

Στο εκπαιδευτικό επίπεδο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης αναλογεί το 46,12% των εγγεγραμμένων ανέργων, στο εκπαιδευτικό επίπεδο υποχρεωτικής εκπαίδευσης (έως 3^η Γυμνασίου) αναλογεί το 34,70%, στο εκπαιδευτικό επίπεδο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης το 17,97% και στο εκπαιδευτικό επίπεδο χωρίς εκπαίδευση αναλογεί το 1,20%.

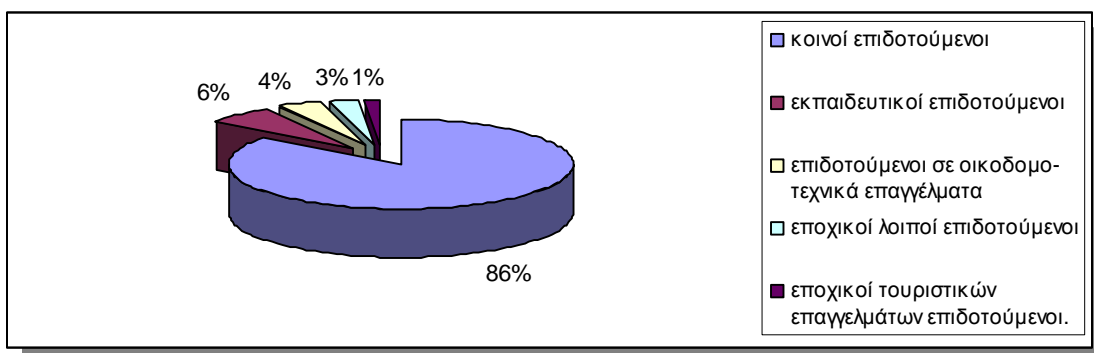

Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

Στους Έλληνες Υπηκόους αναλογεί το 93,58% των εγγεγραμμένων ανέργων, στους Υπηκόους τρίτων χωρών το 5,14% και στους Υπηκόους της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 1,27%.

Ο αριθμός των επιδοτούμενων ανέργων ανέρχεται σε 213.335 άτομα και εμφανίζεται αυξημένος κατά 1.038 άτομα, ποσοστό 0,49% σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα Αύγουστο. Από το σύνολο των επιδοτούμενων ανέργων, το 84,88% είναι κοινοί επιδοτούμενοι, το 6,33% είναι εκπαιδευτικοί επιδοτούμενοι, το 4,13% είναι επιδοτούμενοι σε οικοδομοτεχνικά επαγγέλματα, το 2,84% είναι εποχικοί λοιποί επιδοτούμενοι, και το 1,36% είναι εποχικοί τουριστικών επαγγελμάτων επιδοτούμενοι.

Σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα (Αύγουστο 2011) και τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους (Σεπτέμβριο 2010) καταγράφηκαν:

Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

- 4 Αύξηση των εγγεγραμμένων ανέργων από τον προηγούμενο μήνα κατά 1.930 άτομα, με ποσοστιαία μεταβολή 0,28%, με τη μεγαλύτερη ποσοστιαία μείωση μεταξύ των Περιφερειών να έχει καταγραφεί στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας (3,36%) και αύξηση κατά 108.046 άτομα με ποσοστιαία μεταβολή 18,40% από τον Σεπτέμβριο του 2010.
- 4 Αύξηση των μακροχρόνια ανέργων σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα κατά 13.482 άτομα, με ποσοστιαία μεταβολή 5,14%, με τη μεγαλύτερη ποσοστιαία μείωση μεταξύ των Περιφερειών να έχει καταγραφεί στη Περιφέρεια Αττικής (7,04%) και αύξηση κατά 74.511 άτομα με ποσοστιαία μεταβολή 36,98% από τον Σεπτέμβριο του 2010.

Το σύνολο των εγγεγραμμένων ατόμων που δήλωσαν ότι δεν αναζητούν εργασία για τον μήνα Σεπτέμβριο 2011 ανήλθε σε 78.800 άτομα, από τα οποία 34.707 είναι εγγεγραμμένα στο μητρώο του ΟΑΕΔ για χρονικό διάστημα ίσο ή και περισσότερο των 12 μηνών και 44.093 εγγεγραμμένα για χρονικό διάστημα μικρότερο των 12 μηνών.

Επιδοτούμενοι άνεργοι

Το σύνολο των επιδοτούμενων ανέργων (αφορά τον αριθμό των δικαιούχων που πληρώθηκαν εντός του αντίστοιχου μήνα) κατά το μήνα Σεπτέμβριο ανέρχεται σε 213.335 άτομα. Από αυτά 181.070 (ποσοστό 84,88%) είναι κοινοί επιδοτούμενοι, 13.496 (ποσοστό 6,33%) είναι εκπαιδευτικοί επιδοτούμενοι, 8.817 (ποσοστό 4,13%) είναι οικοδόμοι επιδοτούμενοι, 6.063 (ποσοστό 2,84%) είναι εποχικοί λοιποί επιδοτούμενοι (αγροτικά), 2.892 (ποσοστό 1,36%) είναι εποχικοί τουριστικών επαγγελμάτων και 997 (ποσοστό 0,47%) είναι λοιποί επιδοτούμενοι. Το σύνολο του αριθμού των δικαιούχων που πληρώθηκαν

Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

και στο τέλος του μήνα συνεχίζουν να έχουν δικαίωμα επιδότησης ανέρχεται σε 170.086 άτομα.

Σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα (Αύγουστο 2011) και τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους (Σεπτέμβριο 2010) καταγράφηκαν:

- 4 Αύξηση του συνόλου των επιδοτούμενων ανέργων (κοινοί και λοιπές κατηγορίες επιδοτούμενοι και εποχικοί επιδοτούμενοι τουριστικών επαγγελμάτων) από τον προηγούμενο μήνα κατά 1.038 άτομα και αύξηση κατά 15.413 άτομα από τον Σεπτέμβριο του 2010.
- 4 Αύξηση των κοινών και λοιπών κατηγοριών επιδοτούμενων ανέργων από τον προηγούμενο μήνα κατά 1.225 άτομα και αύξηση κατά 14.704 άτομα από τον Σεπτέμβριο του 2010.
- 4 Μείωση των εποχικών τουριστικών επαγγελμάτων επιδοτούμενων ανέργων από τον προηγούμενο μήνα κατά -187 άτομα και αύξηση κατά 709 άτομα από τον Σεπτέμβριο του 2010.
- 4 Μείωση του αριθμού των δικαιούχων που πληρώθηκαν και στο τέλος του μήνα συνεχίζουν να έχουν δικαίωμα επιδότησης από τον προηγούμενο μήνα κατά -16.268 άτομα και αύξηση κατά 12.215 άτομα από τον Σεπτέμβριο του 2010.

ΡΟΕΣ ΜΙΣΘΩΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΤΟΝ ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ

ΑΝΑΓΓΕΛΙΕΣ ΠΡΟΣΛΗΨΕΩΝ

Οι αναγγελίες πρόσληψης στο σύνολο της χώρας για το μήνα Σεπτέμβριο ανέρχονται σε 83.778, αυξημένες κατά 66,08% από τον προηγούμενο μήνα Αύγουστο (50.443) και μειωμένες κατά -7,59% σχετικά με τον Σεπτέμβριο του 2010 (90.657).

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΑΟΡΙΣΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ¹²

Οι καταγγελίες σύμβασης αορίστου χρόνου στο σύνολο της χώρας για τον μήνα Σεπτέμβριο ανέρχονται σε 26.898, καταγράφοντας μια αύξηση από τον προηγούμενο μήνα κατά 9.500 άτομα.

ΛΗΞΕΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΟΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

Οι λήξεις συμβάσεων ορισμένου χρόνου στο σύνολο της χώρας για τον μήνα Σεπτέμβριο ανέρχονται σε 38.576, καταγράφοντας μια αύξηση από τον προηγούμενο μήνα κατά 19.858 άτομα.

Το σύνολο των καταγγελιών συμβάσεων αορίστου χρόνου και των λήξεων συμβάσεων ορισμένου χρόνου ανέρχεται σε 65.474, το 58,92% του οποίου οφείλεται σε αποχωρήσεις από την αγορά εργασίας λόγω λήξεων συμβάσεων ορισμένου χρόνου. Το μέγεθος αυτό είναι αυξημένο κατά 81,29% από τον προηγούμενο μήνα Αύγουστο (36.116) και μειωμένο κατά -9,78% σε σχέση με τον Σεπτέμβριο του 2010 (72.568).

ΟΙΚΕΙΟΘΕΛΕΙΣ ΑΠΟΧΩΡΗΣΕΙΣ

Οι οικειοθελείς αποχωρήσεις στο σύνολο της χώρας για το μήνα Σεπτέμβριο ανέρχονται σε 29.679 μειωμένες κατά -12,42% σε σχέση με τον Σεπτέμβριο του 2010 (33.886) και αυξημένες κατά 31,53% σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα του τρέχοντος έτους (22.564).

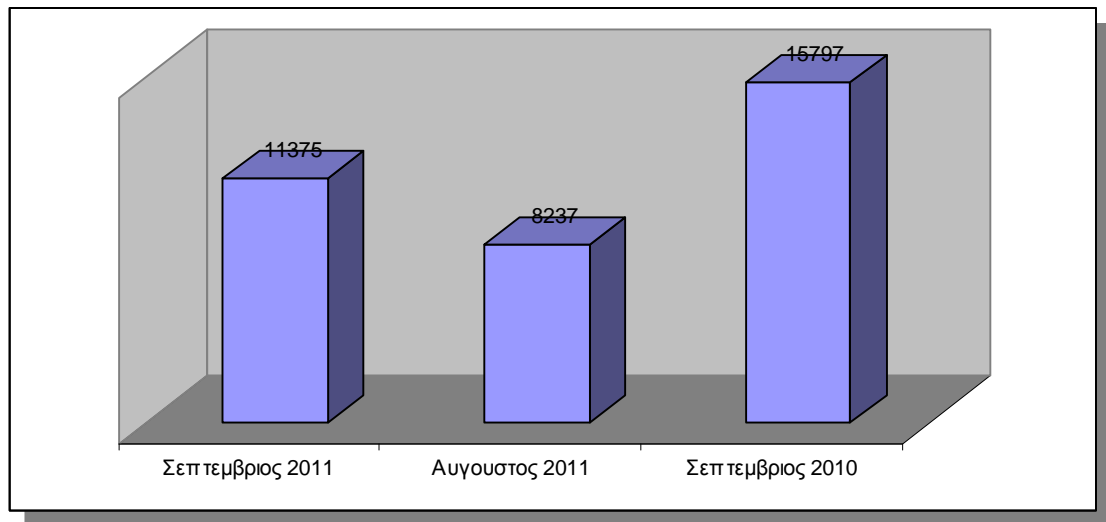
ΚΑΘΑΡΕΣ ΡΟΕΣ

Οι καθαρές ροές της μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα - δηλαδή, οι προσλήψεις μείον τις καταγγελίες και τις λήξεις συμβάσεων

¹² Ο ΟΑΕΔ θα παρουσιάζει πλέον διακριτά τα στατιστικά στοιχεία για τις καταγγελίες συμβάσεων αορίστου χρόνου (δηλαδή, τις κοινώς εννοούμενες απολύσεις) από τις λήξεις συμβάσεων ορισμένου χρόνου, με σκοπό τη σαφέστερη εικόνα των ροών μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα. Σε αυτή τη φάση δεν είναι ακόμη δυνατή η αντίστοιχη διάκριση στο πεδίο των προσλήψεων.

Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

μείον τις οικειοθελείς αποχωρήσεις- ανέρχονται σε -11.375 έναντι - 8.237 τον προηγούμενο μήνα Αύγουστο και -15.797 τον Σεπτέμβριο του 2010.

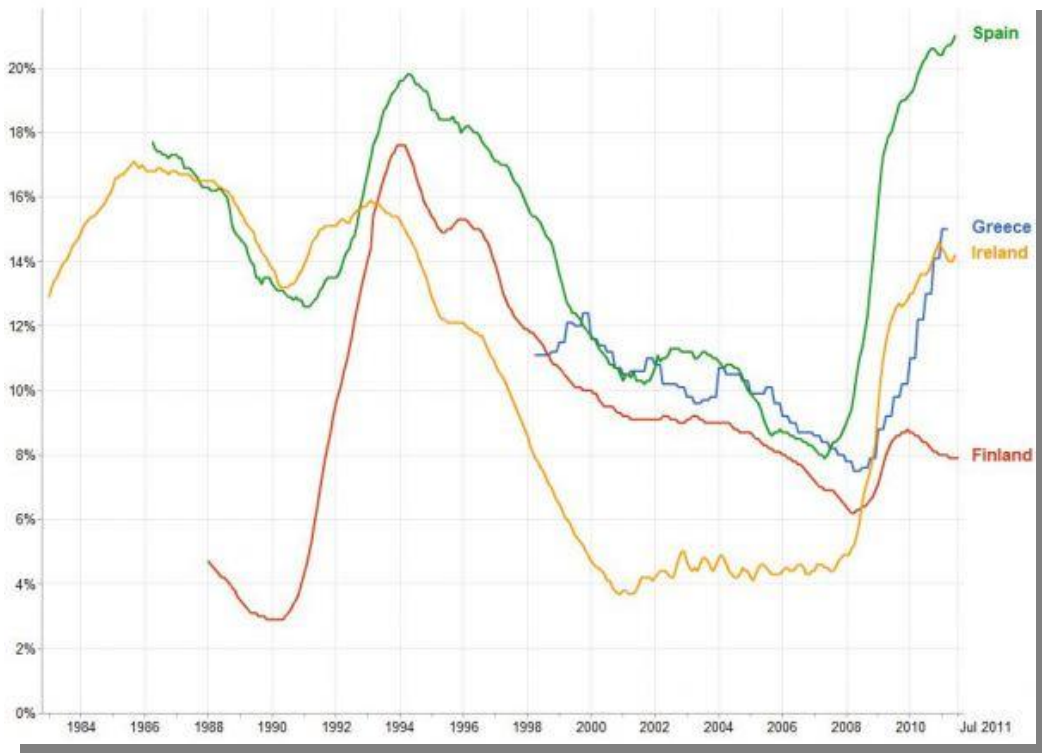
3.2. Σύγκριση ανεργίας μεταξύ Ελλάδος και ευρωπ. χωρών.¹³

Η ανεργία είναι ένα ακανθώδες θέμα και μια μεγάλη πρόκληση για τους πολιτικο-οικονομικούς σχεδιαστές κάθε χώρας. Η ανεργία είναι κατα κανόνα το παράγωγο μιας κακής δημοσιονομικής πολιτικής και κατ' εξαίρεση το παράγωγο μιας εξωγενούς κρίσης.

Στο παρακάτω chart συγκρίνουμε το ποσοστό ανεργίας μεταξύ Ελλάδος, Ισπανίας, Ιρλανδίας και Φινλανδίας.

¹³ September 1, 2011 [ekapitalistis](#) Comments off

Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

Τα ιστορικά ποσοστά της ανεργίας στις χώρες που βρίσκονται σήμερα στον κυκλώνα της κρίσης προδίδουν ένα κακό παρελθόν στις δημοσιονομικές πολιτικές αυτών των χωρών, όπως και την έλλειψη πολιτικού κα δημοσιονομικού στόχου για την προσφορά πλήρους απασχόλησης. Τα σημερινά προβλήματα στην Ευρώπη έχουν την βάση τους στην κακή αρχιτεκτονική της ευρωζώνης, αλλά και στην κακό δημοσιονομικό παρελθόν των χωρών που βρίσκονται σε κατάσταση οικ. κρίσης.

Η περίπτωση της Φινλανδίας στο παραπάνω chart αφηγείται την περίπτωση υψηλής ανεργίας σε μια χώρα, η οποία όμως προήρθε από εξωγενείς παράγοντες. Η πτώση του σιδηρού παραπετάσματος και το άνοιγμα των οικονομιών των χωρών που συνορεύουν με την Φινλανδία, ήταν ένα σοκ κρύου ντους για την οικονομία της χώρας αυτής και το

Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

επόμενο αποτέλεσμα του σοκ στην οικονομία ήταν η εκτόξευση στην ανεργία.

Η γραφική αναπαράσταση της ανεργίας της Φινλανδίας απο το 1994 και μετά, μας δείχνει επίσης τον σκληρό δρόμο που έχουμε μπροστά μας αναφορικά με την καταπολέμηση της ανεργίας.

Στο παρακάτω chart συγκρίνουμε την ανεργία της Ελλάδος με αυτή των χωρών του πυρήνα της Ευρώπης.

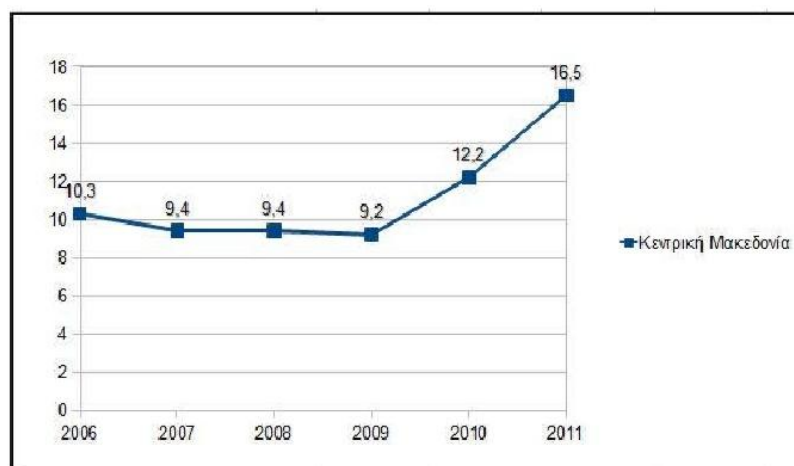
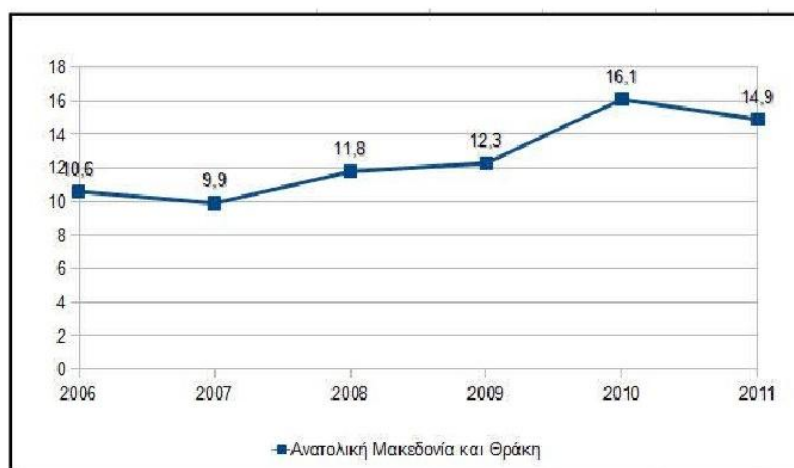

*Πηγή προέλευσης δεδομένων ανεργίας ,Eurostat.

Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

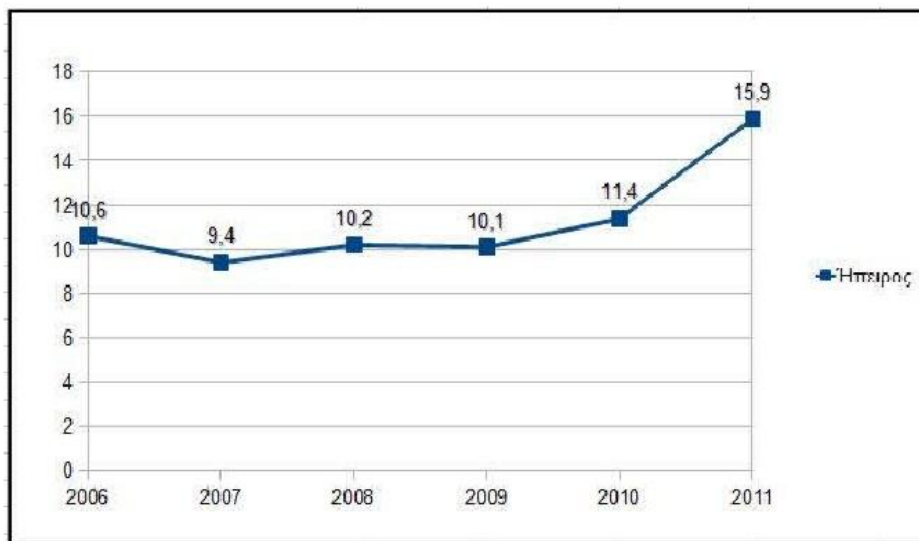
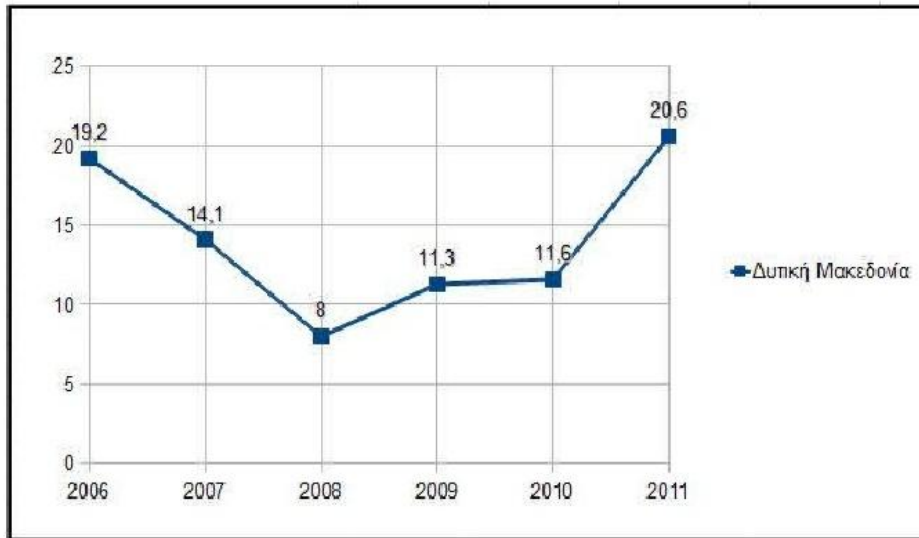
3.3. Ποσοστό ανεργίας, κατά περιφέρεια: Μάρτιος 2006 – 2011¹⁴

Στα παρακάτω charts εμφανίζονται τα ποσοστά ανεργίας ανά περιφέρεια και πως αυτά έχουν εξελιχθεί από το 2006 έως και το 2011.

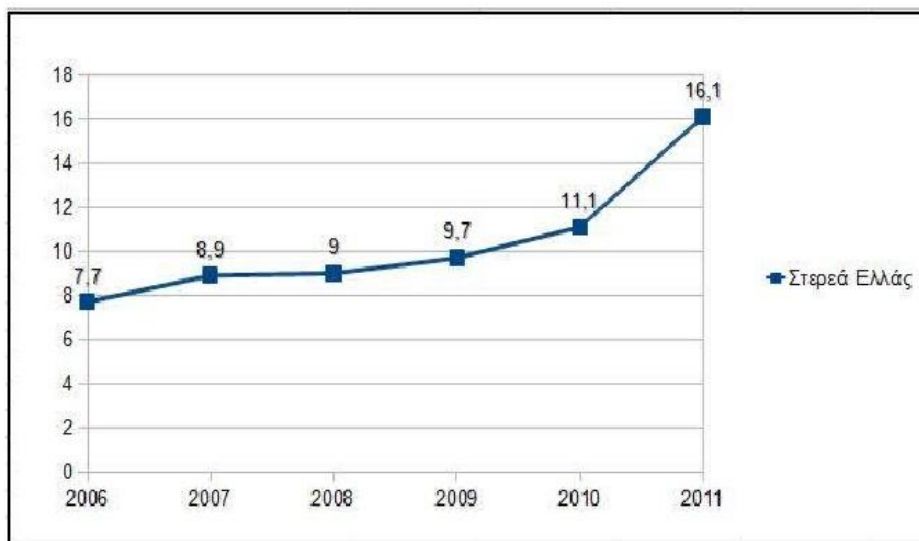
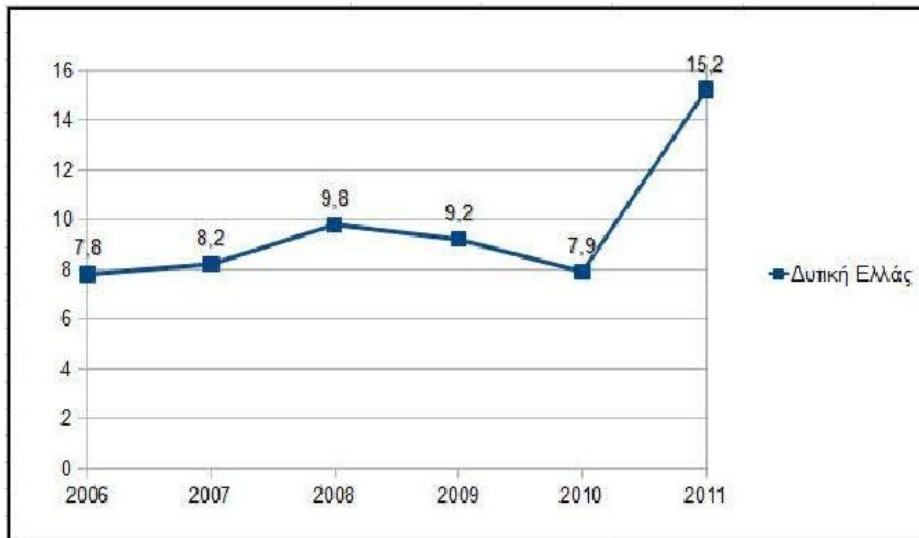

¹⁴ Πηγή στατιστική υπηρεσία Ελλάδος

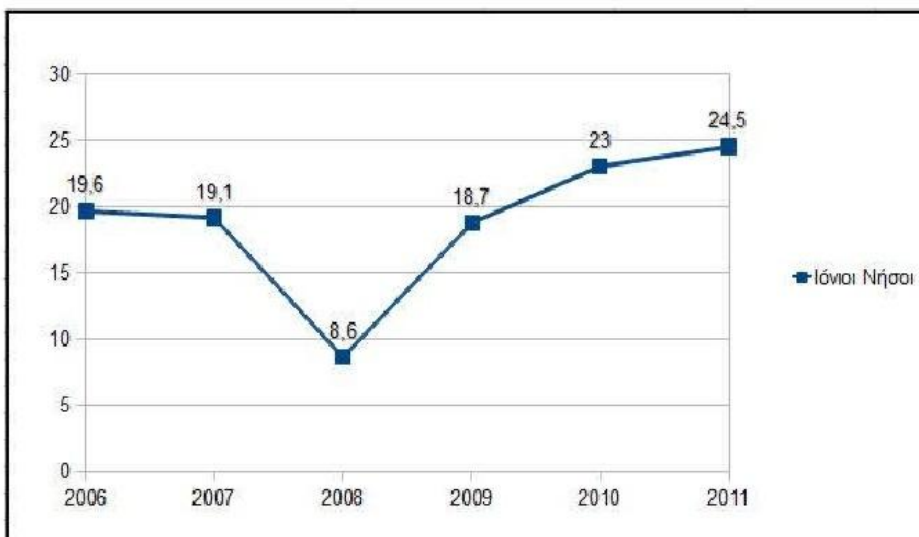
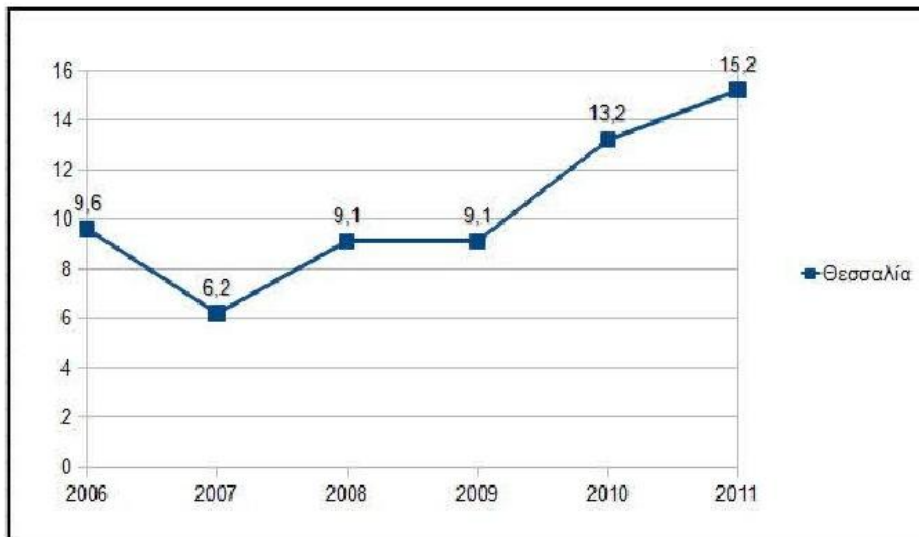
Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

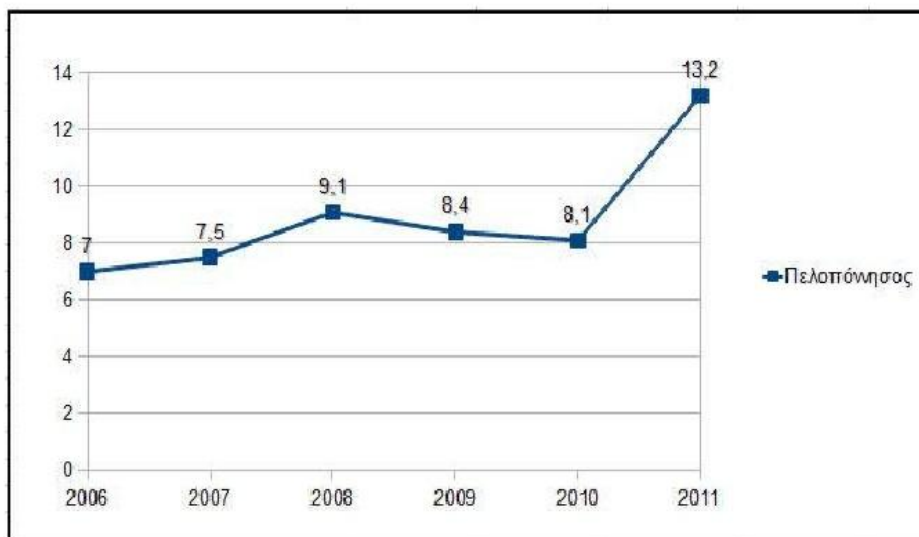
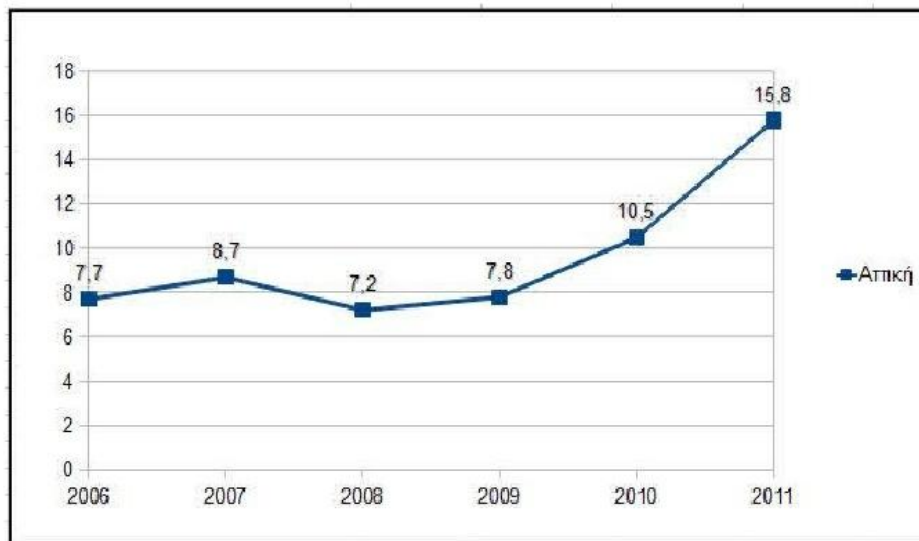
Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

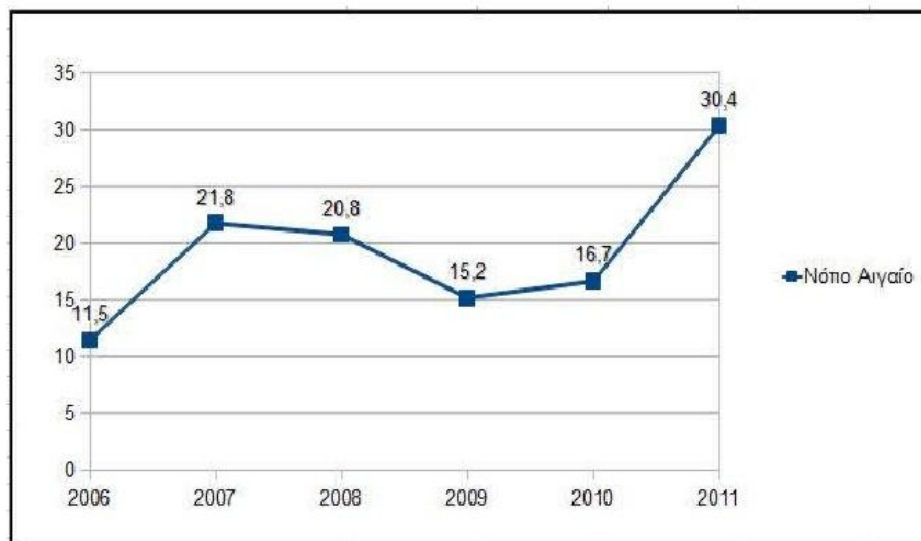
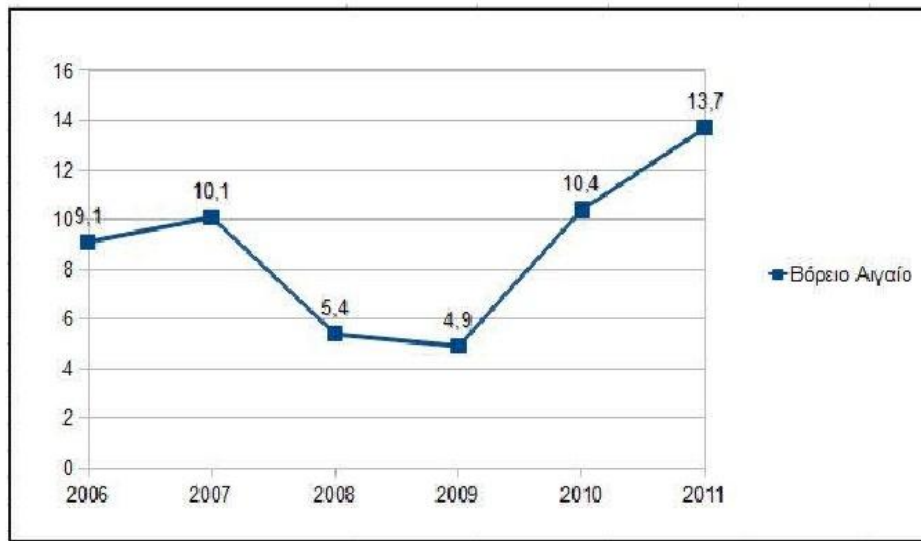
Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

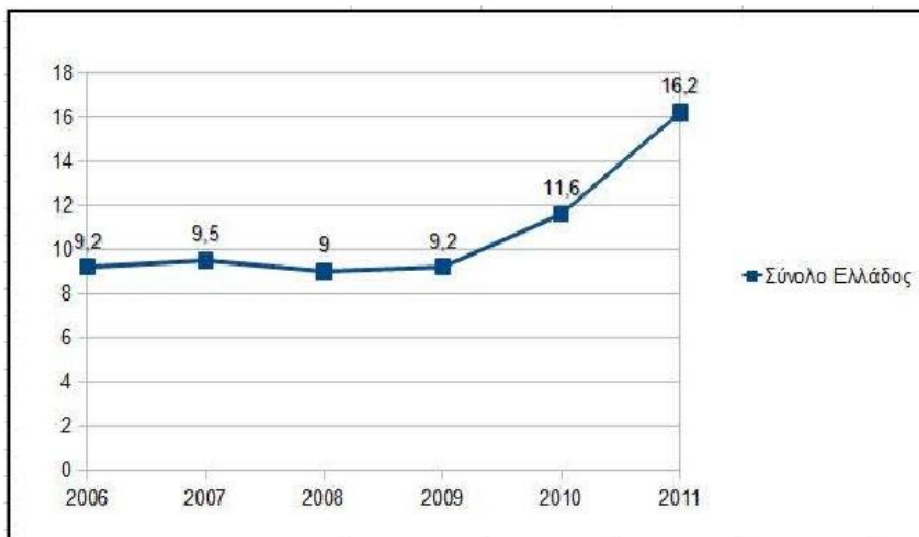
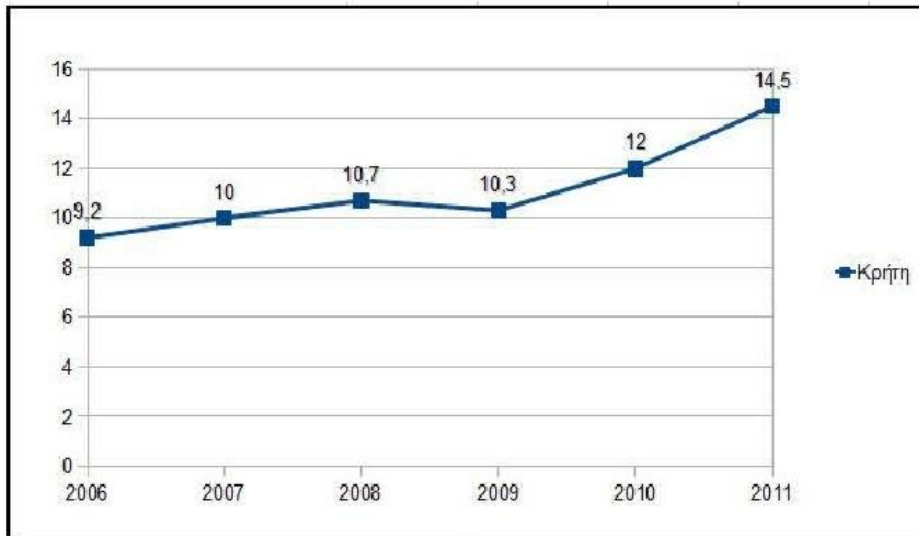
Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

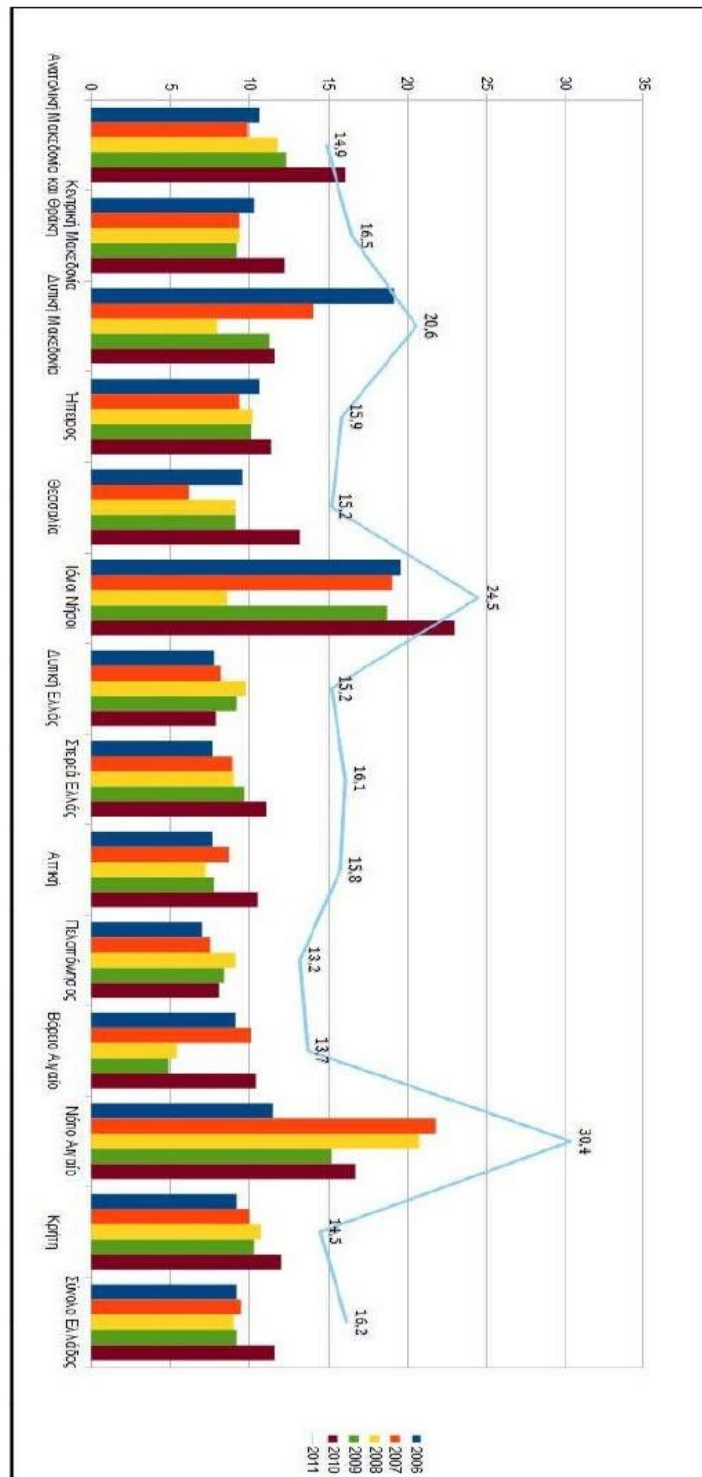
Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

Από το παραπάνω γράφημα φαίνεται ότι το μεγαλύτερο πρόβλημα ανεργίας υπάρχει στο Νότιο Αιγαίο με ποσοστό 30,4% ενώ ακολουθούν τα Ιόνια Νησιά με ποσοστό 24,5%. Το χαμηλότερο ποσοστό ανεργίας υπάρχει στην Πελοπόννησο με ποσοστό 13,2% ενώ η χώρα έχει ποσοστό ανεργίας 16,2%.

3.4. Κατάσταση απασχόλησης κατά φύλο, και ποσοστό ανεργίας. Μηνιαία αποτελέσματα Έρευνας Εργατικού Δυναμικού (Ιανουάριος 2005 - Ιούνιος 2011)

**Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που
αφορούν άνεργους**

Έτος 2005

2005					
Μήνας	Φύλο	Απασχολούμενοι	Άνεργοι	Μη οικονομικά ενεργοί	Ποσοστό ανεργίας
Ιανουάριος	Άρρενες	2.663,2	190,1	1.568,9	6,7
	Θήλεις	1.628,9	306,6	2.723,8	15,8
	Σύνολο	4.292,1	496,7	4.292,7	10,4
Φεβρουάριος	Άρρενες	2.680,9	185,8	1.557,5	6,5
	Θήλεις	1.694,3	319,4	2.656,1	15,9
	Σύνολο	4.375,2	505,1	4.213,6	10,4
Μάρτιος	Άρρενες	2.689,5	190,0	1.545,8	6,6
	Θήλεις	1.604,5	318,1	2.748,7	16,5
	Σύνολο	4.293,9	508,1	4.294,6	10,6
Απρίλιος	Άρρενες	2.697,4	173,9	1.555,4	6,1
	Θήλεις	1.653,3	304,7	2.715,1	15,6
	Σύνολο	4.350,7	478,6	4.270,5	9,9
Μάιος	Άρρενες	2.701,6	167,3	1.559,3	5,8
	Θήλεις	1.721,5	305,1	2.648,1	15,1
	Σύνολο	4.423,0	472,4	4.207,5	9,6
Ιούνιος	Άρρενες	2.715,9	165,5	1.548,3	5,7
	Θήλεις	1.660,5	293,2	2.722,7	15,0
	Σύνολο	4.376,4	458,7	4.271,0	9,5
Ιούλιος	Άρρενες	2.709,0	167,8	1.554,3	5,8
	Θήλεις	1.666,3	297,2	2.714,7	15,1
	Σύνολο	4.375,3	465,0	4.269,0	9,6
Αύγουστος	Άρρενες	2.684,8	170,0	1.577,8	6,0
	Θήλεις	1.705,8	313,3	2.660,8	15,5
	Σύνολο	4.390,5	483,3	4.238,6	9,9
Σεπτέμβριος	Άρρενες	2.703,9	184,9	1.545,2	6,4
	Θήλεις	1.677,5	283,7	2.720,5	14,5
	Σύνολο	4.381,4	468,6	4.265,7	9,7
Οκτώβριος	Άρρενες	2.714,1	167,6	1.553,8	5,8
	Θήλεις	1.679,8	295,5	2.708,1	15,0
	Σύνολο	4.393,9	463,1	4.261,9	9,5
Νοέμβριος	Άρρενες	2.688,1	174,9	1.574,0	6,1
	Θήλεις	1.706,1	310,9	2.668,3	15,4
	Σύνολο	4.394,2	485,8	4.242,3	10,0
Δεκέμβριος	Άρρενες	2.691,5	185,4	1.561,7	6,4
	Θήλεις	1.675,1	282,2	2.729,8	14,4
	Σύνολο	4.366,6	467,6	4.291,5	9,7

**Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που
αφορούν άνεργους**

Έτος 2006

2006					
Μήνας	Φύλο	Απασχολούμενοι	Άνεργοι	Μη οικονομικά ενεργοί	Ποσοστό ανεργίας
Ιανουάριος	Άρρενες	2.683,3	185,7	1.575,7	6,5
	Θήλειες	1.686,6	275,9	2.724,1	14,1
	Σύνολο	4.369,9	461,6	4.299,8	9,6
Φεβρουάριος	Άρρενες	2.688,9	196,3	1.561,9	6,8
	Θήλειες	1.705,1	315,0	2.668,9	15,6
	Σύνολο	4.394,0	511,3	4.230,7	10,4
Μάρτιος	Άρρενες	2.732,4	169,8	1.547,1	5,9
	Θήλειες	1.693,6	278,8	2.719,0	14,1
	Σύνολο	4.425,9	448,6	4.266,1	9,2
Απρίλιος	Άρρενες	2.709,8	161,1	1.580,6	5,6
	Θήλειες	1.709,6	276,5	2.707,8	13,9
	Σύνολο	4.419,5	437,5	4.288,4	9,0
Μάιος	Άρρενες	2.716,8	166,9	1.570,0	5,8
	Θήλειες	1.743,0	283,6	2.669,7	14,0
	Σύνολο	4.459,9	450,5	4.239,7	9,2
Ιούνιος	Άρρενες	2.744,8	159,8	1.551,5	5,5
	Θήλειες	1.731,1	244,3	2.723,5	12,4
	Σύνολο	4.475,9	404,0	4.275,0	8,3
Ιούλιος	Άρρενες	2.741,9	135,0	1.581,5	4,7
	Θήλειες	1.742,0	258,3	2.701,1	12,9
	Σύνολο	4.483,9	393,3	4.282,5	8,1
Αύγουστος	Άρρενες	2.742,2	153,3	1.565,1	5,3
	Θήλειες	1.757,3	271,9	2.674,7	13,4
	Σύνολο	4.499,5	425,3	4.239,7	8,6
Σεπτέμβριος	Άρρενες	2.754,5	153,1	1.555,4	5,3
	Θήλειες	1.746,1	248,6	2.711,6	12,5
	Σύνολο	4.500,6	401,7	4.267,0	8,2
Οκτώβριος	Άρρενες	2.762,2	130,3	1.572,8	4,5
	Θήλειες	1.750,6	248,3	2.710,0	12,4
	Σύνολο	4.512,8	378,6	4.282,8	7,7
Νοέμβριος	Άρρενες	2.741,8	165,9	1.560,0	5,7
	Θήλειες	1.730,9	281,0	2.699,5	14,0
	Σύνολο	4.472,7	446,9	4.259,5	9,1
Δεκέμβριος	Άρρενες	2.707,5	174,3	1.588,3	6,0
	Θήλειες	1.698,2	279,0	2.736,8	14,1
	Σύνολο	4.405,6	453,3	4.325,1	9,3

**Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που
αφορούν άνεργους**

Έτος 2007

2007					
Μήνας	Φύλο	Απασχολούμενοι	Άνεργοι	Μη οικονομικά ενεργοί	Ποσοστό ανεργίας
Ιανουάριος	Άρρενες	2.751,3	146,3	1.571,4	5,0
	Θήλεις	1.740,3	274,8	2.683,1	13,6
	Σύνολο	4.491,6	421,1	4.254,5	8,6
Φεβρουάριος	Άρρενες	2.736,6	166,8	1.567,1	5,7
	Θήλεις	1.702,0	274,2	2.723,3	13,9
	Σύνολο	4.438,6	441,0	4.290,5	9,0
Μάρτιος	Άρρενες	2.711,7	180,4	1.580,1	6,2
	Θήλεις	1.706,8	281,7	2.712,3	14,2
	Σύνολο	4.418,5	462,0	4.292,4	9,5
Απρίλιος	Άρρενες	2.748,8	145,6	1.594,3	5,0
	Θήλεις	1.763,6	269,4	2.683,4	13,3
	Σύνολο	4.512,4	415,0	4.277,7	8,4
Μάιος	Άρρενες	2.763,9	143,1	1.582,5	4,9
	Θήλεις	1.754,7	235,2	2.727,3	11,8
	Σύνολο	4.518,7	378,3	4.309,8	7,7
Ιούνιος	Άρρενες	2.769,0	142,8	1.578,7	4,9
	Θήλεις	1.760,3	260,6	2.697,0	12,9
	Σύνολο	4.529,2	403,4	4.275,6	8,2
Ιούλιος	Άρρενες	2.778,3	136,0	1.576,9	4,9
	Θήλεις	1.779,8	248,6	2.690,2	12,9
	Σύνολο	4.558,1	384,6	4.267,1	7,8
Αύγουστος	Άρρενες	2.793,3	135,9	1.562,8	4,6
	Θήλεις	1.756,7	236,1	2.726,5	11,8
	Σύνολο	4.550,0	372,1	4.289,3	7,6
Σεπτέμβριος	Άρρενες	2.751,4	155,0	1.586,5	5,3
	Θήλεις	1.752,4	255,3	2.712,3	12,7
	Σύνολο	4.503,8	410,3	4.298,8	8,3
Οκτώβριος	Άρρενες	2.769,8	136,9	1.587,0	4,7
	Θήλεις	1.774,7	250,8	2.695,2	12,4
	Σύνολο	4.544,5	387,7	4.282,2	7,9
Νοέμβριος	Άρρενες	2.791,7	140,8	1.562,0	4,8
	Θήλεις	1.751,9	232,6	2.737,5	11,7
	Σύνολο	4.543,6	373,4	4.299,5	7,6
Δεκέμβριος	Άρρενες	2.718,1	177,5	1.599,8	6,3
	Θήλεις	1.738,9	260,5	2.722,8	13,0
	Σύνολο	4.457,0	438,1	4.322,6	8,9

**Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που
αφορούν άνεργους**

Έτος 2008

2008					
Μήνας	Φύλο	Απασχολούμενοι	Άνεργοι	Μη οικονομικά ενεργοί	Ποσοστό ανεργίας
Ιανουάριος	Άρρενες	2.760,6	149,0	1.587,6	5,1
	Θήλεις	1.751,0	241,2	2.730,8	12,1
	Σύνολο	4.511,6	390,2	4.318,5	8,0
Φεβρουάριος	Άρρενες	2.783,8	153,5	1.561,3	5,2
	Θήλεις	1.751,5	240,7	2.731,9	12,1
	Σύνολο	4.535,3	394,2	4.293,2	8,0
Μάρτιος	Άρρενες	2.728,9	184,9	1.586,1	6,3
	Θήλεις	1.765,9	257,6	2.701,7	12,7
	Σύνολο	4.494,7	442,6	4.287,8	9,0
Απρίλιος	Άρρενες	2.777,8	139,8	1.583,7	4,8
	Θήλεις	1.795,1	241,0	2.690,3	11,8
	Σύνολο	4.572,8	380,8	4.274,0	7,7
Μάιος	Άρρενες	2.819,0	124,4	1.559,2	4,2
	Θήλεις	1.793,7	200,3	2.733,5	10,0
	Σύνολο	4.612,7	324,8	4.292,7	6,6
Ιούνιος	Άρρενες	2.756,0	144,0	1.601,2	5,0
	Θήλεις	1.796,8	215,9	2.713,6	10,7
	Σύνολο	4.552,8	360,0	4.314,8	7,3
Ιούλιος	Άρρενες	2.783,6	129,3	1.588,3	4,4
	Θήλεις	1.811,4	218,6	2.696,4	10,8
	Σύνολο	4.595,0	347,9	4.284,7	7,0
Αύγουστος	Άρρενες	2.818,5	133,0	1.555,2	4,5
	Θήλεις	1.790,3	221,7	2.719,1	11,0
	Σύνολο	4.608,8	354,7	4.274,3	7,1
Σεπτέμβριος	Άρρενες	2.756,7	149,7	1.601,8	5,1
	Θήλεις	1.794,2	214,2	2.723,9	10,7
	Σύνολο	4.550,9	363,9	4.325,6	7,4
Οκτώβριος	Άρρενες	2.797,5	132,0	1.580,1	4,5
	Θήλεις	1.818,3	235,2	2.680,0	11,5
	Σύνολο	4.615,8	367,2	4.260,1	7,4
Νοέμβριος	Άρρενες	2.785,2	153,3	1.572,5	5,2
	Θήλεις	1.768,7	231,7	2.734,3	11,6
	Σύνολο	4.553,9	385,0	4.306,9	7,8
Δεκέμβριος	Άρρενες	2.694,9	188,6	1.629,0	6,5
	Θήλεις	1.768,5	245,5	2.721,9	12,2
	Σύνολο	4.463,4	434,1	4.350,9	8,9

**Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που
αφορούν άνεργους**

Έτος 2009

2009					
Μήνας	Φύλο	Απασχολούμενοι	Άνεργοι	Μη οικονομικά ενεργοί	Ποσοστό ανεργίας
Ιανουάριος	Άρρενες	2.716,7	195,0	1.599,3	6,7
	Θήλεις	1.768,3	270,7	2.699,5	13,3
	Σύνολο	4.485,0	465,7	4.298,8	9,4
Φεβρουάριος	Άρρενες	2.714,1	203,1	1.595,4	7,0
	Θήλεις	1.773,3	247,9	2.718,7	12,3
	Σύνολο	4.487,5	451,0	4.314,2	9,1
Μάρτιος	Άρρενες	2.709,6	192,7	1.612,1	6,6
	Θήλεις	1.780,0	264,3	2.697,1	12,9
	Σύνολο	4.489,7	457,0	4.309,2	9,2
Απρίλιος	Άρρενες	2.705,8	194,3	1.616,1	6,7
	Θήλεις	1.776,5	272,5	2.693,9	13,3
	Σύνολο	4.482,3	466,9	4.310,0	9,4
Μάιος	Άρρενες	2.751,5	185,7	1.580,7	6,3
	Θήλεις	1.802,5	234,7	2.707,2	11,5
	Σύνολο	4.554,0	420,4	4.288,0	8,5
Ιούνιος	Άρρενες	2.742,8	168,6	1.608,4	5,8
	Θήλεις	1.829,5	259,2	2.657,2	12,4
	Σύνολο	4.572,3	427,7	4.265,6	8,6
Ιούλιος	Άρρενες	2.709,2	190,4	1.622,0	6,6
	Θήλεις	1.782,9	286,4	2.678,1	13,8
	Σύνολο	4.492,2	476,7	4.300,1	9,6
Αύγουστος	Άρρενες	2.745,4	213,1	1.564,8	7,2
	Θήλεις	1.818,8	239,6	2.690,5	11,6
	Σύνολο	4.564,2	452,7	4.255,3	9,0
Σεπτέμβριος	Άρρενες	2.763,8	176,7	1.584,7	6,0
	Θήλεις	1.814,0	280,2	2.656,3	13,4
	Σύνολο	4.577,8	456,8	4.241,0	9,1
Οκτώβριος	Άρρενες	2.702,6	206,1	1.618,2	7,1
	Θήλεις	1.802,5	285,0	2.664,6	13,7
	Σύνολο	4.505,1	491,1	4.282,8	9,8
Νοέμβριος	Άρρενες	2.680,2	257,7	1.590,8	8,8
	Θήλεις	1.784,0	274,2	2.695,4	13,3
	Σύνολο	4.464,2	532,0	4.286,2	10,6
Δεκέμβριος	Άρρενες	2.707,6	201,9	1.621,1	6,9
	Θήλεις	1.750,0	303,2	2.701,9	14,8
	Σύνολο	4.457,7	505,1	4.323,1	10,2

**Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που
αφορούν άνεργους**

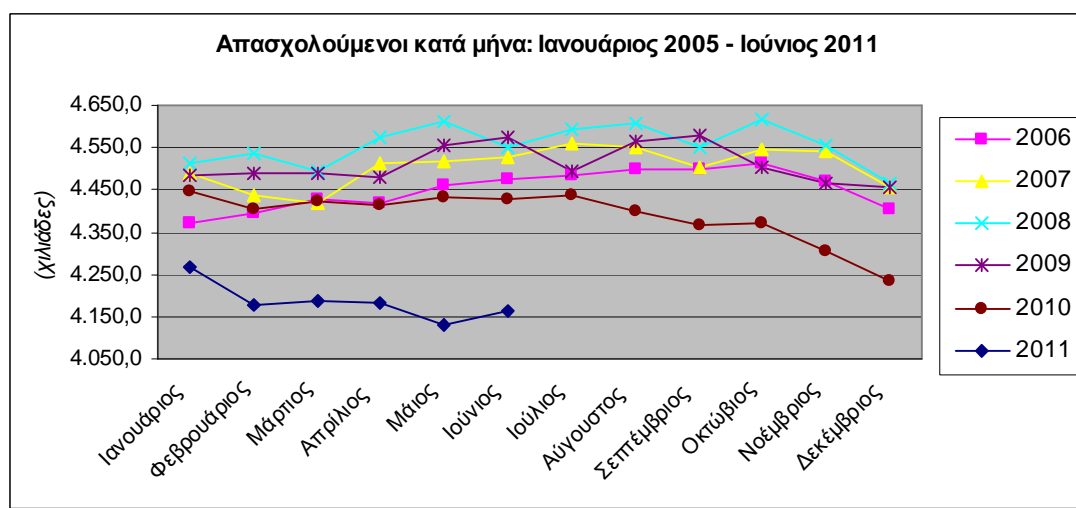
Έτος 2010

2010					
Μήνας	Φύλο	Απασχολούμενοι	Άνεργοι	Μη οικονομικά ενεργοί	Ποσοστό ανεργίας
Ιανουάριος	Άρρενες	2.663,8	254,8	1.613,8	8,7
	Θήλεις	1.781,9	312,3	2.662,4	14,9
	Σύνολο	4.445,7	567,1	4.276,3	11,3
Φεβρουάριος	Άρρενες	2.634,0	286,4	1.613,8	9,8
	Θήλεις	1.770,1	318,9	2.669,1	15,3
	Σύνολο	4.404,1	605,3	4.282,9	12,1
Μάρτιος	Άρρενες	2.676,5	249,0	1.610,4	8,5
	Θήλεις	1.747,4	329,7	2.682,3	15,9
	Σύνολο	4.423,9	578,7	4.292,7	11,6
Απρίλιος	Άρρενες	2.641,5	271,8	1.624,3	9,3
	Θήλεις	1.771,4	325,2	2.664,2	15,5
	Σύνολο	4.412,9	597,0	4.288,5	11,9
Μάιος	Άρρενες	2.634,7	289,1	1.615,6	9,9
	Θήλεις	1.796,6	313,1	2.652,4	14,8
	Σύνολο	4.431,3	602,2	4.268,0	12,0
Ιούνιος	Άρρενες	2.653,3	257,7	1.630,1	8,9
	Θήλεις	1.776,5	324,6	2.662,4	15,5
	Σύνολο	4.429,8	582,4	4.292,5	11,6
Ιούλιος	Άρρενες	2.658,6	275,9	1.608,3	9,4
	Θήλεις	1.780,7	331,1	2.653,1	15,7
	Σύνολο	4.439,3	607,0	4.261,5	12,0
Αύγουστος	Άρρενες	2.620,0	287,8	1.636,8	9,9
	Θήλεις	1.778,9	325,3	2.662,2	15,5
	Σύνολο	4.398,9	613,1	4.299,0	12,2
Σεπτέμβριος	Άρρενες	2.618,6	276,8	1.650,9	9,6
	Θήλεις	1.747,9	350,9	2.669,0	16,7
	Σύνολο	4.366,5	627,7	4.319,9	12,6
Οκτώβριος	Άρρενες	2.625,6	310,7	1.611,8	10,6
	Θήλεις	1.743,9	373,3	2.652,0	17,6
	Σύνολο	4.369,5	684,0	4.263,8	13,5
Νοέμβριος	Άρρενες	2.563,8	334,8	1.651,3	11,6
	Θήλεις	1.743,2	357,8	2.669,6	17,0
	Σύνολο	4.307,1	692,6	4.320,9	13,9
Δεκέμβριος	Άρρενες	2.535,3	342,5	1.672,2	11,9
	Θήλεις	1.698,5	391,1	2.681,0	18,7
	Σύνολο	4.233,8	733,6	4.353,1	14,8

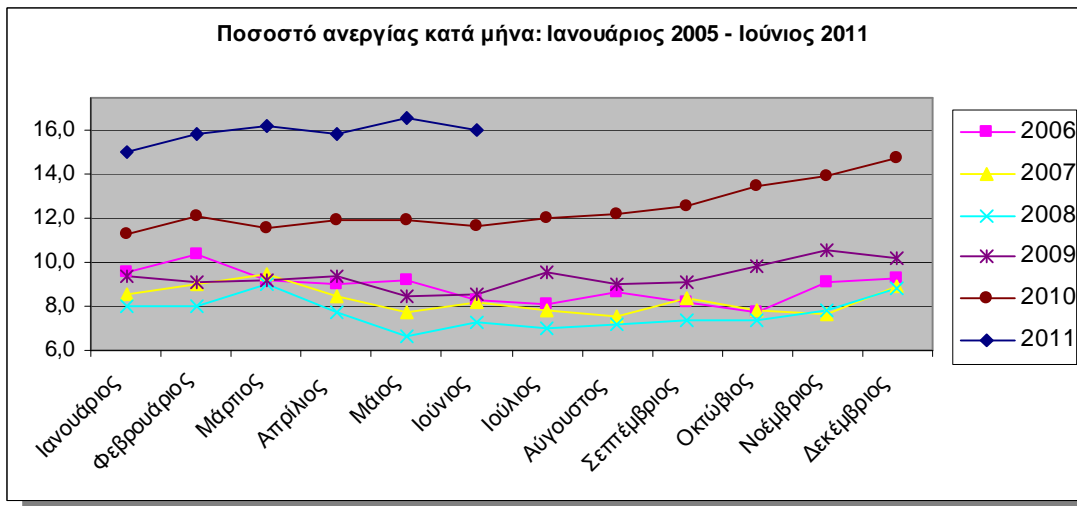
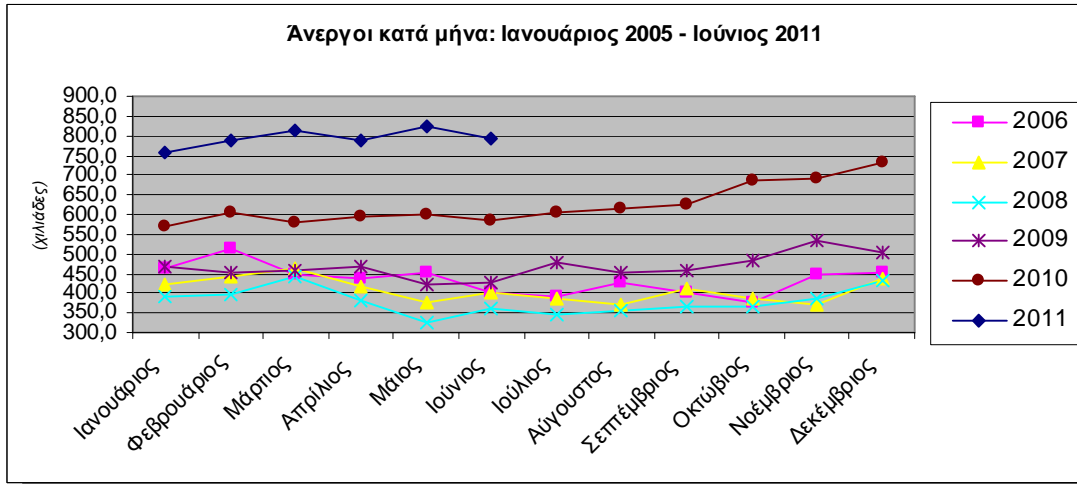
Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

Έτος 2011

2011					
Μήνας	Φύλο	Απασχολούμενοι	Άνεργοι	Μη οικονομικά ενεργοί	Ποσοστό ανεργίας
Ιανουάριος	Άρρενες	2.557,0	361,1	1.635,1	12,4
	Θήλεις	1.710,5	395,7	2.667,2	18,8
	Σύνολο	4.267,6	756,8	4.302,3	15,1
Φεβρουάριος	Άρρενες	2.472,1	385,7	1.696,9	13,5
	Θήλεις	1.706,2	401,5	2.667,0	19,0
	Σύνολο	4.178,3	787,2	4.363,9	15,9
Μάρτιος	Άρρενες	2.477,6	397,0	1.681,6	13,8
	Θήλεις	1.707,7	414,3	2.653,9	19,5
	Σύνολο	4.185,3	811,3	4.335,5	16,2
Απρίλιος	Άρρενες	2.515,8	380,6	1.661,4	13,1
	Θήλεις	1.667,6	405,9	2.703,7	19,6
	Σύνολο	4.183,3	786,5	4.365,1	15,8
Μάιος	Άρρενες	2.460,0	405,5	1.693,8	14,1
	Θήλεις	1.671,5	417,3	2.689,6	20,0
	Σύνολο	4.131,5	822,7	4.383,4	16,6
Ιούνιος	Άρρενες	2.484,7	377,5	1.698,6	13,2
	Θήλεις	1.676,5	416,1	2.687,0	19,9
	Σύνολο	4.161,1	793,7	4.385,6	16,0

Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

Απασχολούμενοι	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Ιανουάριος	4.292,1	4.369,9	4.491,6	4.511,6	4.485,0	4.445,7	4.267,6
Φεβρουάριος	4.375,2	4.394,0	4.438,6	4.535,3	4.487,5	4.404,1	4.178,3
Μάρτιος	4.293,9	4.425,9	4.418,5	4.494,7	4.489,7	4.423,9	4.185,3
Απρίλιος	4.350,7	4.419,5	4.512,4	4.572,8	4.482,3	4.412,9	4.183,3
Μάιος	4.423,0	4.459,9	4.518,7	4.612,7	4.554,0	4.431,3	4.131,5
Ιούνιος	4.376,4	4.475,9	4.529,2	4.552,8	4.572,3	4.429,8	4.161,1
Ιούλιος	4.375,3	4.483,9	4.558,1	4.595,0	4.492,2	4.439,3	
Αύγουστος	4.390,5	4.499,5	4.550,0	4.608,8	4.564,2	4.398,9	
Σεπτέμβριος	4.381,4	4.500,6	4.503,8	4.550,9	4.577,8	4.366,5	
Οκτώβιος	4.393,9	4.512,8	4.544,5	4.615,8	4.505,1	4.369,5	
Νοέμβριος	4.394,2	4.472,7	4.543,6	4.553,9	4.464,2	4.307,1	
Δεκέμβριος	4.366,6	4.405,6	4.457,0	4.463,4	4.457,7	4.233,8	

Άνεργοι

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Ιανουάριος	496,7	461,6	421,1	390,2	465,7	567,1	756,8
Φεβρουάριος	505,1	511,3	441,0	394,2	451,0	605,3	787,2
Μάρτιος	508,1	448,6	462,0	442,6	457,0	578,7	811,3
Απρίλιος	478,6	437,5	415,0	380,8	466,9	597,0	786,5
Μάιος	472,4	450,5	378,3	324,8	420,4	602,2	822,7
Ιούνιος	458,7	404,0	403,4	360,0	427,7	582,4	793,7
Ιούλιος	465,0	393,3	384,6	347,9	476,7	607,0	
Αύγουστος	483,3	425,3	372,1	354,7	452,7	613,1	
Σεπτέμβριος	468,6	401,7	410,3	363,9	456,8	627,7	
Οκτώβιος	463,1	378,6	387,7	367,2	481,1	684,0	
Νοέμβριος	485,8	446,9	373,4	385,0	532,0	692,6	
Δεκέμβριος	467,6	453,3	438,1	434,1	505,1	733,6	

% Ανεργίας

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Ιανουάριος	10,4	9,6	8,6	8,0	9,4	11,3	15,1
Φεβρουάριος	10,4	10,4	9,0	8,0	9,1	12,1	15,9
Μάρτιος	10,6	9,2	9,5	9,0	9,2	11,6	16,2
Απρίλιος	9,9	9,0	8,4	7,7	9,4	11,9	15,8
Μάιος	9,6	9,2	7,7	6,6	8,5	12,0	16,6
Ιούνιος	9,5	8,3	8,2	7,3	8,6	11,6	16,0
Ιούλιος	9,6	8,1	7,8	7,0	9,6	12,0	
Αύγουστος	9,9	8,6	7,6	7,1	9,0	12,2	
Σεπτέμβριος	9,7	8,2	8,3	7,4	9,1	12,6	
Οκτώβιος	9,5	7,7	7,9	7,4	9,8	13,5	
Νοέμβριος	10,0	9,1	7,6	7,8	10,6	13,9	
Δεκέμβριος	9,7	9,3	8,9	8,9	10,2	14,8	

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΕΡΕΥΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ Ο.Α.Ε.Δ

4.1. Αποτελέσματα έρευνας

Για την καλύτερη εξαγωγή αποτελεσμάτων σχετικά με την αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων του Ο.Α.Ε.Δ. πραγματοποιήσαμε έρευνα με την χρήση ερωτηματολογίου σε 60 άτομα διαφορετικής ηλικίας και φύλου.

Η επιλογή έγινε με γνώμονα την συλλογή στοιχείων από άτομα όλων των μορφωτικών επίπεδων και με άτομα που δεν γνωρίζαμε εκ το προτέρων εάν βρίσκονται σε εργασία η όχι .

Σε κάθε περίπτωση προσπαθήσαμε να έχουμε ένα δείγμα που να μπορεί να φανερώσει την εικόνα της ανεργίας σήμερα και ποια είναι η γνώμη του κόσμου για τον Ο.Α.Ε.Δ. Επίσης προσπαθήσαμε να εντοπίσουμε ποσό καλά γνωρίζει ο κόσμος τα προγράμματα του Ο.Α.Ε.Δ. που έχουν να κάνουν με την βελτίωση του ποσοστού της ανεργίας και γενικότερα την βελτίωση της οικονομίας.

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε την περίοδο από 12/10/2011 έως και 10/12/2011 στην Πάτρα και στην ευρύτερη περιοχή.

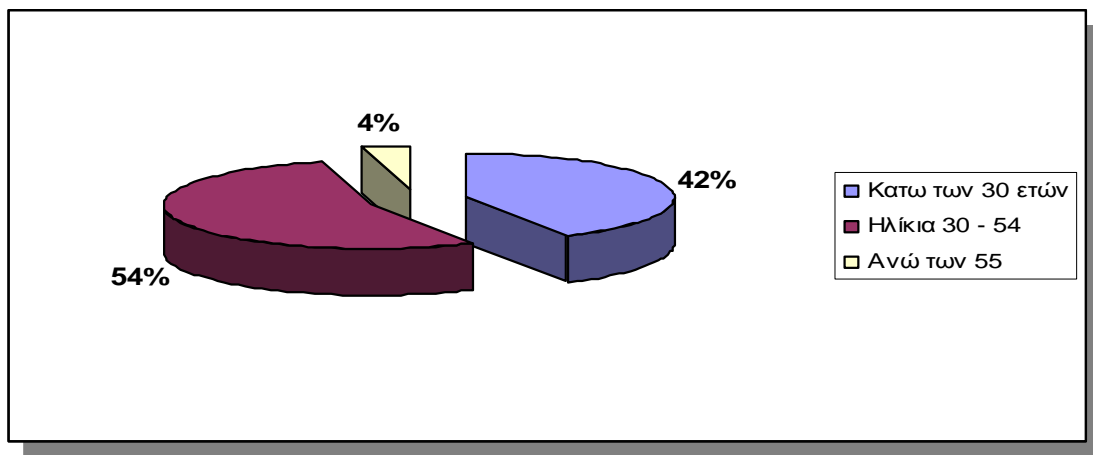
Στην προσπάθεια μας για την συλλογή των ερωτηματολογίων αντιμετωπίσαμε αρκετές δυσκολίες με την πιο σημαντική όμως την αρνητική διάθεση που υπήρχε λόγω του γενικότερου οικονομικού κλίματος.

Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

Παρόλα αυτά προσπαθήσαμε να έχουμε όσο το δυνατόν πιο σωστά ερωτηματολόγια για να μπορέσουμε έτσι να εξάγουμε και πιο ασφαλή συμπεράσματα.

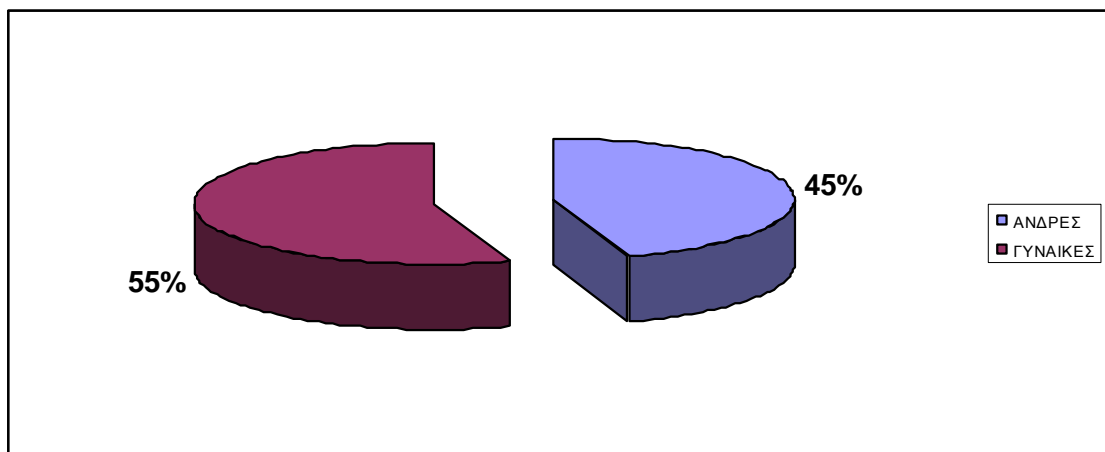
1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1.1. Ηλικία

Από το δείγμα των ερωτηθέντων το 54% ήταν άτομα ηλικίας κάτω από 30 ετών μιας και αυτά είναι στην φάση όπου αναζητούν εργασία ενώ το 42% ήταν από 30 ετών και πάνω.

1.2 Φύλο

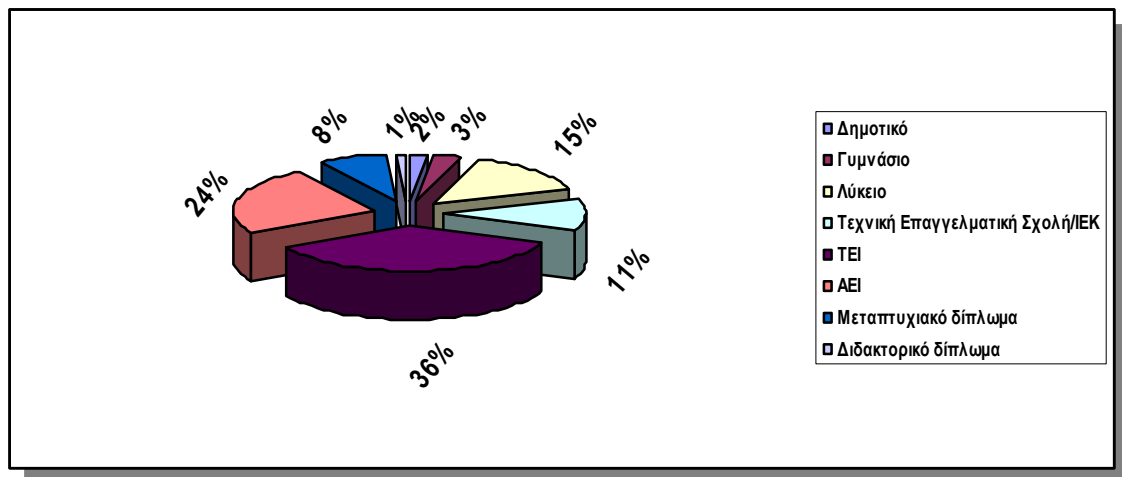
Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

Η επιλογή περισσότερων γυναικών σε σχέση με τους άντρες έγινε συνειδητά μιας και σήμερα το ποσοστό της ανεργίας είναι μεγαλύτερο σε γυναίκες

2. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

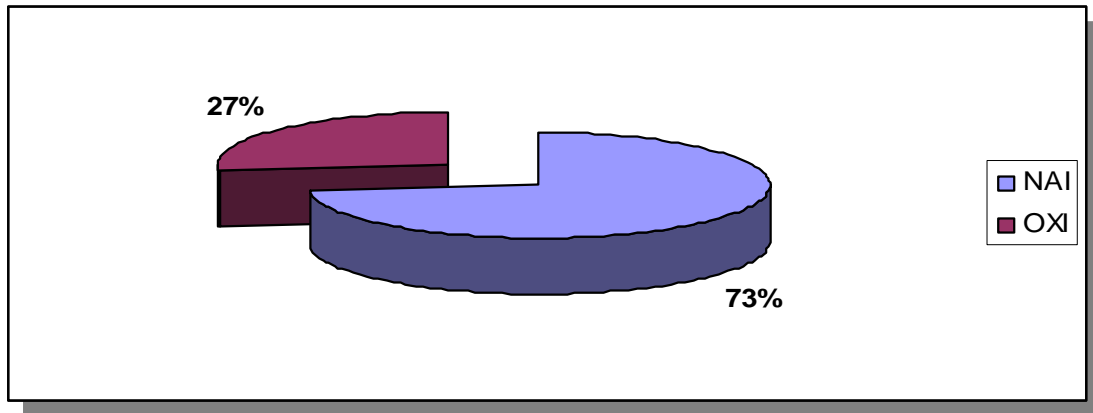
2.1 Εκπαίδευση – Κατάρτιση

Ποιο είναι το ανώτερο επίπεδο μόρφωσης που έχετε αποκτήσει από τα παρακάτω;

Η επιλογή του δείγματός έγινε με κριτήρια να υπάρχουν άτομα από όλες τα μορφωτικά επίπεδα για να μπορέσουμε να έχουμε μια πιο σφαιρική εικόνα των συμπερασμάτων που θα προκύψουν.

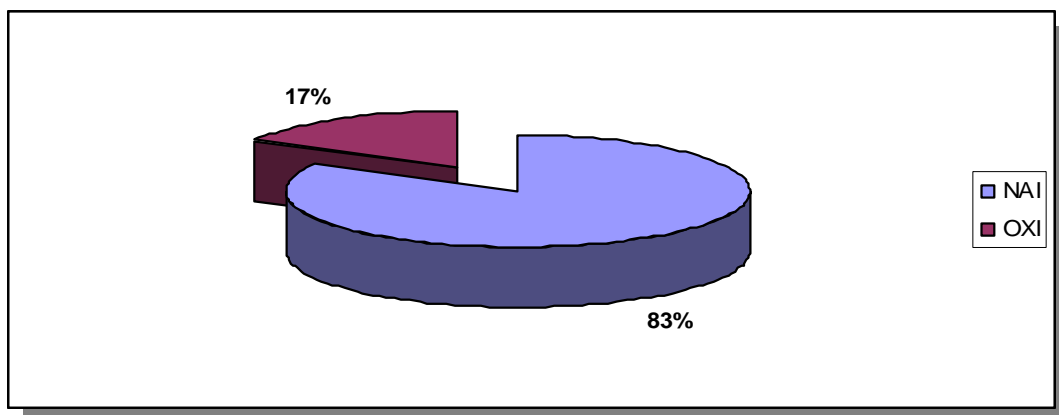
2.2 Ξένες Γλώσσες

Από τις απαντήσεις φαίνεται ότι οι περισσότεροι γνωρίζουν ξένες γλώσσες και πιο συγκεκριμένα οι 7 στους 10 απάντησαν ότι γνωρίζουν ξένες γλώσσες.

Το παραπάνω φανερώνει ότι πλέον η γνώση ξένων γλωσσών είναι απαραίτητο στοιχείο σήμερα για την ανεύρεση εργασίας. Ανεξαρτήτως του τομέα της εργασίας φαίνεται ότι χωρίς ξένες γλώσσες μπορεί να δυσκολευτείς να βρεις εργασία

2.3 Γνώσεις Η/Υ

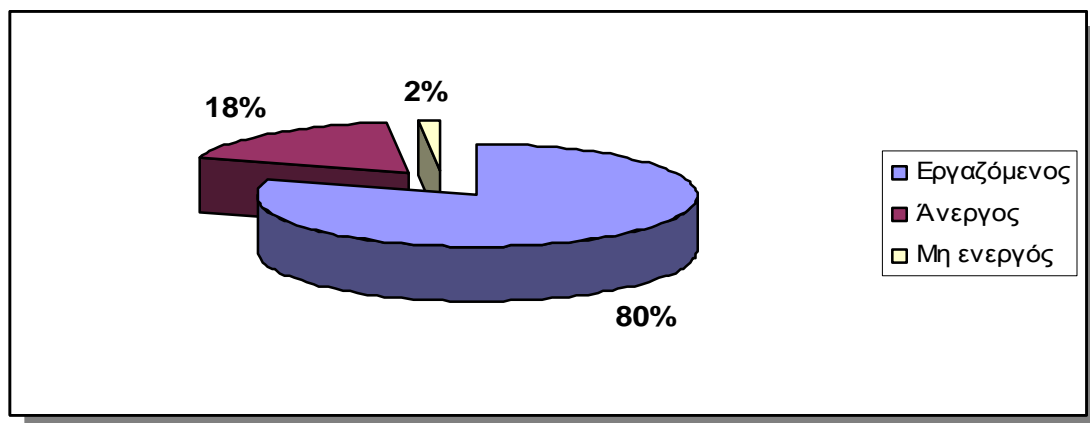
Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

Από τις απαντήσεις φαίνεται ότι οι περισσότεροι γνωρίζουν να χρησιμοποιούν Η/Υ και πιο συγκεκριμένα οι 8 στους 10 απάντησαν ότι γνωρίζουν την χρήση .

Το παραπάνω φανερώνει ότι πλέον η στην σημερινή κοινωνία που εξελίσσεται συνεχώς ο κάθε άνθρωπος έχει αντιληφθεί την αναγκαιότητα για την χρήση και γνώση υπολογιστών

3. Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

3.1 Ποια είναι η επαγγελματική κατάστασή σας σήμερα;

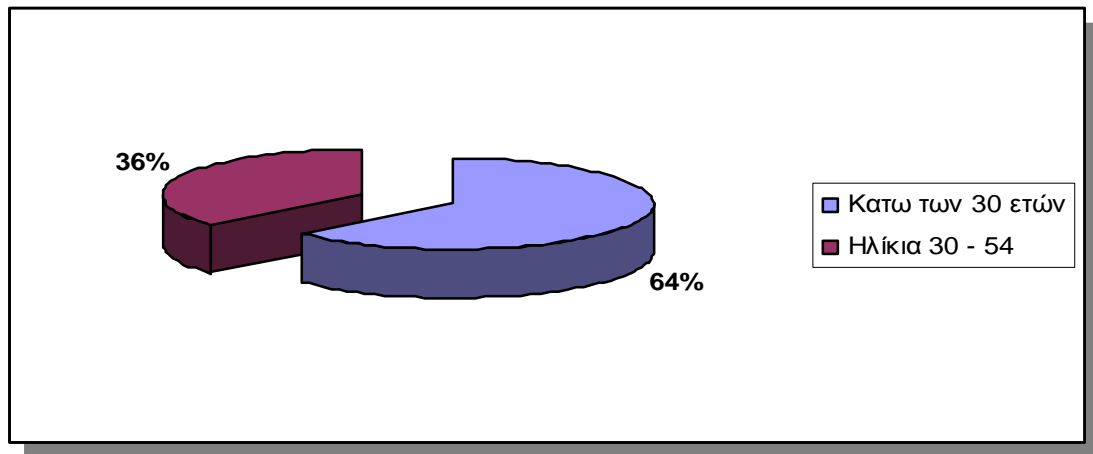
Από το δείγμα των ερωτηθέντων οι περισσότεροι βρίσκονται σε εργασία και πιο συγκεκριμένα με ποσοστό 80 ενώ το 18% δηλώσαν άνεργοι .

Πιο συγκεκριμένα από τους 60 ερωτηθέντες οι 48 εργάζονται , οι 11 είναι άνεργοι ενώ μόνο ένας είναι μη ενεργός

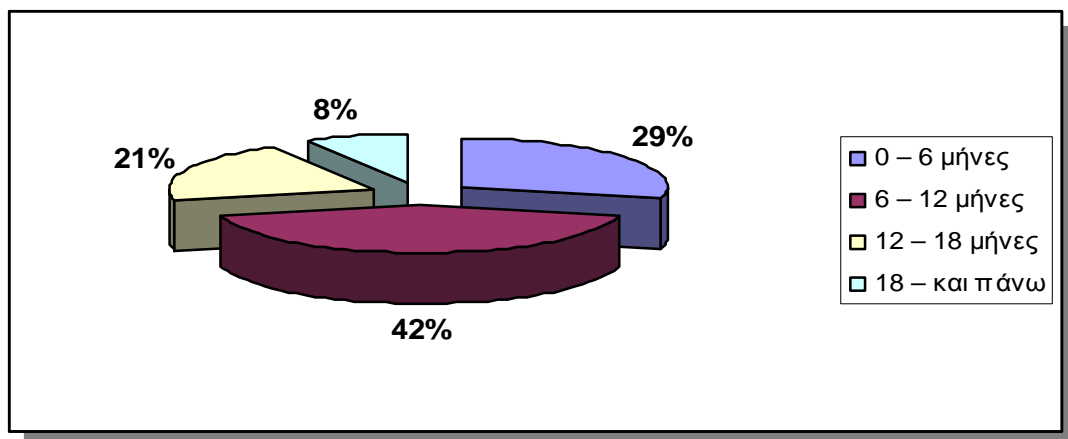
Από τους 11 που δήλωσαν άνεργοι οι 7 είναι στην ηλικία άνω των 55 ετών ενώ οι 4 κάτω από 30 ετών.

Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

Το ποσοστό αυτό είναι σχετικά κοντά και με το πραγματικό ποσοστό της ανεργίας που ισχύει τον μήνα Σεπτέμβριο που στην ηλικία άνω των 55 είναι στο 64%

3.2 Εάν είστε άνεργος

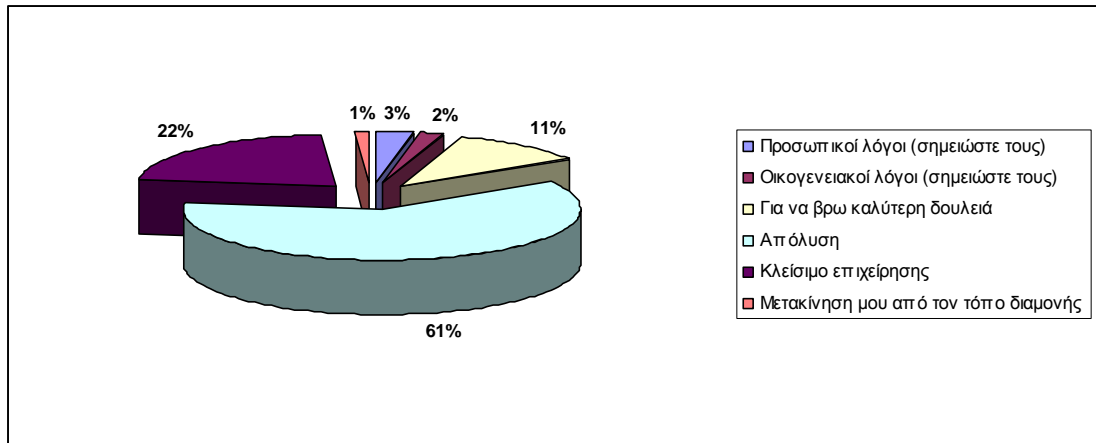

Από το παραπάνω chart φαίνεται ότι οι άνεργοι βρίσκονται σε ανεργία μέχρι και 12 μήνες με ποσοστό 71% ενώ ανησυχητικό είναι και το γεγονός ότι υπάρχουν και κάποιοι (ποσοστό 29%) που δεν έχουν βρει

Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

εργασία εδώ και 12 μήνες με τα οποία αποτελέσματα (οικονομικά – οικογενειακά – ψυχολογικά) μπορεί να σημαίνει αυτό.

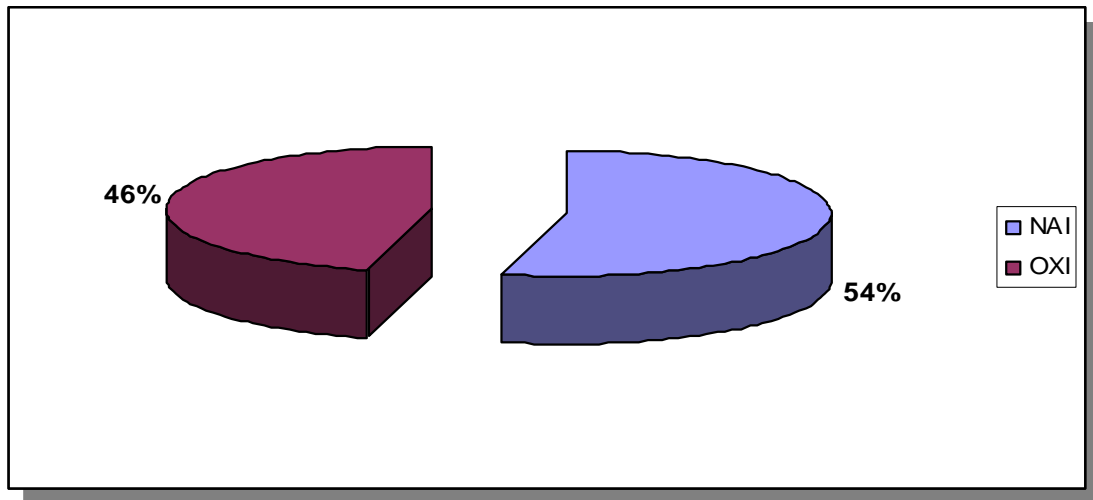
3.3 Από τους παρακάτω λόγους ποιος ήταν η αιτία που αφήσατε την δουλειά σας

Η σημερινή κατάσταση της οικονομίας με το κλείσιμο επιχειρήσεων και μαγαζιών και τις μαζικές απολύσεις προσωπικού απεικονίζεται και στην έρευνα μας.

Ποιο συγκεκριμένα το 83% των ερωτηθέντων που δήλωσαν άνεργοι ανέφεραν ότι ο λόγος ήταν κατά ποσοστό 61% η απόλυση ενώ με ποσοστό 22% το κλείσιμο της επιχείρησης. Επίσης το 11% δήλωσε μόνο ότι μπήκε μόνος του στην ανεργία με την ελπίδα να βρει μια καλύτερη εργασία με καλύτερες συνθήκες, πράγμα που και αυτό φανερώνει σε κάποιο βαθμό το πώς έχουν αλλάξει οι συνθήκες εργασίας από τους εργοδότες.

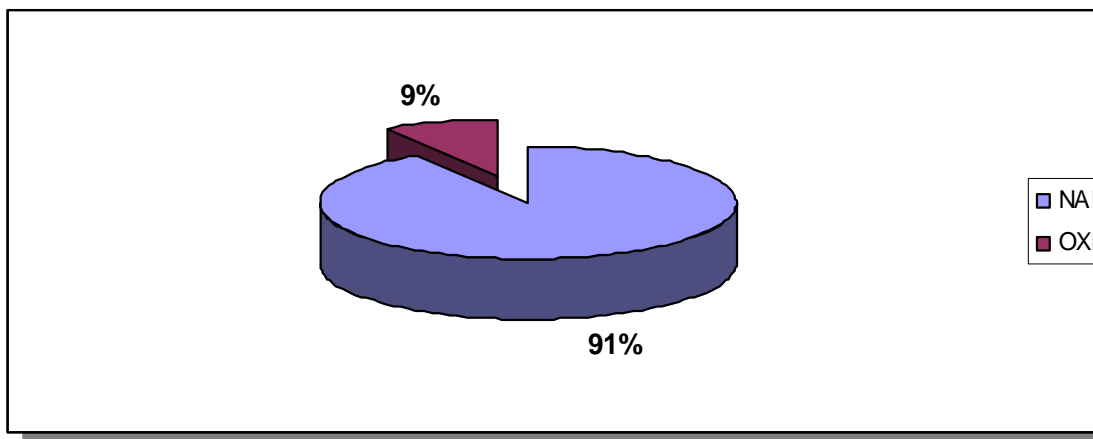
3.4 Παίρνετε επίδομα ανεργίας;

Οι μισοί σχεδόν από αυτούς που δήλωσαν άνεργοι (ποσοστό 54%) δήλωσαν ότι παίρνουν το ποσό που δίνει ο Ο.Α.Ε.Δ σαν επίδομα ανεργίας.

Το υπόλοιπο ποσοστό που δεν παίρνουν οφείλεται στο γεγονός ότι έχει περάσει το χρονικό διάστημα (12 μήνες) όπου δίνεται από τον Ο.Α.Ε.Δ.

3.5 Ψάχνετε για εργασία τους τελευταίους 4 μήνες

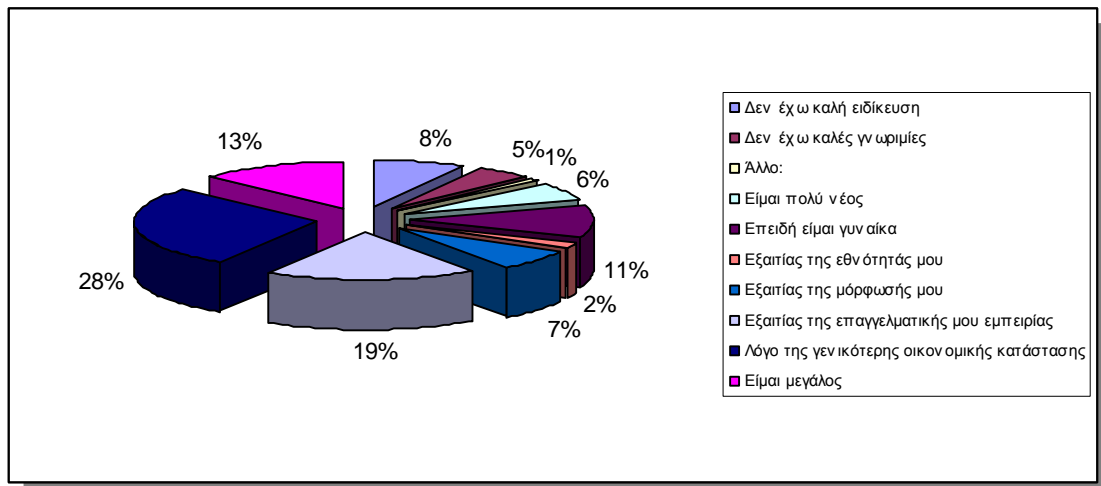

Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

Σχεδόν όλοι (ποσοστό 91%) αυτή την στιγμή ψάχνουν για εργασία πάνω από 4 μήνες ενώ μόνο το 9% είναι άνεργοι με περίοδο κάτω των 4 μηνών.

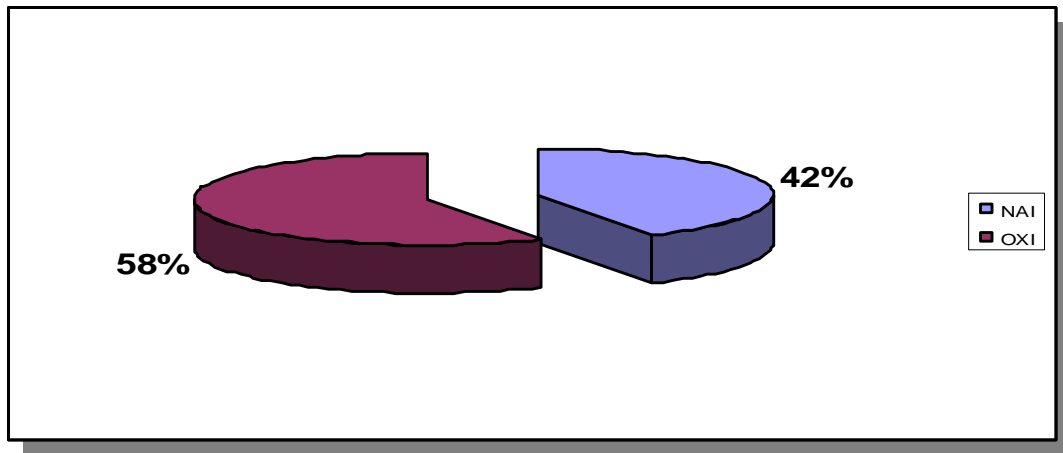
Από την παραπάνω απάντηση προκύπτει το γεγονός άλλη μια φορά των προβλημάτων που υπάρχουν στην ανεύρεση εργασίας και τελικά το ποσό μεγάλο είναι το ποσοστό της ανεργίας σήμερα , και γενικότερα το πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι ελληνικές επιχειρήσεις.

3.6 Ποιος από τους παρακάτω λόγους εξηγεί καλύτερα γιατί δεν μπορέσατε να βρείτε εργασία μέχρι τώρα;

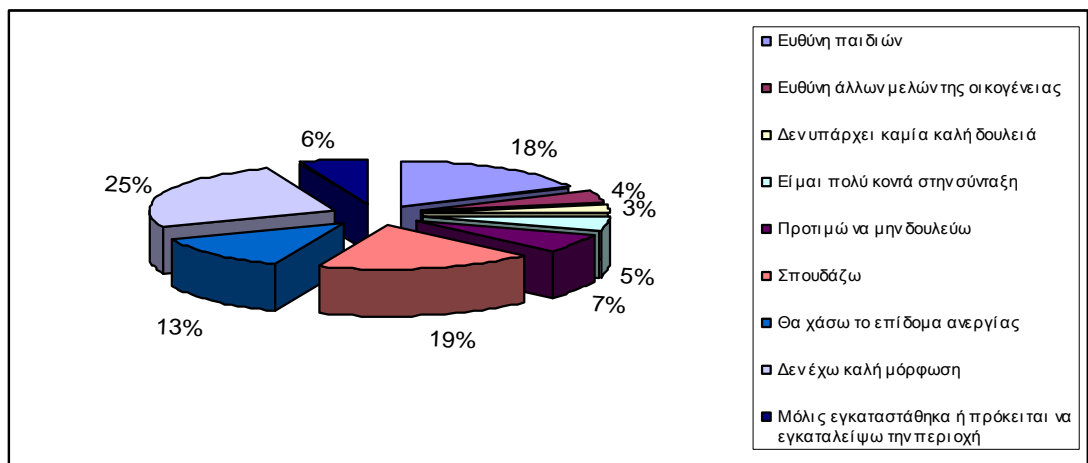
Στην παραπάνω απάντηση το μεγαλύτερο ποσοστό 28% δείχνει ότι ο βασικότερος λόγος είναι η γενικότερη οικονομική κατάσταση. Ακολουθεί με ποσοστό 19% το γεγονός ότι η οι επιχειρήσεις αναζητούν άτομα με επαγγελματική εμπειρία ενώ και το γεγονός της ηλικίας παίζει σημαντικό ρόλο μιας και οι απαντήσεις δείχνουν ότι το θέμα της ηλικίας είναι εξίσου σημαντικό με ποσοστό 13%.

3.7 Θα δεχόσαστε μια θέση εργασίας σε άλλες περιοχές;

Με την παραπάνω απάντηση θέλαμε να δούμε κατά πόσον ο άνεργος είναι διατεθειμένος να αλλάξει πόλη ή και χώρα ακόμα. Παρόλο το γεγονός ότι η αλλαγή πόλης είναι πολύ δύσκολο από τις απαντήσεις φαίνεται ότι λόγω του μεγάλου ποσοστού ανεργίας ο κόσμος είναι αναγκασμένος να βρει δουλειά σε οποιαδήποτε πόλη έτσι ώστε να μπορεί να ανταπεξέλθει στις υποχρεώσεις του.

3.8 Υπάρχουν ιδιαίτεροι λόγοι (οικογενειακοί, προσωπικοί, άλλοι) που δυσκολεύουν την προσπάθειά σας για αναζήτηση εργασίας;

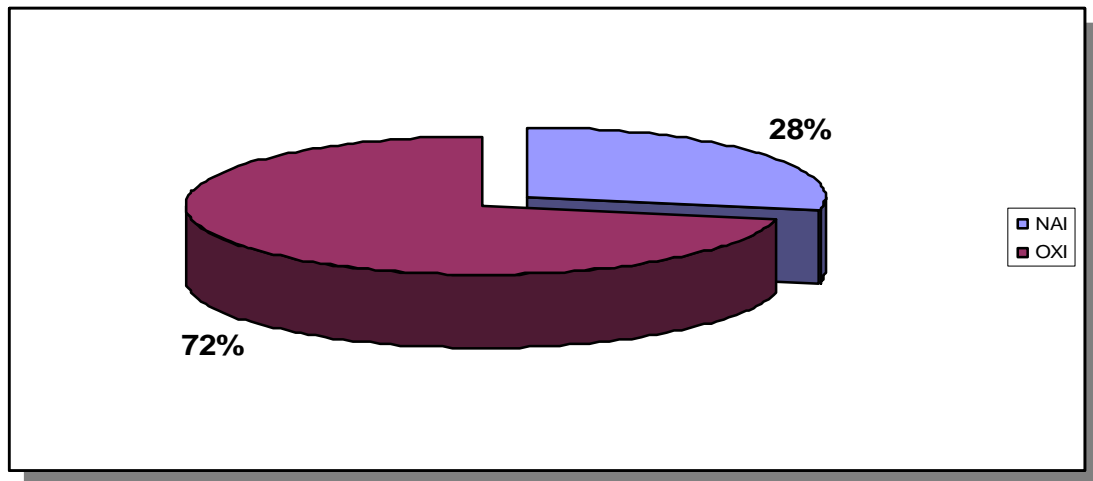
Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

Από τις απαντήσεις φαίνεται ότι υπάρχουν αρκετοί λόγοι οι οποίοι έχουν να κάνουν με τα ποσοστά ανεργίας. Αυτό που προκαλεί εντύπωση είναι το γεγονός ότι κάποιοι δεν μπαίνουν στην διαδικασία να αναζητήσουν δουλεία για να μην χάσουν το επίδομα ανεργίας.(ποσοστό 13%)

Το παραπάνω ίσως να φανερώνει την εντύπωση που έχει η κοινωνία σχετικά με τα ποσά που δίνουν πλέον οι εργοδότες και πως αυτό έχει αλλάξει τα δεδομένα που ίσχυαν τα προηγούμενα χρόνια στην αγορά εργασίας. Σε κάθε περίπτωση δείχνει ξεκάθαρα το ποσό μεγάλο είναι το πρόβλημα που υπάρχει σήμερα στην κοινωνία μας.

4. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ Ο.Α.Ε.Δ.

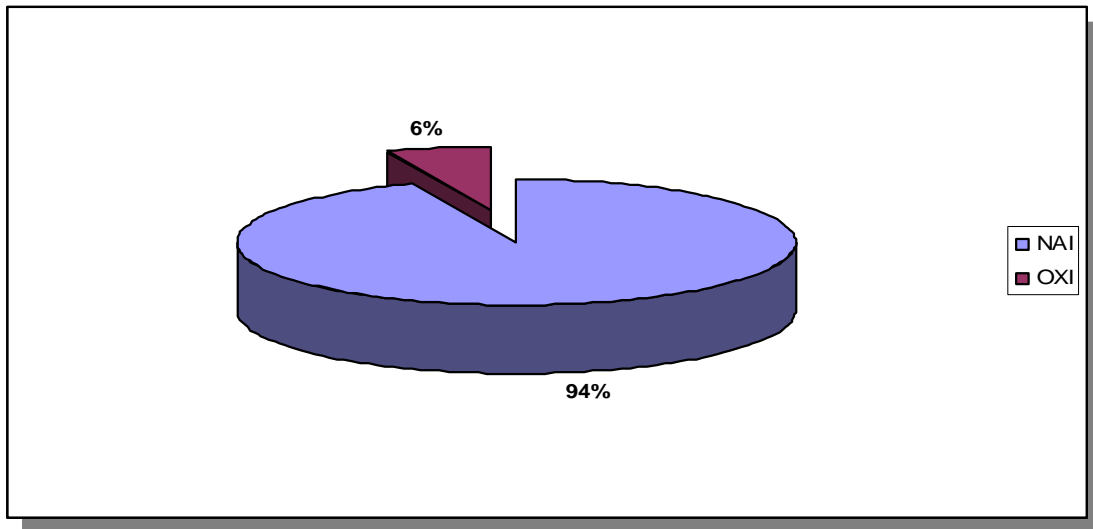
4.1 Έχετε χρησιμοποιήσει τον ΟΑΕΔ, στην προσπάθειά σας για ανεύρεση εργασίας;

Η κοινωνία δεν ξέρει η πιστεύει ότι ο Ο.Α.Ε.Δ. δεν μπορεί να βοηθήσει στην βοήθεια για αναζήτηση εργασίας. Το γεγονός ότι από τους ερωτηθέντες 7 στους 10 που δήλωσαν άνεργοι δεν έχουν μπει στην διαδικασία να βρουν δουλειά μέσω του Ο.Α.Ε.Δ. δείχνει ότι η δεν υπάρχουν θέσεις εργασίας που να προβάλλονται μέσα από τον Ο.Α.Ε.Δ η πιθανόν να θεωρούν ότι οι δουλείες που προσφέρονται από τον Ο.Α.Ε.Δ δεν είναι σημαντικές και δεν καλύπτουν τα δικά τους δεδομένα για την εργασία .

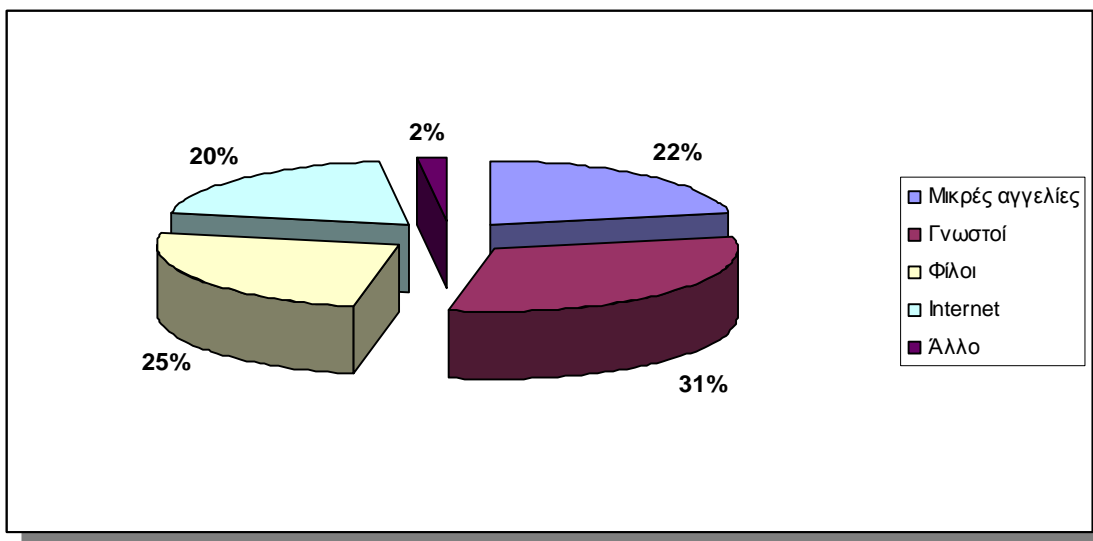
4.2 Έχετε χρησιμοποιήσει άλλες πηγές (π.χ. μικρές αγγελίες, γνωστοί, φίλοι, άλλα) εκτός του ΟΑΕΔ, στην προσπάθειά σας για ανεύρεση εργασίας;

Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

Είναι φανερό ότι για την αναζήτηση εργασίας ο κόσμος ψάχνει και άλλες πηγές που μπορούν να τον βοηθήσουν να βρει άμεσα δουλειά.

Αν ναι ποιες

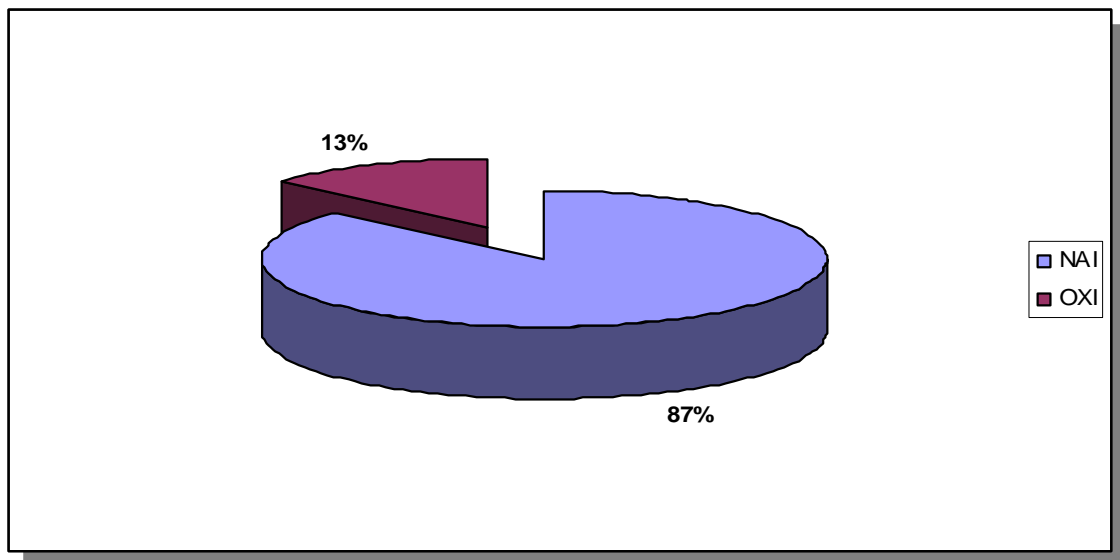
Όπως φαίνεται οι γνωστοί (ποσοστό 31%) και οι φίλοι με ποσοστό 25% βοηθούν περισσότερο στην ανεύρεση εργασίας . Αυτό ίσως να φανερώνει ότι υπάρχουν αρκετές δουλειες για τις οποίες δεν βγαίνει καν αγγελία και η θέση κλείνει μέσα από τις γνωριμίες.

Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

Το παραπάνω γεγονός είναι σίγουρο ότι δημιουργεί σημαντικό πρόβλημα σε κάποιον ο οποίος δεν έχει εκείνες τις γνωριμίες που θα τον «σπρώξουν» να βρει εργασία ανεξαρτήτως εάν έχει όλα τα απαραίτητα προσόντα που απαιτούνται.

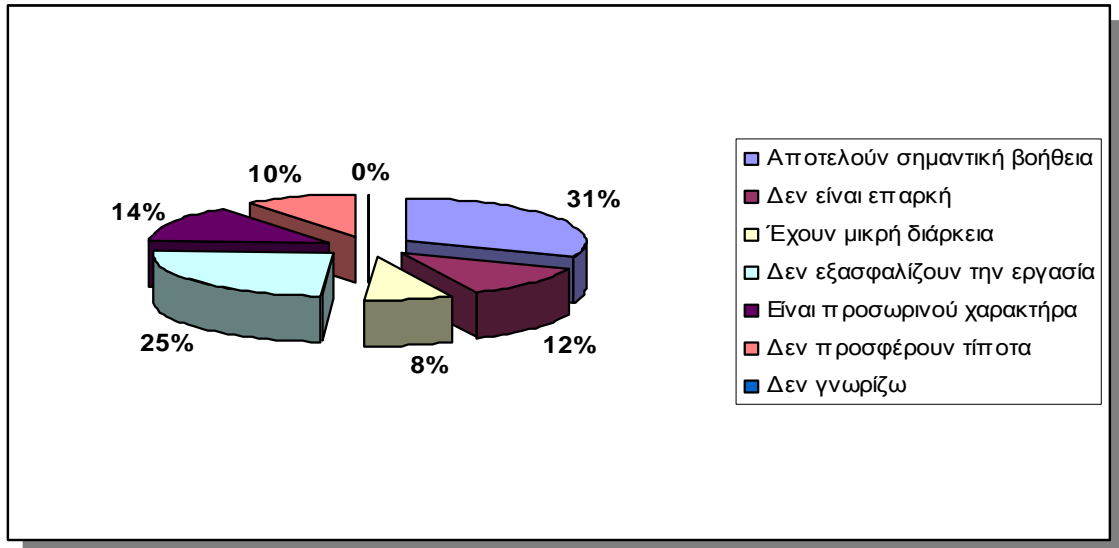
Επίσης σημαντικό είναι και το ποσοστό αυτόν που αναζητούν εργασία μέσα από το internet (ποσοστό 20%), γεγονός που φανερώνει ότι και οι επιχειρήσεις που προσφέρουν εργασία την δημοσιεύουν σε site που έχουν μόνο αυτήν την εργασία.

4.3 Ενδιαφέρεστε να συμμετέχετε σε προγράμματα κατάρτισης;

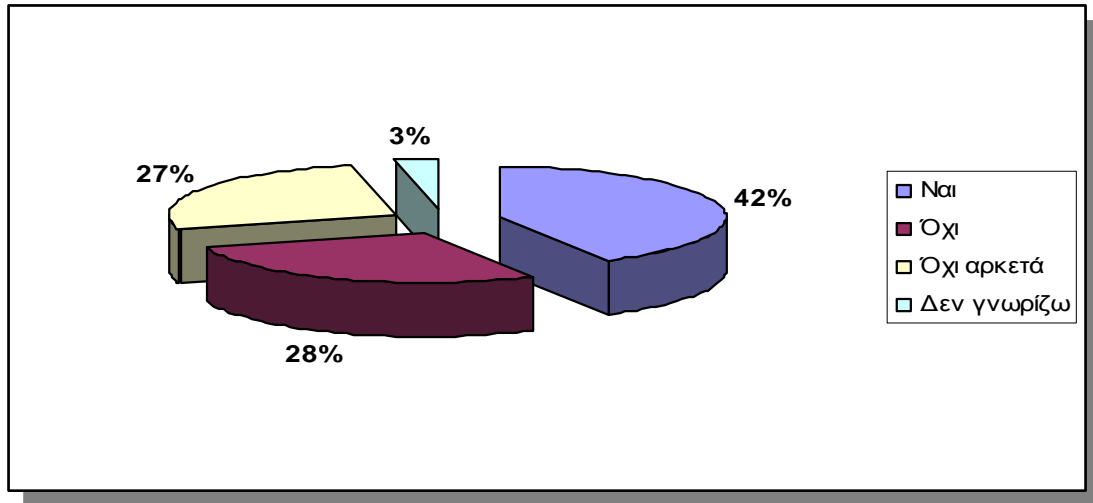
Η συγκεκριμένη ερώτηση δείχνει ότι το σύνολο των ανέργων θα ήθελαν να συμμετέχουν σε κάποιο πρόγραμμα κατάρτισης από τον Ο.Α.Ε.Δ. θεωρώντας ότι αυτό θα τους βοηθούσε στην εύρεση εργασίας πολύ πιο γρήγορα.

4.4 Ποια είναι η γνώμη σας για τα προγράμματα κατάρτισης του Ο.Α.Ε.Δ.

Στην παραπάνω ερώτηση μόνο το 31% θεωρεί ότι τα προγράμματα κατάρτισης αποτελούν σημαντική βοήθεια. Το 25% θεωρεί ότι δεν μπορούν να εξασφαλίσουν την εργασία ενώ το 14% ότι είναι μικρού χρονικού διαστήματος. Από τις απαντήσεις φαίνεται και αξίζει να σημειωθεί ότι ένα 10% θεωρεί ότι δεν προσφέρουν καμία βοήθεια στην εύρεση εργασίας και με τον τρόπο αυτό να θέλουν να δείξουν το ποσό απογοητευμένοι νιώθουν σήμερα με την οικονομική κατάσταση που βρισκόμαστε.

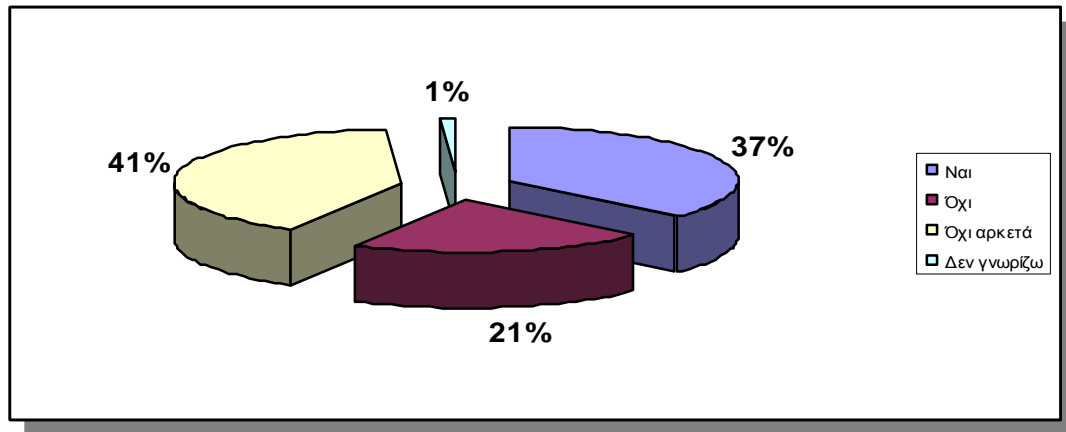
4.5 Πιστεύετε ότι τα προγράμματα του Ο.Α.Ε.Δ για άνεργους βοηθούν την ανάπτυξη της κοινωνίας και τις οικονομίες γενικότερα

Στην συγκεκριμένη απάντηση απάντησαν και αυτοί οι οποίοι βρίσκονταν σε εργασία. Από τις απαντήσεις φαίνεται ότι το 42% θεωρεί ότι τα προγράμματα του Ο.Α.Ε.Δ για τους άνεργους βοηθούν την ανάπτυξη της κοινωνίας και τις οικονομίες γενικότερα, ενώ το 27% θεωρούν όχι αρκετά. Συνολικά δηλαδή το 69% βρίσκουν την σημασία του Ο.Α.Ε.Δ σημαντική για την κοινωνία και για την βοήθεια των ανέργων.

Το 28% θεωρούν ότι δεν μπορούν να προσφέρουν κάτι στην κοινωνία και ότι η βοήθεια δεν επηρεάζει την οικονομία γενικότερα. Το παραπάνω πάντως δεν είναι και απόλυτα σωστό αλλά προφανώς φανερώνει το γενικότερο κλίμα που επικρατεί και το πόσο αγανακτισμένος είναι κόσμος με την σημερινή κατάσταση.

4.6 Πιστεύετε ότι τα προγράμματα του Ο.Α.Ε.Δ για άνεργους είναι αποτελεσματικά .

Η συγκεκριμένη ερώτηση αποτελεί την πιο σημαντική σε σχέση με το θέμα της πτυχιακής μας. Από τις απαντήσεις φαίνεται ότι οι ερωτηθέντες σε ποσοστό σχεδόν 80% (41% όχι αρκετά και 37%) δηλώνουν ότι τα προγράμματα του Ο.Α.Ε.Δ. που απευθύνονται σε άνεργους είναι αποτελεσματικά και γενικότερα βοηθούν την κοινωνία.

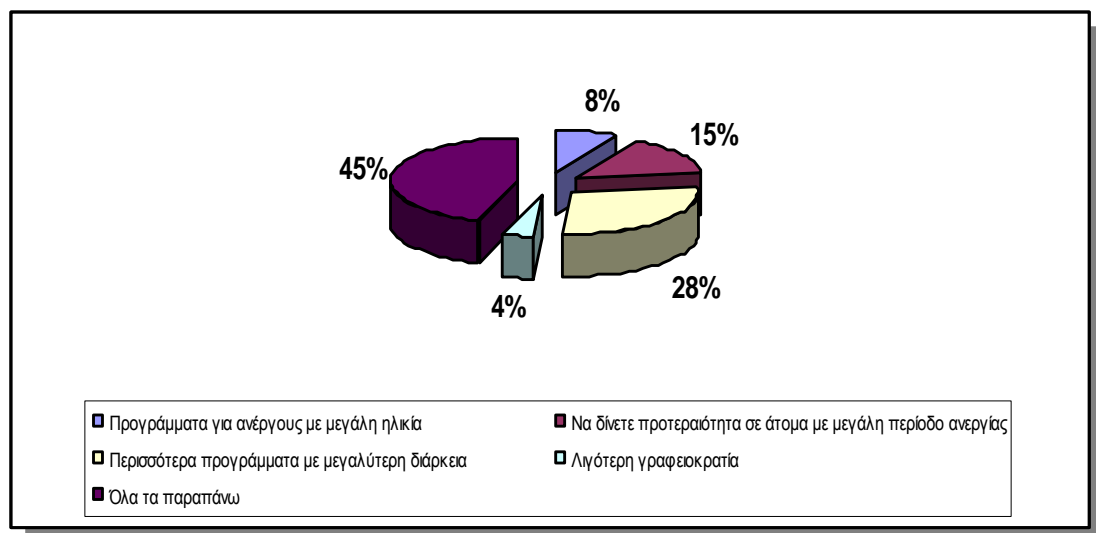
Από τα παραπάνω προκύπτει και πόσο σημαντικός είναι ο ρόλος του Ο.Α.Ε.Δ για την κοινωνία όπου στις ημέρες μας είναι ακόμα πιο σημαντικός. Με τα τόσα οικονομικά προβλήματα που υπάρχουν η βοήθεια που δίνεται από τον Ο.Α.Ε.Δ είτε με την μορφή του επιδόματος ανεργίας είτε με την μορφή κατάρτισης παίζει πολύ σημαντικό ρόλο στην τόνωση της οικονομίας.

Για να καταλάβουμε το πόσο σημαντική είναι η βοήθεια του Ο.Α.Ε.Δ. για τους άνεργους αρκεί μόνο να επισκεφτούμε ένα κατάστημα του για να δούμε τον πολύ μεγάλο αριθμό των ανέργων που περιμένουν να πάρουν το επίδομα άδειας είτε να μπουν σε κάποιο πρόγραμμα κατάρτισης.

Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

Από την ερώτηση αυτή όμως προκύπτει και ένα ποσοστό 21% το οποίο θεωρεί ότι ο Ο.Α.Ε.Δ. δεν προσφέρει στους άνεργους και γενικότερα δεν είναι αποτελεσματική η συνεισφορά του . Το πιο πιθανό συμπέρασμα που μπορεί να βγάλει κάποιος από αυτούς που ψηφίσαν αρνητικά για τον ρόλο του Ο.Α.Ε.Δ είναι ότι μάλλον είχαν η έχουν κάποια συναλλαγή με κάποιο κατάστημα και δεν έχουν βρει την σωστή ανταπόκριση ή μάλλον είναι επηρεασμένοι από το γενικότερο πολιτικό και οικονομικό περιβάλλον.

4.7 Ποια κατά την γνώμη είναι τα πράγματα που πρέπει γίνουν έτσι ώστε τα προγράμματα του Ο.Α.Ε.Δ να γίνουν πιο αποτελεσματικά

Η συγκεκριμένη ερώτηση προστέθηκε για να δούμε αν μέσα από τους ερωτηθέντες προκύψουν κάποιες προτάσεις οι οποίες θα μπορούσαν να κάνουν τον ρόλο του Ο.Α.Ε.Δ πιο αποτελεσματικό.

Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

Από τις απαντήσεις που μας έδωσαν φαίνεται γενικότερα ότι τα προγράμματα του Ο.Α.Ε.Δ. θα πρέπει να δίνουν περισσότερα εφόδια και να διαρκούν περισσότερο. Με ποσοστό 45% δηλώνουν ότι ένας συνδυασμός ενεργειών θα βοηθήσει πολύ περισσότερο την ανεργία και κατά επέκταση την οικονομία της χώρας μας.

Με αφορμή την παραπάνω ερώτηση θα ήταν σκόπιμο κάποια στιγμή να ζητηθεί από τον ίδιο τον Ο.Α.Ε.Δ. μια τέτοια γνώμη γιατί με τον τρόπο αυτό μπορεί να προκύψουν συμπεράσματα που θα αλλάξουν κατά πού την γνώμη και τον ρόλο του οργανισμού

4.2. Γενικά συμπεράσματα από την έρευνα

Μέσα από την έρευνα μας αυτή προσπαθήσαμε να δούμε ποια είναι η κατάσταση στην κοινωνία μας σήμερα αλλά και να εντοπίσουμε τον τρόπο με τον οποίο βλέπουν τα πράγματα αυτοί που είναι άνεργοι σήμερα. Επίσης κυρίως σκοπός μας ήταν και να αποτυπώσουμε ποια είναι η γνώμη των ανέργων και όχι μόνο για την αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων του Ο.Α.Ε.Δ.

Από αυτούς που ρωτήσαμε το 55% ήταν γυναίκες και το 45% άνδρες και η επιλογή έγινε συνειδητά γιατί θέλαμε να έχουμε την ίδια εικόνα με τα ποσοστά ανεργίας που υπάρχουν και σήμερα ανα φύλο.

Από τους ερωτηθέντες το 68% έχουν μορφωτική επίπεδο από Τ.Ε.Ι και πάνω ενώ μόνο το 32% έχουν μορφωτικό επίπεδο λύκειο και κάτω. Επίσης οι περισσότεροι γνωρίζουν χρήση Η/Υ με ποσοστό 83% ενώ και το επίπεδο γνώσης σε ξένες γλώσσες είναι πολύ ικανοποιητικό (ποσοστό 73%).

Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

Από το δείγμα των ερωτηθέντων οι περισσότεροι βρίσκονται σε εργασία και ποιο συγκεκριμένα με ποσοστό 80ενώ το 18% δηλώσαν άνεργοι .

Ποιο συγκεκριμένα από τους 60 ερωτηθέντες οι 48 εργάζονται , οι 11 είναι άνεργοι ενώ μόνο ένας είναι μη ενεργός

Από τους 11 που δήλωσαν άνεργοι οι 7 είναι στην ηλικία άνω των 55 ετών ενώ οι 4 κάτω από 30 ετών.

Οι άνεργοι βρίσκονται σε ανεργία μέχρι και 12 μήνες με ποσοστό 71% ενώ ανησυχητικό είναι και το γεγονός ότι υπάρχουν και κάποιοι (ποσοστό 29%) που δεν έχουν βρει εργασία εδώ και 12 μήνες με τα οποία αποτελέσματα (οικονομικά – οικογενειακά – ψυχολογικά) μπορεί να σημαίνει αυτό.

Το 83% των ερωτηθέντων που δήλωσαν άνεργοι ανέφεραν ότι ο λόγος ήταν κατά ποσοστό 61% η απόλυση ενώ με ποσοστό 22% το κλείσιμο της επιχείρησης. Επίσης. Το 11% δήλωσε μόνο ότι μπήκε μόνος του στην ανεργία με την ελπίδα να βρει μια καλύτερη εργασία με καλύτερες συνθήκες, πράγμα που και αυτό φανερώνει σε κάποιο βαθμό το πώς έχουν αλλάξει οι συνθήκες εργασίας από τους εργοδότες.

Σχεδόν όλοι (ποσοστό 91%) αυτή την στιγμή ψάχνουν για εργασία πάνω από 4 μήνες ενώ μόνο το 9% είναι άνεργοι με περίοδο κάτω των 4 μηνών

Το μεγαλύτερο ποσοστό 28% δείχνει ότι ο βασικότερος λόγος που παραμένουν άνεργοι είναι η γενικότερη οικονομική κατάσταση. Ακολουθεί με ποσοστό 19% το γεγονός ότι η οι επιχειρήσεις αναζητούν άτομα με επαγγελματική εμπειρία ενώ και το γεγονός της ηλικίας παίζει

Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

σημαντικό ρόλο μιας και οι απαντήσεις δείχνουν ότι το θέμα της ηλικίας είναι εξίσου σημαντικό με ποσοστό 13%.

Φαίνεται ότι υπάρχουν αρκετοί λόγοι οι οποίοι έχουν να κάνουν με τα ποσοστά ανεργίας. Αυτό που προκαλεί εντύπωση είναι το γεγονός ότι κάποιιοι δεν μπαίνουν στην διαδικασία να αναζητήσουν δουλειά για να μην χάσουν το επίδομα ανεργίας.(ποσοστό 13%)

Το 31% θεωρεί ότι τα προγράμματα κατάρτισης αποτελούν σημαντική βοήθεια. Το 25% θεωρεί ότι δεν μπορούν να εξασφαλίσουν την εργασία ενώ το 14% ότι είναι μικρού χρονικού διαστήματος. Από τις απαντήσεις φαίνεται και αξίζει να σημειωθεί ότι ένα 10% θεωρεί ότι δεν προσφέρουν καμία βοήθεια στην εύρεση εργασίας και με τον τρόπο αυτό να θέλουν να δείξουν το ποσό απογοητευμένοι νιώθουν σήμερα με την οικονομική κατάσταση που βρισκόμαστε.

Από τις απαντήσεις φαίνεται ότι το 42% θεωρεί ότι τα προγράμματα του Ο.Α.Ε.Δ για τους άνεργους βοηθούν την ανάπτυξη της κοινωνίας και τις οικονομίας γενικότερα, ενώ το 27% θεωρούν όχι αρκετά. Συνολικά δηλαδή το 69% βρίσκουν την σημασία του Ο.Α.Ε.Δ σημαντική για την κοινωνία και για την βοήθεια των ανέργων.

Το 28% θεωρούν ότι δεν μπορούν να προσφέρουν κάτι στην κοινωνία και ότι η βοήθεια δεν επηρεάζει την οικονομία γενικότερα. Το παραπάνω πάντως δεν είναι και απόλυτα σωστό αλλά προφανώς φανερώνει το γενικότερο κλίμα που επικρατεί και το πόσο αγανακτισμένος είναι κόσμος με την σημερινή κατάσταση.

Από τις απαντήσεις φαίνεται ότι οι ερωτηθέντες σε ποσοστό σχεδόν 80% (41% όχι αρκετά και 37%) δηλώνουν ότι τα προγράμματα του Ο.Α.Ε.Δ.

Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

που απευθύνονται σε άνεργους είναι αποτελεσματικά και γενικότερα βοηθούν την κοινωνία.

Από τα παραπάνω προκύπτει και πόσο σημαντικός είναι ο ρόλος του Ο.Α.Ε.Δ για την κοινωνία όπου στις ημέρες μας είναι ακόμα πιο σημαντικός. Με τα τόσα οικονομικά προβλήματα που υπάρχουν η βοήθεια που δίνεται από τον Ο.Α.Ε.Δ είτε με την μορφή του επιδόματος ανεργίας είτε με την μορφή κατάρτισης παίζει πολύ σημαντικό ρόλο στην τόνωση της οικονομίας.

4.3. Μαύρη τρύπα» τα προγράμματα του ΟΑΕΔ ¹⁵

Χάνονται δισεκατομμύρια για επιδοτήσεις θέσεων απασχόλησης, αλλά οι άνεργοι παραμένουν άνεργοι

Οι 7 στους 10 άνεργους που εντάχθηκαν σε κάποιο από τα προγράμματα του υπουργείου Απασχόλησης παρέμειναν άνεργοι και μόνο οι 3 στους 10 φαίνεται πως βελτιώνουν κάπως τη θέση τους στην αγορά εργασίας, μετά την παρέμβαση των «ενεργών πολιτικών». Αυτή η διαπίστωση των ερευνητών του ΙΝΕ στην ετήσια έκθεσή τους δεν απέχει πολύ από το συμπέρασμα, στο οποίο είχε καταλήξει το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Πειραιά, πριν από 3 χρόνια όταν ζητήθηκε από την ΟΑΕΔ μια έγκυρη αξιολόγηση προγραμμάτων του Α΄ ΚΠΣ.

Από εκείνη την έρευνα την ευθύνη της οποίας είχε ο καθηγητής Ιωσήφ Χασίδ, προέκυπτε ότι μόνο 1 στους 3 μικρές επιχειρήσεις (αυτοαπασχόλησης), ή το 30% όλων όσοι επιδοτήθηκαν από προγράμματα του ΟΑΕΔ για τους ελεύθερους επαγγελματίες συνέχιζε να

¹⁵ Της Χριστινας Κοψινη ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ 2008

Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

λειτουργεί (άγνωστο για πόσο χρόνο) και μετά τη λήξη της επιδότησης. Το γεγονός ότι μέσω αυτών των προγραμμάτων διανέμεται φθηνό χρήμα, επιδοτώντας σε ετήσια βάση 7.000 έως 10.000 άτομα, εξηγεί, σε ένα βαθμό, γιατί κρατήθηκε στην αφάνεια η συγκεκριμένη έρευνα κι ακόμη περισσότερο γιατί ο ΟΑΕΔ αποφεύγει και να μιλήσει για αξιολογήσεις των δράσεών του.

Αυτή η σιωπή είναι ακόμη πιο περίεργη στα προγράμματα επιδότησης των επιχειρήσεων για νέες θέσεις εργασίας. Ξεκίνησαν το 1983 επιδοτώντας επιχειρηματίες για να δημιουργήσουν τις πρώτες 4.624 θέσεις εργασίας. Εκτοτε, και ιδιαίτερα μετά το 1987 -όπως αναφέρει η έκθεση του ΙΝΕ- επιδοτούνται 20.000-22.000 θέσεις ετησίως, αλλά ουδέποτε έγινε αξιολόγηση για το εάν αυτές οι θέσεις διατηρούνται και μετά τη λήξη του επιπλέον εξαμήνου που προβλέπουν τα προγράμματα. Αλλωστε, είναι κοινό μυστικό, ότι οι επιχειρήσεις που παίρνουν την επιδότηση προσλαμβάνουν τα άτομα που έτσι ή αλλιώς είχαν επιλέξει.

Εκεί που η απάθεια μοιάζει σκανδαλώδης είναι τα επιδοτούμενα προγράμματα κατάρτισης με τα οποία, μετά το 1987, άρχισαν να «επιμορφώνονται» συστηματικά 30.000 έως 40.000 άνεργοι ετησίως. Δεκάδες μελέτες έχουν γίνει, ακριβές έρευνες έχουν χρηματοδοτηθεί. Ο ίδιος ο ΟΑΕΔ διατηρούσε επί χρόνια θυγατρική εταιρεία ερευνών. Αλλά δεν υπάρχει ούτε μια σοβαρή προσέγγιση για την αξιολόγηση αυτών των δράσεων, στις οποίες έχουν κατευθυνθεί δισεκατομμύρια ευρώ από τα κοινοτικά Ταμεία την τελευταία 12ετία. Μάλιστα, για την περίοδο 2007-2013 προβλέπεται να χρηματοδοτηθούν με ανάλογα προγράμματα πάνω από 600.000 άνεργοι και απασχολούμενοι, με κοινοτική συνδρομή που θα φτάσει τα 2,260 δισ. ευρώ.

Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

Βασική πηγή χρηματοδότησης παραμένει το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο αλλά όχι μοναδική. Στο κεφάλαιο αυτό εισφέρουμε, χωρίς να το γνωρίζουμε, σχεδόν όλοι οι μισθωτοί και οι εργοδότες μέσω του ΛΑΕΚ.

Ο Λογαριασμός για την Απασχόληση και την Επαγγελματική Κατάρτιση συστάθηκε το 1996 με νόμο που επικύρωσε συμφωνία της ΓΣΕΕ και των εργοδοτικών οργανώσεων για τη δημιουργία ενός κουμπαρά από ειδικές εισφορές εργοδοτών και εργαζομένων προκειμένου να καταρτιστούν προγράμματα για την ανεργία και την επιμόρφωση των ήδη εργαζομένων.

Το 1996, κι ενώ συνεχιζόταν η διαδικασία της αποβιομηχάνισης ο στόχος ήταν να συγκεντρωθούν πρόσθετοι πόροι, εκτός από αυτούς που παρέχονταν από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων ή το ΕΚΤ. Ομως από τότε δεν έχει γίνει η παραμικρή αξιολόγηση για τον τρόπο, που διατέθηκαν οι πόροι αυτοί, για το αποτέλεσμα των προγραμμάτων που χρηματοδότησαν ή για την επίδρασή τους στην αναχαίτιση του ποσοστού ανεργίας. Αντιθέτως ο πλούσιος ΛΑΕΚ (ετήσια αποθεματικά που ξεπερνούν τα 190 δισ.) μετεξελίχτηκε σε εργαλείο, ρουσφετιών και πελατειακής πολιτικής σε τοπικό επίπεδο, όχι μόνο από το κυβερνών κόμμα αλλά κι από τις παρατάξεις τα κόμματα και τους βουλευτές της περιφέρειας.

Οι πόροι του ΛΑΕΚ προήλθαν από την εισφορά 0,45% που καταβάλουν μόνο οι εργοδότες κι από μία δεύτερη εισφορά 0,36% που καταβάλουν και εργοδότες και εργαζόμενοι. Τα έσοδα που αντιστοιχούν στο 0,45%, υποτίθεται ότι επιστρέφουν στις επιχειρήσεις για να καταρτίζουν το προσωπικό τους με ενδοεπιχειρησιακά προγράμματα, ενώ το 0,36% προορίζεται για την υλοποίηση προγραμμάτων απασχόλησης και επαγγελματικής κατάρτισης ανέργων.

Η αποτελεσματικότητα και οι συνέπειες των προγραμμάτων του ΟΑΕΔ που αφορούν άνεργους

Επίσης, από αυτήν την εργοδοτική και εργατική εισφορά, που αποτελεί και τμήμα του έμμεσου μισθολογικού κόστους, χρηματοδοτούνται το ΕΛΙΝΥΑΕ (Ινστιτούτο για την υγιεινή και ασφάλεια της εργασίας) αλλά και το ΕΚΕΠΙΣ (Κέντρο πιστοποίησης δομών κατάρτισης) του οποίου ο πρόεδρος διορίζεται από τον εκάστοτε υπουργό Απασχόλησης. Από τον ίδιο κουμπαρά, σε ποσοστό 15%, επιχορηγούνται και τα εκπαιδευτικά και ερευνητικά κέντρα της ΓΣΕΕ, του ΣΕΒ, της ΓΣΕΒΕΕ και της ΕΣΕΕ. Μάλιστα οι εταίροι συμφώνησαν να αυξήσουν αυτό το ποσοστό στο 20%.

Ο τρόπος κατανομής των ποσών κάθε χρηματοδοτούμενης ενέργειας αποφασίζεται από την Επιτροπή Διαχείρισης στην οποία προεδρεύει ο πρόεδρος του ΟΑΕΔ. Στην πράξη ο ΛΑΕΚ ταυτίζεται με τον ΟΑΕΔ, καθώς υποστηρίζεται νομικά, διοικητικά και οργανωτικά από αυτόν κι από το προσωπικό του. Τις υπηρεσίες αυτές τις πληρώνει ακριβά, καταβάλλοντας ποσοστό 10% επί του συνολικού ποσού των εισφορών που καταβάλουν εργοδότες και εργαζόμενοι υπέρ ΛΑΕΚ.

Αξιοσημείωτο είναι ότι ενώ όλες οι αποφάσεις του ΛΑΕΚ, τελούν υπό κυβερνητική κηδεμονία και εγκρίνονται από το Δ.Σ. του ΟΑΕΔ, εξαιρούνται από τον προληπτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Μείωση ανεργίας

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΣΥΕ, το ποσοστό ανεργίας στην Ελλάδα μειώθηκε πάνω από 2 ποσοστιαίες μονάδες την περίοδο Ιούνιος 2004 (9,9%) – Ιούνιος 2008 (7,35). Ενδεχομένως η μείωση του ποσοστού αυτής της περιόδου καταδεικνύει και την αύξηση της εποχικής και προσωρινής απασχόλησης κατά τους θερινούς μήνες.

Προγράμματα

Άλλωστε, ο αριθμός των ανέργων μειώνεται κυρίως μετά τον Μάρτιο και μέχρι τον Σεπτέμβριο, για να αυξηθεί τους επόμενους μήνες. Πάντως, τα τελευταία χρόνια κάνουν θραύση τα προγράμματα, αφού τουλάχιστον 60.000 άνεργοι ετησίως εντάσσονται σε αυτά, εξασφαλίζοντας τη διαγραφή τους από τα μητρώα των ανέργων. Παρ' όλα αυτά η Ελλάδα διατηρεί μία από τις πρώτες θέσεις στην κατάταξη των ευρωπαϊκών κρατών με το μεγαλύτερο ποσοστό ανεργίας (βλέπε πίνακα). Το 2007 βρέθηκε στη δεύτερη θέση με τη Γαλλία, με ποσοστό 8,3%, απέχοντας ελάχιστα από τη Γερμανία που κρατά τα σκήπτρα με 8,4%.

Απασχόληση

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν και ορισμένα από τα στοιχεία του ΟΟΣΑ στην πρόσφατη έκθεσή του για την απασχόληση. Στην Ελλάδα οι νέοι αργούν περισσότερο από τους άλλους Ευρωπαίους να αποκτήσουν πρόσβαση στην απασχόληση. Απαιτούνται 3 έως 4 χρόνια. Ανάλογη καθυστέρηση παρατηρείται και στην Ιταλία, ενώ στη Γερμανία ο χρόνος ανεύρεσης της πρώτης σταθερής απασχόλησης κυμαίνεται από 1 μήνα μέχρι 4 χρόνια. Λιγότερο από 1 έτος απαιτείται στις ΗΠΑ, ενάμισι έτος στην Κορέα και στη Βρετανία, από 8 μήνες έως δύομισι χρόνια στη Φινλανδία

Συμπεράσματα

Το πρόβλημα της ανεργίας είναι αρκετά πολύπλοκο ενώ οι αιτίες της ποικίλουν. Μελετώντας την ελληνική αγορά εργασίας προκύπτει πως το πρόβλημα της ανεργίας οφείλεται κυρίως σε θεσμικούς παράγοντες. Συγκεκριμένα, παρατηρούμε πως η τάση των Ελλήνων για ανώτερη εκπαίδευση αλλά και ο προσανατολισμός του εκπαιδευτικού συστήματος προς το δημόσιο τομέα έχει αυξήσει σημαντικά την προσφορά πτυχιούχων χωρίς να βρίσκει ιδιαίτερη ανταπόκριση από την πλευρά της ζήτησης. Το φαινόμενο αυτό έχει οδηγήσει σε υψηλά επίπεδα ανεργίας μεταξύ των πτυχιούχων. Άλλοι παράγοντες που συντηρούν την ανεργία είναι η υψηλή προστασία των εργαζομένων και το υψηλό μη μισθολογικό κόστος αφού δυσκολεύουν την πρόσβαση των νεοεισερχομένων στον κόσμο της εργασίας. Επιπλέον, οι κυβερνητικές πολιτικές και συγκεκριμένα οι ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης δε φαίνονται ικανές να μειώσουν το ποσοστό της ανεργίας. Τέλος, η εισροή των μεταναστών κατά τα τελευταία χρόνια δεν να έχει σημαντική επίδραση στην ανεργία ενώ ενεργεί μάλλον θετικά στην παραγωγικότητα του αγροτικού τομέα. Όπως προκύπτει λοιπόν από τα παραπάνω το πρόβλημα της ανεργίας στην Ελλάδα είναι σε μεγάλο βαθμό διαρθρωτικό και επομένως η καταπολέμησή του απαιτεί την ενεργοποίηση μικροοικονομικών πολιτικών σε συνδυασμό φυσικά με άλλους παράγοντες όπως η προσπάθεια προσέλκυσης επενδύσεων σε τομείς με διεθνείς ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αγαπητός Γ., *Οικονομικό Λεξικό*, Έκδοση 1^η, Αθήνα 2002.

Πουρναράκης Ε., *Μακροοικονομία*, Τόμος 1^{ος}, Εκδόσεις Σμπίλιας, Αθήνα 1995.

Σκουτέλης Γιώργος, *Η Ανεργία: Αίτια και Λύσεις*, Εκδόσεις International Forum, Αθήνα 1996,

Κατσανέβας Θ., *Οικονομική της Εργασίας και Εργασιακές Σχέσεις*, Εκδόσεις Α. Σταμούλης, Αθήνα 1997.

Begg – Fischer-Dornbusch, *Economics*, Mc GRAW- HILL, Μ.Βρετανία 1997, σελ. 454.

Οικονομικό Δελτίο, ALPHA BANK, Τεύχος 87, σελ. 4.

Ματακιάς Α., *Λεξικό εννοιών*, Εκδόσεις Πελεκάνος, Αθήνα 1996.

ΑΡΘΟΓΡΑΦΙΑ

Χριστινας Κοψινη ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ 2008

Καθημερινή 12/01/2003

Καθημερινή 29/11/02

Τα Νέα 07/10/2003

Τα Νέα 24/02/2003

INTERNET

Πηγή στατιστική υπηρεσία Ελλάδος

September 1, 2011 [ekapitalistis](#) Comments off

www.unipi.gr.

www.statistics.gr

www.inegsee.gr

www.eurostat.gr

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1.1 Ηλικία:

1.2 Φύλο :

- Άνδρας
- Γυναίκα

2. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

2.1 Εκπαίδευση – Κατάρτιση

Ποιο είναι το ανώτερο επίπεδο μόρφωσης που έχετε αποκτήσει από τα παρακάτω;

- Δημοτικό
- Γυμνάσιο
- Λύκειο
- Τεχνική Επαγγελματική Σχολή/ΤΕΚ
- ΤΕΙ
- ΑΕΙ
- Μεταπτυχιακό δίπλωμα
- Διδακτορικό δίπλωμα

2.2 Ξένες Γλώσσες

- Ναι
- Όχι

2.3 Γνώσεις Η/Υ

- Ναι
- Όχι

3. Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

3.1 Ποια είναι η επαγγελματική κατάστασή σας σήμερα;

- Εργαζόμενος
- Άνεργος
- Μη ενεργός

Αν είστε άνεργος ποια είναι η ηλικία σας

3.2 Εάν είστε άνεργος

Διάρκεια της ανεργίας (σε μήνες):

- 0 – 6 μήνες
- 6 – 12 μήνες
- 12 – 18 μήνες
- 18 – και πάνω

3.3 Από τους παρακάτω λόγους ποιος ήταν η αιτία που αφήσατε την δουλειά σας:

- Προσωπικοί λόγοι (σημειώστε τους)
- Οικογενειακοί λόγοι (σημειώστε τους)
- Για να βρω καλύτερη δουλειά
- Απόλυση
- Κλείσιμο επιχείρησης
- Μετακίνηση μου από τον τόπο διαμονής

3.4 Παίρνετε επίδομα ανεργίας;

- Ναι
- Όχι

3.5 Ψάχνετε για εργασία τους τελευταίους 4 μήνες

- Ναι
- Όχι

**3.6 Ποιος από τους παρακάτω λόγους εξηγεί καλύτερα γιατί δεν
μπορέσατε να βρείτε εργασία μέχρι τώρα;**

Δεν έχω καλή ειδίκευση

Δεν έχω καλές γνωριμίες

Άλλο:

Είμαι πολύ νέος

Επειδή είμαι γυναίκα

Εξαιτίας της εθνότητάς μου

Εξαιτίας της μόρφωσής μου

Εξαιτίας της επαγγελματικής μου εμπειρίας

Λόγο της γενικότερης οικονομικής κατάστασης

Είμαι μεγάλος

3.7 Θα δεχόσαστε μια θέση εργασίας σε άλλες περιοχές;

- Ναι
- Όχι

**3.8 Υπάρχουν ιδιαίτεροι λόγοι (οικογενειακοί, προσωπικοί, άλλοι)
που δυσκολεύουν την προσπάθειά σας για αναζήτηση εργασίας;**

- Ναι
- Όχι

Αν ναι αναφέρετε λόγους

- Ευθύνη παιδιών
- Ευθύνη άλλων μελών της οικογένειας
- Ο/η σύζυγος / σύντροφος δεν μου επιτρέπει να εργάζομαι
- Δεν υπάρχει καμία καλή δουλειά
- Είμαι πολύ κοντά στην σύνταξη
- Προτιμώ να μην δουλεύω
- Σπουδάζω
- Θα χάσω το επίδομα ανεργίας
- Δεν έχω καλή μόρφωση
- Μόλις εγκαταστάθηκα ή πρόκειται να εγκαταλείψω την περιοχή

4. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ Ο.Α.Ε.Δ.

4.1 Έχετε χρησιμοποιήσει τον ΟΑΕΔ, στην προσπάθειά σας για ανεύρεση εργασίας;

- Ναι
- Όχι

4.2 Έχετε χρησιμοποιήσει άλλες πηγές (π.χ. μικρές αγγελίες, γνωστοί, φίλοι, άλλα) εκτός του ΟΑΕΔ, στην προσπάθειά σας για ανεύρεση εργασίας;

- Ναι
- Όχι

Αν ναι ποιες

Μικρές αγγελίες

Γνωστοί

Φίλοι

Internet

Άλλο

4.3 Ενδιαφέρεστε να συμμετέχετε σε προγράμματα κατάρτισης;

- Ναι
- Όχι

4.4 Ποια είναι η γνώμη σας για τα προγράμματα κατάρτισης του Ο.Α.Ε.Δ.

- Αποτελούν σημαντική βοήθεια
- Δεν είναι επαρκή
- Έχουν μικρή διάρκεια
- Δεν εξασφαλίζουν την εργασία
- Είναι προσωρινού χαρακτήρα
- Δεν προσφέρουν τίποτα
- Δεν γνωρίζω

**4.5 Πιστεύετε ότι τα προγράμματα του Ο.Α.Ε.Δ για άνεργους
βοηθούν την ανάπτυξη της κοινωνίας και τις οικονομίες γενικότερα**

- Ναι
- Όχι
- Όχι αρκετά
- Δεν γνωρίζω

**4.6 Πιστεύετε ότι τα προγράμματα του Ο.Α.Ε.Δ για άνεργους είναι
αποτελεσματικά .**

- Ναι
- Όχι
- Όχι αρκετά
- Δεν γνωρίζω

**4.7 Ποια κατά την γνώμη είναι τα πράγματα που πρέπει γίνουν έτσι
ώστε τα προγράμματα του Ο.Α.Ε.Δ να γίνουν ποιο αποτελεσματικά**

- Προγράμματα για άνεργους με μεγάλη ηλικία
- Να δίνετε προτεραιότητα σε άτομα με μεγάλη περίοδο ανεργίας
- Περισσότερα προγράμματα με μεγαλύτερη διάρκεια
- Λιγότερη γραφειοκρατία
- Όλα τα παραπάνω

Δικές σας προτάσεις :.....

.....

.....